

POLLYANNA

PRVNÍ KNIHA RADOSTI

E. H. Porterová

1991

2007

www.andele-nebe.cz

www.vesmirni-lide.cz

(0)

OBSAH PRVNÍHO DÍLU

- (1) **Slečna Polly...** *str.... 7*
- (2) **Starý Tom a Nancy...** *13*
- (3) **Příchod Pollyanny...** *17*
- (4) **Pokojík v podkroví...** *26*
- (5) **Hra...** *35*
- (6) **Otázka povinnosti...** *42*
- (7) **Pollyanna a tresty...** *52*
- (8) **Pollyanna jde na návštěvu...** *59*
- (9) **Kde se mluví o Pánovi...** *69*
- (10) **Překvapení pro paní Snowovou...** *74*
- (11) **Kde se představuje Jimmy...** *85*
- (12) **Před Dobročinným spolkem...** *96*
- (13) **V Pendletonském lese...** *101*
- (14) **Kde se jedná o huspenině...** *108*
- (15) **Doktor Chilton...** *115*
- (16) **Rudá růže a krajkový šál...** *126*
- (17) **Docela jako v knize...** *134*
- (18) **Skleněné hranolky...** *141*
- (19) **Která poněkud překvapuje...** *147*
- (20) **Která překvapuje ještě více...** *151*
- (21) **Zodpověděná otázka...** *158*
- (22) **Kázání a bedna na dříví...** *165*
- (23) **Nehoda...** *173*
- (24) **John Pendleton...** *179*
- (25) **Dny čekání...** *187*
- (26) **Pootevřené dveře...** *194*
- (27) **Dvě návštěvy...** *198*
- (28) **Hra a její hráči...** *206*
- (29) **Otevřené okno...** *220*
- (30) **Věci se chápe Jimmy...** *226*
- (31) **Nový strýc...** *230*
- (32) **Psaníčko od Pollyanny...** *233*

**TYTO INFORMACE JSOU VHODNÉ
PRO VOLNÉ ŠÍŘENÍ SVĚTLA**
www.andele-svetla.cz

TEXT NA ZADNÍ STRANĚ

POLLYAJNNA - E. H. PORTEROVÁ
PRVNÍ KNIHA RADOSTI

Je to vsutku vzácná a podivuhodná kniha radosti, určená pro každý věk, ať dětský nebo dospělý, a pro každou situaci a zvláště pro těžké chvíle života a pro vážnou dobu, jako je ta dnešní. Naučíme se v ní radovat se vždycky, přesně tak, jak nás nabádá apoštol Pavel. Děj této knihy proběhl před několika lety naší televizí jako velmi úspěšný anglický seriál.

(1)

KAPITOLA PRVNÍ

SLEČNA POLLY

Onoho červnového rána vešla slečna Polly Harringtonová do kuchyně trochu spěšně. Slečna Polly obvykle nepospíchala; byla obzvláště hrdá na své klidné chování. Ale dnes pospíchala — opravdu pospíchala.

Nancy, která myla nádobí v nástěnném umyvadle, překvapeně vzhledla. Nancy pracovala v kuchyni slečny Polly teprve dva měsíce, ale věděla již, že její paní obvykle nepospíchá.

"Nancy !"

"Ano, paní." Nancy odpověděla vesele, ale utírala dále hrnek, který držela v rukou.

"Nancy" — hlas slečny Polly byl teď velmi přísný — "když s vámi mluvím, přejí si, abyste ustala v práci a poslouchala, co vám říkám."

Nancy se zarděla studem. Postavila ihned hrnek i s utěrkou kolem něho, takže jej div nepřevrhla — což nijak nepřispělo k tomu, aby nabyla klidné mysli.

"Ano, paní; udělám to tak, paní," koktala stavíc řádně hrnek a rychle se obracejíc. "Dělala jsem dál jen proto, že jste mi zrovna dnes ráno řekla, abych si pospíšila s nádobím, víte ?"

Její paní se zamračila.

"Dost už, Nancy. Nežádala jsem vás o vysvětlení. Žádala jsem jen o vaši pozornost."

"Ano, paní," Nancy potlačila vzdech. Uvažovala, podaří-li se jí kdy uspokojit tuto ženu. Nancy nikdy předtím "nedělala u lidí"; ale churavá matka, náhle ovdovělá a mající na starosti tři mladší děti kromě Nancy samé, přiměla dívku, aby jim nějak vypomohla, a byla tak ráda, když jí našla místo v kuchyni onoho velkého domu na pahorku. — Nancy pocházela z "Koutů" asi šest mil odtud a znala slečnu Polly Harringtonovou jen jako paní onoho starého domu Harringtonových a jednoho z nejbohatších obyvatelů města. To bylo před dvěma měsíci. Teď věděla, že slečna Polly je přísná žena zakaboněného obličej, která se mračí, jakmile nůž zachřestí na podlaze nebo jakmile dveře jen trochu bouchnou — ale které nikdy ani nenapadlo, aby se usmála, i když nože i dveře byly hezky zticha.

"Až dokončíte svou ranní práci, Nancy," pravila teď slečna Polly, "můžete uklidit malý pokoj u schodů v podkroví a ustlati tam postel. Zametete ovšem pokoj a uklidíte tam, až z něho vynesete kufříky a bedny."

"Ano, paní. A prosím, kam dám ty věci, které mám odtud vynést ?"

Do podkroví v čele domu." Slečna Polly chvíli váhala a pak pokračovala: "Myslím, že bude lépe, řeknu-li vám to hned, Nancy. Přejde sem ke mně moje neteř, slečna Pollyanna Whittierová a zůstane u mne. Je jí jedenáct let a bude spát v tom pokojíku."

"Malé děvčátko — a přijde sem, slečno Harringtonová ? Ach, to bude krásné !" zvolala Nancy vzpomínajíc na sluneční světlo, které šířily její malé sestřičky v jejím domově v "Koutech."

"Krásné ? Inu, není to právě to slovo, kterého bych já užila," odpověděla slečna Polly. "Ale snažím se ovšem zařídit vše co nejlépe. Doufám, že jsem dobrá žena; a znám svou povinnost." Nancy se horce zarděla.

"Ovšem, paní; a řekla jsem to jen proto, že jsem si myslela, že takové malé děvčátko zde by mohlo — by mohlo přinést trochu veselí pro vás," koktala.

"Děkuji vám," odvětila suše dáma. "Nemohu však říci, že bych uznávala nějakou okamžitou potřebu toho."

"Ale ovšem vy - vy se na ni těšíte, když je to dítě vaší sestry," odvážila se poznamenat Nancy, cítíc jaksi podvědomě, že musí nějak uvítat toho opuštěného malého cizince. Slečna Polly zvedla povýšeně bradu.

"Inu, skutečně, Nancy, nezdá se mi, že bych zvláště **toužila** po starosti o děti, mám-li náhodou sestru, která byla tak pošetilá, že se provdala a přivedla zbytečně děti na svět, který je již beztoho dosti plný. Ale jak jsem již řekla, doufám, že vím, co je má povinnost. Hleďte, ať je čisto všude v koutech, Nancy," dokončila ostře, když odcházela z místnosti.

"Ano, paní," povzdechla Nancy, zvedajíc zpola uschlý hrnek — teď tak studený, že jej musila opět opláchnout.

Slečna Polly ve svém pokoji vyňala opět dopis, který obdržela před dvěma dny ze vzdáleného města na Západě a který ji byl tak nepříjemným překvapením. Dopis byl adresován slečně Polly Harringtonové v Beldingsvillu, Vermont a zněl takto:

Vážená slečno,

oznamuji s politováním, že ctihodný John Whittier zemřel přede dvěma týdny, zanechav jedno dítě, jedenáctileté děvčátko. Nezbylo po něm skorem pranic kromě několika knih; neboť jak patrně víte, byl pastorem zdejšího malého kostela a měl velmi skrovný plat.

Soudím, že byl manželem vaší zemřelé sestry, ale vyrozuměl jsem od něho, že rodiny nežily spolu v poměru příliš přátelském. On však myslel, že byste snad byla ochotna k vůli své sestře vzít to dítě k sobě a vychováti je mezi svými lidmi na Východě. Proto vám píši.

Ono děvčátko bude připraveno k odjezdu v době, kdy obdržíte tento dopis; a můžete-li je vzít k sobě, byli bychom Vám velice vděční, kdybyste nám napsala, že může přijet ihned, ježto je zde jakýsi muž se ženou, kteří odjíždějí na Východ velmi brzy a vzali by děvčátko s sebou do Bostonu a odvedli by je do vlaku, který jede do Beldingsvillu. Oznamuji bychom vám ovšem den i vlak, kterým byste mohla Pollyannu očekávat.

Doufaje, že dostanu brzy příznivou odpověď, poroučím se v plné úctě

Slečna Polly složila zamračeně dopis a vsunula jej do obálky. Odpověděla na něj předešlého dne a oznámila, že vezme ovšem dítě k sobě. **Doufala**, že v této příčině ví dosti dobře, co je její povinností — jakkoli nepříjemný byl tento úkol.

Když teď seděla s dopisem v rukou, zaletěly její myšlenky k sestře Jennii, která byla matkou tohoto dítěte, a do dob, když Jennie, jako dvacetiletá dívka si umínila, že se provdá za onoho mladého kněze, nedbajíc výstrah rodiny. Ucházela se o ni jistý bohatý člověk — a rodina dávala jemu rozhodně přednost před oním knězem; ale Jennie si nedala říci. Měl-li onen bohatý člověk více peněz, měl také více let, kdežto kněz měl jen mladou hlavu, plnou nadšení a ideálů mládí a srdce plné lásky. Jennie volila raději toto — snad je to samozřejmé; provdala se tedy za kněze a odešla s ním na jih jako žena misionářského kněze.

Potom nastala ta roztržka. Slečna Polly se na to dobře pamatovala, ačkoli byla tehdy patnáctiletou dívkou, nejmladší z rodiny. Rodina se pak nestarala o misionářovu ženu. Jennie sice psala jistou dobu a pojmenovala své poslední dítě "Pollyannou" po svých dvou sestrách, Polly a Anně — její ostatní děti všechny zemřely. To bylo naposledy, co Jennie psala; a za několik let poté přišla zpráva o její smrti, vyjádřená krátkým, ale srdcervoucím dopisem od kněze samého, datovaným v jistém malém městě na Západě.

Mezitím ani pro obyvatele onoho velkého domu na pahorku nezůstal čas státi. Slečna Polly, dívajíc se do daleko rozlehlého údolí před sebou, myslila na změny, které jí přineslo oněch dvacet pět let.

Bylo jí teď čtyřicet let a byla na světě samotna. Otec, matka, sestry — všichni byli mrtvi. Ted' byla již po léta jedinou paní domu a oněch tisíců, které jí otec zanechal. Byli lidé, kteří nepokrytě vyjádřili svou soustrast nad jejím osamělým životem a kteří jí domlouvali, aby si vzala k sobě nějakou přítelkyni nebo družku, která by s ní žila; ale ona nepřijala ani jejich sympatie, ani jejich rady. Prohlásila, že se necítí osamělou. Je prý ráda sama. Má raději klid. Ale teď —

Slečna Polly vstala se zamračenou tvář a s pevně sevřenými rty. Byla ovšem ráda, že je dobrou ženou a že nejen zná svou povinnost, ale že má také dosti silnou povahu, aby této povinnosti dostála. Ale — Pollyanna ! — jaké to směšné jméno !

KAPITOLA DRUHÁ

STARÝ TOM A NANCY

Njancy metla a uklízela rázně v malém podkrovním pokojíku, věnujíc zvláštní pozornost koutům. Byly skutečně chvíle, kdy ráznost, kterou vkládala do své práce, byla spíše úlevou jejím citům než snahou odstraniti nečistotu — Nancy přes svou ustrašenou poddanost své paní nebyla žádnou světicí.

“Já — bych — si — jen přála — abych — mohla — vymést — takhle — také — koutky — její — duše !” mručela trhaně, zdůrazňujíc svá slova vražednými výpady smetáku. “Je jich hodně, které by potřebovaly vyčištění a důkladného — důkladného ! Je to nápad, strčit to ubohé dítě sem do toho dusného, malého pokojíku — a k tomu v zimě nebude se tu moci topit; a má takový velký dům, že by si mohla vybrat ! Zbytečné děti, to se rozumí ! Hm !” bručela Nancy, ždímajíc svůj hadr tak pevně, až jí prsty bolely; “myslím, že to nejsou její děti, které jsou tu zbytečné teď, zrovna teď !”

Po nějakou chvíli pracovala pak mlčky; a potom, když byl její úkol skončen, rozhlédla se po holém pokojíku se zřejmým odporem.

“Nu tak, už je to hotovo — aspoň moje práce,” povzdechla. “Není tu už žádné špíny — a jiného je tu hrozně málo. Ubohá dušička ! — je to pěkné místo pro opuštěné dítě po domově toužící !” dodala, vyšla ven a praskla dveřmi za sebou. “Ach !” zvolala kousnuvši se do rtu. Potom dodala zarputile: “Inu, mně je to už jedno. Doufám, že to prasknutí slyšela — byla bych tomu jen ráda, ráda !”

Onoho odpoledne našla Nancy v zahradě několik minut pro rozmluvu se starým Tomem, který plel záhony a urovnával pěšiny v zahradě domu po nespočetnou řadu let.

“Pane Tome,” začala Nancy, vrhnuvši rychlý pohled za sebe přes rameno, aby se ujistila, že ji nikdo nepozoruje; “znal jste to děvčátko, které sem má přijít a bude u slečny Polly ?”

“Cože ?” otázal se stařec, narovnávaže obtížně svůj sehnutý hřbet.

“Děvčátko — které má bydlet u slečny Polly.”

„Nechte žertů,” plísnil ji nevěřící Tom. “Proč mi neřeknete raději hned, že zítra bude slunce zapadat na východě ?”

“Ale vždyť je to pravda ! Ona mi to sama řekla,” tvrdila Nancy. “Je to její neť; a je jí jedenáct let.”

Muž otevřel úžasem ústa.

“Tak ! To je divné !” zamručel; potom se v jeho pohaslých očích zjevilo jakési něžnější světlo. “Snad to není — ale musí to být — dceruška slečny Jennie ! Z ostatních se žádná neprovdala. Inu, Nancy, musí to býti dceruška slečny Jennie. Buď Bohu chvála ! A pomyslím-li si, že moje staré oči ještě uvidí něco takového !”

“Kdo to byl, ta slečna Jennie ?”

"Byl to anděl, přišlý přímo s nebe," vydechl vroucně stařec; "ale starý pán a paní znali ji jako svou nejstarší dceru. Bylo jí dvacet roků, když se před dávnými lety provdala a odešla odtud. Její děti všechny umřely, jak jsem slyšel, kromě toho posledního; a to bude jistě ta, co má přijít."

"Je jí jedenáct let."

"Ano, to by jí mohlo být," přikyvoval stařec.

A bude spát v podkroví — vždyť je to jen hanba pro **ni !**" hubovala Nancy, pohlédnuvši opět přes rameno za sebe k domu.

Starý Tom se zamračil. V příštím okamžiku objevil se na jeho rtech podivný úsměv.

"To bych rád věděl, co bude slečna Polly dělat s tím dítětem v domě," řekl.

"Hm ! Inu já bych zas ráda věděla, co bude to dítě dělat se slečnou Polly v domě !" odsekla Nancy.

Stařec se zasmál.

"Obávám se, že nejste příliš zamilována do slečny Polly," posmíval se.

"Jako by ji někdo mohl mít rád !" ozvala se pohrdavě Nancy.

Stařec se podivně usmál. Sehnul se a dal se opět do práce.

"Myslím, že snad víte o tom, jak byla slečna Polly zamilována ?" pravil zvolna.

"Zamilována — **ona !** Ne ! A myslím, že také žádný jiný o tom nic neví."

"Ach ano, vědí to," pokyvoval stařec. "A ten chlapík žije dodnes — a k tomu právě v městě."

"Kdo je to ?"

"To neřeknu. Nehodí se, abych to říkal." Stařec se vzpřímil. Když se obrátil k domu, byla v jeho kalných, modrých očích poctivá pýcha věrného sluhy na rodinu, které sloužil a kterou miloval dlouhá léta. — "Ale vždyť to snad ani možné — ona a milovník," tvrdila dále Nancy. Starý Tom zavrtěl hlavou

"Vy neznáte slečnu Polly tak jako já," řekl. "Ona bývala opravdu hezká — a byla by ještě teď, kdyby jen chtěla."

"Hezká ! Slečna Polly !"

"To se rozumí. Kdyby jen spustila ty svoje přitažené vlasy a uvolnila je, jak to dělávala dřív, a nosila takový čepeček s kytičkami a šaty z krajek a bílé látky — viděla byste, že je hezká ! Slečna Polly není stará, Nancy." — "Že není ? Aspoň tedy vypadá docela jako stará — a to důkladně, důkladně !" posmívá se Nancy.

"Ano, vím to. Začalo to tenkrát — v době, když se rozešla se svým milým," pokyvoval starý Tom; "a vypadá to, jako by se živila jen červotočinou a bodláky — tak je trpká a pichlavá, když s ní člověk jedná."

"To bych řekla, že je," prohlásila Nancy rozhořčeně. "Člověk se jí nikdy nezachová, ať si dělá co chce! Nezůstala bych tady, kdyby nebylo toho platu a kdyby ho doma nepotřebovali. Ale jednou — jednou odtud přece jenom uteku; a až to udělám, bude to ,dobrou noc, Nancy' pro mne. To jistě bude."

Starý Tom potřásl hlavou.

"Vím to. Cítil jsem to. Je to omluvitelné — ale není to nejlepší, milé dítě; není to nejlepší. Věřte mi na slovo, není to nejlepší." A sehnul opět starou hlavu k dílu před sebou.

"Nancy!" zvolal ostrý hlas.

"A-ano paní," zakoktala Nancy a pospíchala honem k domu.

(3)

KAPITOLA TŘETÍ

PŘÍCHOD POLLYANNY

V pravý čas přišel telegram, oznamující, že Pollyanna přijede do Beldingsvillu příštího dne, dvacátého pátého června, ve čtyři hodiny. Slečna Polly přečetla telegram, zamračila se a vystoupila pak po schodech do podkrovního pokojíka. Mračila se stále, když se rozhlížela kolem sebe.

V místnosti byla malá postel, čistě ustlaná, dvě židle s opěradly, umyvadlo, toaletní stůl — bez zrcadla — a malý stůl. Ve vikýřových oknech nebylo záclon a na stěnách nebylo obrazů. Slunce pražilo po celý den na střechu a v pokojíku bylo horko jako v peci. Ježto nebylo drátěných sítí v oknech, byla okna zavřena. Velká moucha bzučela teď hněvivě na jednom okně, poletujíc stále nahoru a dolů a snažíc se dostat se ven.

Slečna Polly zabila mouchu, vyhodila ji oknem (pozdvihnuvši k tomu účelu žaluzii o palec), urovnala židli, zamračila se opět a vyšla z pokoje.

"Nancy," zvolala o několik minut později u kuchyňských dveří, "našla jsem nahoře v pokoji slečny Pollyanny mouchu. Někdo jistě otevřel okno. Objednala jsem drátěné sítě, ale než přijdou, očekávám od vás, že dohlédnete, aby okna zůstala zavřena. Moje neť přijede zítra ve čtyři hodiny. Chci, abyste jí jela naproti na nádraží. Timothy vezme otevřený kočárek a zaveze vás tam. V telegramu je: Světlé vlasy, červeně čtverečkové kartounové šaty a slaměný klobouk. To je všecko, co vím, ale myslím, že vám to stačí."

"Ano, paní, ale — vy —"

Slečna Polly patrně porozuměla správně oné pomlčce, neboť se zakabonila a řekla ostře:

"Ne, já nepůjdu. Myslím, že není třeba, abych šla já. Tot' vše." A obrátila se — přípravy slečny Polly pro pohodlí její neteře Pollyanny byly úplné.

V kuchyni se rozmáchla Nancy mocným rázem žehličkou po utěrce na nádobí, kterou žehlila.

"Světlé vlasy, červeně čtverečkované kartounové šaty a slaměný klobouk — to je všecko, co ví, opravdu ! Inu, styděla bych se přiznat k něčemu takovému, jistě bych se styděla — a její jediná neť, která přijíždí přes celou pevninu !"

Přesně dvacet minut před čtvrtou hodinou příštího dne odpoledne vyjeli Timothy a Nancy v otevřeném kočárku očekávanému hostu vstříc. Timothy byl syn starého Toma. Říkalo se někdy v městě, že je-li starý Tom pravou rukou slečny Polly, je Timothy její levou rukou.

Timothy byl dobromyslný mladík, a právě tak dobře vypadající. Ačkoli Nancy nebyla dosud dlouho v domě, byli tito oba již dobrými přáteli. Dnes však měla Nancy plnou hlavu svého poslání, takže nemluvila tolik jako obvykle; a skorem mlčky jela na stanici a vystoupila tam, aby čekala na vlak.

V mysli si neustále opakovala — "světlé vlasy, červeně čtverečkované šaty, slaměný klobouk." Neustále přemítala, jaké dítě to asi bude, ta Pollyanna.

"Doufám, už k vůli ní, že bude tichá a rozumná a že nebude pouštět nože na zem, ani bouchat dveřmi," povzdychla si k Timothymu, který za ní přišel.

"Inu, není-li taková, nikdo neví, co s námi se všemi bude," smál se Timothy. "Představte si slečnu Polly a **hlučné** dítě ! Hrome, vlak už píská !"

"Ach, Timothy, já — já myslím, že to nebylo hezké, když poslala mne," mluvila rychle náhle poděšená Nancy, když se obrátila a pospíchala k místu, kde by mohla nejlépe pozorovati cestující, vystupující z vlaku na této malé stanici.

Netrvalo dlouho a Nancy ji spatřila — štíhlou, malou dívku v červeně čtverečkovaných kartounových šatech se dvěma silnými pletenci světlých vlasů, po zádech splývajícími. Pod slaměným kloboukem dychtivá, poněkud píhovatá, drobná tvář obracela se vpravo a vlevo, patrně někoho hledajíc.

Nancy poznala dítě ihned, ale po nějakou chvíli nemohla ovládnout svá chvějící se kolena, aby jí vyšla vstříc. Malá dívka stála tam již zcela samotna, když k ní Nancy konečně přistoupila.

"Jste slečna — Pollyanna ?" zakoktala. V příštím okamžiku pak shledala, že je drcena v náruči dvou v kartounu oděných paží.

"Ah, jsem tak ráda, tak **ráda**, tak **ráda**, že vás vidím," zvolal jí dychtivý hlas do ucha. "Ovšem, že jsem Pollyanna a jsem tak ráda, že jste mi přišla naproti ! Doufala jsem, že přijdete."

"Vy — vy jste doufala ?" koktala Nancy nejasně přemítajíc, jak jen ji Pollyanna mohla znáti — a po ní toužiti. "Vy — vy jste doufala ?" opakovala snažíc se narovnat si klobouk.

"Ach, ano; a po celou cestu jsem uvažovala, jak asi vypadáte," zvolala dívka tančíc po prstech a přebíhajíc zrakem po rozpačité Nancy od hlavy až k patě. "A teď to vím, a jsem ráda, že vypadáte právě tak, jak vypadáte."

Nancy pocítila jakousi úlevu, když k nim přistoupil Timothy. Pollyanina slova ji naprosto pomátla.

"To je Timothy. Snad máte nějakou brašnu," vypravila ze sebe.

"Ano, mám," přikývla důležitě Pollyanna. "Mám docela novou. Koupil mi ji Dobročinný spolek dám — a nebylo to hezké od nich, když tolik toužily po koberci? Já ovšem nevím, mnoho-li červeného koberce by se dostalo za brašnu, ale jistě by se ho kus dostalo — aspoň do poloviny kostela, nemyslíte? Mám tu ve své kabelce něco, a pan Gray říkal, že je to stvrzenka, a že vám ji musím dát, nežli dostanu svou brašnu. Pan Gray je muž paní Grayové. Oni jsou příbuzní ženy děkana Carra. Přijela jsem s nimi sem na Východ, a jsou velmi hodní! A — tady, tady je to," dodala vytahujíc stvrzenku po dlouhém přehrabování v kabelce, kterou nesla.

Nancy si zhluboka vydechla. Cítila pudově, že někdo si musí vydechnouti — po té dlouhé řeči. Potom vrhla potají pohled na Timothyho. Timothyovy oči byly bedlivě odvráceny.

Konečně vyjeli všichni tři s Pollyanninou brašnou a s Pollyannou, útulně usazenou mezi Nancy a Timothym. Po celou dobu příprav k odjezdu dívka stále chrlila nepřerušovaný proud poznámek a otázek, až byla omámená Nancy zcela bez dechu, snažíc se stačiti jí s odpověďmi.

"Hleďme! To je krásné! Je to daleko? Doufám, že je — já ráda jezdím," povzdechla si Pollyanna, když se kola počala točit. "Ovšem, není-li to daleko, je mi to také jedno, protože budu ráda, že tam budu dřív, víte? To je hezká ulice! Věděla jsem, že je hezká; tatíček mi to řekl —"

Odmlčela se slabým, dušeným vydechnutím. Nancy, pohlédnuvši starostlivě na ni, viděla, že se její malá brada chvěje a její oči jsou plny slz. Ve chvílce však dívka mluvila dále, pozdvihnuvši statečně hlavu.

"Tatíček mi o tom všem vypravoval. On se na to pamatoval. A — a měla jsem to vysvětlit už dřív. Paní Grayová mi řekla, abych to udělala hned — o těch červených kartounových šatech, víte, a proč nemám černé šaty. Ona mi řekla, že si budete myslet, že je to divné. Ale v poslední misionářské bedně nebylo nic černého, jen dámský sametový živůtek, a žena děkana Carra řekla, že by se pro mne nehodil vůbec; a mimo to měl bílé skvrny — odřené, víte — na obou loktech a ještě na jiných místech. Některé dámy z Dobročinného spolku mi chtěly koupit černé šaty a klobouk, ale jiné myslily, že by se ty peníze měly dát raději za ten červený koberec, po kterém touží — pro kostel, víte. Paní Whiteová řekla, že to snad bylo také správné, protože ona nemá ráda děti ve smutku — totiž chci říci, ona má ráda děti, ovšem, ale ne ten smutek."

Pollyanna se odmlčela, aby nabrala dechu, a Nancy se podařilo vypravit ze sebe:

"Inu, jsem jistá, že je to — že je to docela v pořádku."

"Jsem ráda, že o tom tak soudíte. Já také," přikyvovala Pollyanna opět s oním dušeným, slabým výdechem. "Ovšem, bylo by to mnohem těžší, být ráda ve smutku —"

"Ráda!" vydechla Nancy tak překvapena, že se nemohla zdržeti poznámky.

"Ano — že tatíček odešel do nebe za mamičkou a za nimi ostatními, víte. On řekl, že musím být ráda. Ale je to hezky těžké být — být tak ráda, i v červených, kartounových šatech, protože jsem ho měla tolik ráda a tolik jsem ho potřebovala; a nemohla jsem

se přemoci a cítila jsem, že bych ho **měla** mít, zvláště když mamička a ti ostatní mají Boha a všechny anděly, kdežto já jsem neměla nikoho, jen Dobročinný spolek dám. Ale teď jsem jista, že to bude snadnější, protože mám vás, tetičko Polly. Jsem tolik ráda, že vás mám !"

Bolestná sympatie Nancy k ubohému, opuštěnému sirotkovi vedle ní změnila se náhle v překvapenou hrůzu.

"Ach, ale — ale vy se hrozně mýlíte, má — má drahá," koktala. "Já jsem jenom Nancy. Já nejsem vůbec vaše teta Polly !"

"Vy — vy **nejste ?**" zajíkal se děvčátko ve zřejmém zděšení.

"Ne. Já jsem jenom Nancy. Nikdy mi ani nenapadlo, že byste mne mohla pokládat za ni. My — my si nejsme ani trochu podobné — jistě ne !"

Timothy se tiše zasmál; ale Nancy byla tak zmatena, že neodpověděla na veselý svit jeho očí.

"Ale kdo **jste** tedy ?" tázala se Pollyanna. "Nevypadáte ani trochu jako dáma z Dobročinného spolku !"

Timothy se tentokrát zasmál nahlas.

"Já jsem Nancy, služka. Dělán všechnu práci kromě praní a velkého žehlení. To dělá paní Durginová."

"Ale **je** přece nějaká teta Polly ?" tázalo se úzkostlivě dítě.

"Můžete vsadit svůj život, že je," poznamenal Timothy.

"Ach, pak je všechno v pořádku." Nastala chvilka mlčení a pak se ozvala Pollyanna vesele: "A víte co ? Jsem přesto ráda, že mi nepřišla naproti; protože ona teprve přijde, a kromě toho mám už vás."

Nancy se zarděla. Timothy se k ní obrátil se čtveráckým úsměvem.

"Tomuhle já říkám pěkná, hladká poklona," řekl. "Proč nepoděkujete té malé dámě ?"

"Já — myslila jsem — na slečnu Polly," koktala Nancy.

Pollyanna si spokojeně povzdechla.

"Já také. Zajímá mne tolik ! Víte, je to jediná teta, kterou mám a tak dlouho jsem ani nevěděla, že ji mám. Potom mi to tatíček řekl. Řekl mi, že bydlí v krásném, velkém domě daleko na vrchu.

"To bydlí. Ted' už je ho vidět," pravila Nancy. "Je to ten velký bílý dům se zelenými okenicemi daleko vpředu."

"Ach, ten je hezký ! A co je tam stromů a trávy kolem něho ! Zdá se mi, že jsem nikdy neviděla tolik zelené trávy najednou. Je moje teta Polly bohatá, Nancy ?"

"Ano, slečno."

"Jsem tolik ráda ! Musí to být velmi hezké, má-li člověk hodně peněz. Nikdy jsem neviděla člověka, který by jich měl hodně, leda snad Whiteovi — ti jsou trochu bohatí. Oni mají koberce v každém pokoji a zmrzlinu každou neděli. Mívá teta Polly zmrzlinu v neděli ?"

Nancy zavrtěla hlavou. Její rty sebou pošukávaly. Vrhla veselý pohled do Timothyových očí.

"Ne, slečno. Vaše teta nemá ráda zmrzlinu, myslím; aspoň jsem ji nikdy neviděla na jejím stole."

Pollyannina tvář zesmutněla.

"Ach, že nemá ? To mne mrzí ! Nevím, jak může být člověk, který nemá rád zmrzlinu. Ale — ať je jak chce, mohu tomu býti ráda, protože zmrzlina, kterou nesníte, neudělá vám bolení žaludku, jako udělala paní Whiteové — totiž já jsem snědla její, víte a hromadu. Ale snad má teta Polly koberce."

"Ano, má koberce."

"V každém pokoji ?" "Inu, skoro v každém pokoji," odpověděla Nancy, zamračivši se náhle při vzpomínce na onen holý, malý pokojík v podkroví, kde nebylo žádného koberce vůbec.

"Ach, jsem tolik ráda," zvolala nadšeně Pollyanna. "Mám ráda koberce. My jsme jich neměli, jen dva malé koberce, které přišly v misionářské bedně, a na jednom byly inkoustové skvrny. Paní Whiteová měla také obrazy, velmi krásné obrazy růží a klečících malých dívek a kotěte a několika oveček a lva — ne pohromadě, víte — ty ovečky a ten lev. Ach, v bibli stojí, že budou jednou spolu, ale dosud nejsou — totiž chci říci, že paní Whiteová je nemá spolu. Nemáte ráda obrazy ?"

"Já — já nevím," odpověděla Nancy přidušeným hlasem.

"Já ano. My jsme neměli obrazů. Ty nepřicházejí často v bednách. Ale jednou přišly dva. Jeden však byl tak dobrý, že jej tatíček prodal, aby mi mohl koupit nějaké střevice; a druhý byl tak špatný, že se rozpadl na kusy, když jsme jej pověsili. Sklo — rozbilo se, víte. A já jsem plakala. Ale teď jsem ráda, že jsme neměli žádné takové pěkné věci, protože budu mít tetu Polly tím raději — protože na ně nejsem zvyklá, víte. Je to právě tak, jako když přijde v bedně nějaká **hezká** stuha do vlasů po celé hromadě vybledlých hnědých. Jemine, ale není to opravdu krásný dům ?" přerušila se dychtivě, když zabočili na širokou cestu k domu.

Když Timothy skládal brašnu s vozu, našla Nancy příležitost zašeptati mu tiše do ucha:

"A teď mi neříkejte nic o utečení, Timothy Durgine. Nedostanete mne k tomu, abych odsud odešla !"

"Odešla ! To bych řekl, že ne," smál se mladík. "Mne byste odtud ani neodtáhla. Teď tu bude alespoň nějaká švanda s tím dítětem, lepší než biograf, a každý den !"

"Švanda ! — švanda !" opakovala Nancy rozhořčeně. "Myslím, že to bude něco víc než švanda pro to ubohé dítě — až se ty dvě pokusí žít spolu; a myslím, že bude potřebovat nějakou skálu útulku. Nuže, já budu tou skalou, Timothy. To budu, jistě budu !" zaříkala se, když se obrátila a vedla Pollyannu po širokých schodech nahoru.

KAPITOLA ČTVRTÁ

POKOJÍK V PODKROVÍ

Slečna Polly Harringtonová nevstala, aby uvítala svou neteř. Vzhledla sice od své knihy, když se Nancy a malá dívka objevily ve dveřích obývacího pokoje, a napřáhla ruku, na jejímž každém chladném prstu bylo velkými písmeny napsáno slovo "povinnost."

"Jak se máš, Pollyanno? Já —". Neměla možnosti říci něco více. Pollyanna takřka přeletěla po místnosti a vrhla se do klína pohoršené, nepoddajné tetě.

"Ach, tetičko Polly, tetičko Polly, já ani nevím, jak bych měla být dost ráda, že jsi mi dovolila přijet k tobě a zůstat u tebe," vzlykala. "Ty ani nevíš, jak je to krásné, mít tebe a Nancy a všechno tohle, když člověk měl jenom Dobročinný spolek dám!"

"To je zcela možné — ačkoli nemám potěšení znáti ten spolek dám!" odpověděla upjatě slečna Polly, snažíc se rozevřít drobné, sevřené prsty a obracejíc zamračené oči na Nancy ve dveřích. "Nancy, je dobře. Můžete jít. Pollyanno, prosím tě, buď tak dobrá a postav se zpříma a pořádně. Nevím ještě ani, jak vlastně vypadáš."

Pollyanna ihned poodstoupila, smějíc se trochu hystericky.

"Ne, myslím, že nevíš; ale na mně není pro samé píhy mnoho hezkého vidět. Ach, a mám ještě vysvětlit, jak je to s tím červeným kartounem a s černým, sametovým živůtkem s bílými skvrnami na loktech. Řekla jsem Nancy, že tatíček řekl —"

"Pollyanno," přerušila ji teta opětně ostře, "bude lépe, když si hned teď dobře zapamatuješ jednu věc; a ta jest, že nemám ráda, abys mluvila se mnou stále o svém otci."

Dívka třaslavě vdechla.

"Jak, tetičko Polly, ty — ty myslíš —". Zaváhala a její teta vyplnila pomlčku.

"Teď půjdeme nahoru do tvého pokoje. Tvůj kufřík tam již bude, myslím. Řekla jsem Timothy, aby jej tam odnesl — máš-li jaký. Můžeš jít za mnou, Pollyanno."

Pollyanna se obrátila beze slova a vyšla za svojí tetou z pokoje. Oči se jí leskly slzami, ale bradu držela statečně vzhůru.

"A celkem jsem — myslím, že jsem ráda, že nechce, abych mluvila o tatíčkově," myslila si Pollyanna. "Bude to snadnější — nebudu-li o něm mluvit." A Pollyanna, přesvědčena znovu o "laskavosti" své tety, mrkala očima, aby viděla skrze slzy, a rozhlížela se zvědavě kolem sebe.

Byla teď na schodech. Černá hedvábná sukně její tety šustila nádherně právě před ní. Otevřenými dveřmi za ní bylo viděti koberce jemných barev a židle potažené hedvábím. Pod nohama měla podivuhodný koberec, který byl jako zelený mech. S obou stran svítilo jí do očí zlato obrazových rámců a světlo slunce, pronikající krásnými, tenkými záclonami.

"Ach, tetičko Polly, tetičko Polly," vydechla dívka v nadšeném úžasu; "to je krásný, hrozně krásný dům ! Jsi jistě hrozně ráda, že jsi tak bohatá ?"

"Pollyanno !" zvolala její teta, obrátivši se ostře, když vystoupila na konec schodů. "Překvapuješ mne, když takto mluvíš !" "Jak, tetičko Polly, což **nejsi** ráda" tázala se Pollyanna v upřímném úžasu.

" Ovšem, že ne, Pollyanno. Doufám, že se nezapomenu tak dalece, abych byla hříšně pyšná na jakýkoli dar, který mi Pán ráčil udělití," prohlásila dáma; "a rozhodně ne na **bohatství !**"

Slečna Polly se pak opět obrátila a kráčela chodbou ke dveřím na schodiště do podkrovní. Byla teď ráda, že usadila dítě do podkrovního pokojíka. Byla k tomu vedena s počátku myšlenkou, aby měla svou neteř co možná nejdále od sebe a při tom ji umístila tam, kde by její dětská nedbalost nemohla kaziti drahý nábytek. Teď — když se tak brzy projevil zřejmý rys marnivosti — bylo tím lépe, že místnost pro ni uchystaná je prostá a střízlivá, pomyslila si slečna Polly.

Dychtivé drobné nožky Pollyanniny klusaly za tetou. Ještě dychtivěji snažily se její velké modré oči rozhlížeti všemi směry najednou, aby jí neušlo nic krásného nebo zajímavého v tomto podivuhodném domě. A ze všeho nejdychtivěji se její mysl obracela k řešení úžasně rozčilující otázky: za kterými z těchto překrásných dveří čeká ji její pokoj — ten milý, krásný pokoj, plný záclon, koberců a obrazů, který má býti její, docela její ? V tom otevřela teta dveře a stoupala po jiných schodech.

Tam nebylo mnoho viděti. Po obou stranách byly holé zdi. Na konci schodů vedl velký prostor temného místa do vzdálených koutů, kde se střecha skláněla skorem až k podlaze a kde byly narovnány nespočetné kufříky a bedny. Pollyanna bezděky pozdvihla hlavu výše — zdálo se, že se tu dýchá tak těžce. Potom viděla, že teta otevřela nějaké dveře napravo.

"Zde je tvůj pokoj, Pollyanno, a tvůj kufřík je zde také, jak vidím. Máš svůj klíček ?"

Pollyanna němě přikývla. Její oči byly poněkud rozšířené a vyděšené.

Teta se zamračila.

"Když ti dám nějakou otázku, Pollyanno, mám raději, odpovíš-li nahlas — a ne jen hlavou."

"Ano, tetičko Polly."

"Děkuji ti; to je již lepší. Myslím, že tu máš všechno, čeho potřebuješ," dodala pohlédnuvši na ručníky na věšáku a na plnou nádobu s vodou. "Pošlu sem Nancy, aby ti pomohla vybaliti věci. Večeře je v šest hodin," dodala, když odcházela z místnosti a kráčela po schodech dolů.

Když odešla, stála Pollyanna chvíli nehybně, rozhlížeje se kolem sebe. Potom obracela široce rozevřené oči po holých stěnách, po holé podlaze, po holých oknech. Obrátila se nakonec k malému kufříku, který ještě nedávno stál v jejím malém pokojíku vzdáleného domova na Západě. V příštím okamžiku doklopýtala se slepě k němu a klesla u něho na kolena skrývají tvář v rukou.

Tak ji našla Nancy, když k ní přišla o několik minut později.

"Tak, tak, má ubohá ovečko," domlouvala jí, usednuvši na podlahu a přitáhnuvši dívku do náruče. "Myslíla jsem si to, že vás tu najdu takhle, zrovna takhle."

Pollyanna zavrtěla hlavou.

"Jsem ošklivá a zlá, Nancy — hrozně zlá," štkala. "Nedovedu se nijak smířit s tím, že Bůh a andělé potřebovali mého tatíčka víc než já."

"A taky že ho nepotřebovali," prohlásila rázně Nancy.

"A-ach, Nancy !" Palčivá hrůza v Pollyanniných očích vysušila její slzy.

Nancy se zahanbeně usmála a mnula si silně oči.

"Tak, tak, děťátko, nemyslela jsem to tak, jistě ne," zvolala povzbudivě. "Pojďme, vytáhněte klíček a otevřeme ten kufřík a vyndáme vaše šaty ve chvílce, ve chvíličce."

Poněkud slzíc našla Pollyanna klíček.

"Mnoho jich tam není," zajíkala se. "Budeme s tím tedy aspoň dříve hotovi," prohlásila Nancy.

"To je pravda ! Mohu tomu tedy být ráda, že ?" zvolala.

Nancy na ni užasle pohlédla.

"Inu — ovšem," odpověděla trochu nejistě.

Dovedné ruce Nancy byly brzy hotovy s vybalováním několika louh, spravovaného spodního prádla a několika žalostně nepůvabných šatů. Pollyanna, usmívajíc se teď statečně, pobíhala sem a tam, věšíc šaty do skříně, pokládajíc knihy na stůl a ukládajíc prádlo do zásuvek toaletního stolku. www.vesmirni-lide.cz

"Jsem jista, že — že to bude velmi hezký pokojík. Nemyslíte ?" promluvila zajíkově po chvíli.

Nedostalo se jí odpovědi. Nancy byla patrně zabrána do práce a měla hlavu v kufříku. Pollyanna stojíc u stolku rozhlížela se poněkud zamyšleně po holé stěně nad sebou.

"A mohu být také ráda, že tu není žádného zrcadla, protože když tu není zrcadlo, neuvidím aspoň ty své píhy."

Nancy vydala náhle podivný, slabý zvuk — ale když se k ní Pollyanna obrátila, byla její hlava již zase v kufříku. O několik minut později, když Pollyanna přistoupila k jednomu oknu, vyrazila ze sebe radostný výkřik a zatleskala vesele rukama.

"Ach, Nancy, toho jsem si dosud nevšimla," vydechla. "Podívejte se — tamhle vzadu, na ty stromy a na ty domy a na tu hezkou kostelní věž a na tu řeku, jak se třpytí jako stříbro. Inu, Nancy, tady člověk nepotřebuje obrazů, když se může dívat na tohle. Ach, teď jsem tak ráda, že mi teta dala tenhle pokoj !"

K Pollyannině překvapení a zděšení dala se Nancy do pláče. Pollyanna k ní rychle přiběhla.

"Inu, Nancy, Nancy — co je vám ?" zvolala; a pak dodala také skoro s pláčem: "Snad to nebyl — **váš** pokoj, co ?"

"Můj pokoj !" zabouřila Nancy nakvašeně, potlačivši slzy. "Nejste-li andílek přímo s nebe přišlý a nebudou-li jistí lidé v prachu před — Ach, rány Páně, ona zvoní !" A po této řeči budící úžas Nancy vyskočila, vyběhla z pokoje a cupala po schodech dolů.

Zůstavši o samotě přistoupila Pollyanna opět ke "svému obrazu", jak v mysli nazvala onen krásný výhled z okna. Po chvíli sáhla zkoumavě na žaluzii. Zdálo se jí, že již déle nevydrží ono dusné horko. K její radosti povolila žaluzie pod jejími prsty. V příštím okamžiku bylo již okno dokořán otevřeno a Pollyanna se nahýbala ven vdechujíc příjemně svěží vzduch.

Potom běžela k druhému oknu. Také to se brzy otevřelo pod jejími dychtivými prsty. Velká moucha proletěla mimo její nos a poletovala bzučivě po pokoji. Pak přiletěla jiná a zase jiná. Pollyanna jich nedbala. Pollyanna učinila podivuhodný objev — mohutný strom natahoval silné větve k tomuto oknu. Pollyanně se zdálo, že to jsou natažené paže, volající na ni. Náhle se hlasitě zasmála.

"Myslím, že to dokážu," řekla si. Ve chvílce vylezla mrštně na zídku okna. Odtud se mohla zcela snadno zachytiti nejbližší větve stromu. Potom, šplhající jako opička, spouštěla se s větve na větev, až byla na nejnižší. Seskok k zemi byl trochu těžký — i pro Pollyannu, která měla cvik v lezení na stromy. Odvážila se však toho skoku se zatajeným dechem, visíc na silných, malých pažích a dopadla na všechny čtyři do měkké trávy. Potom se zvedla a rozhlédla se dychtivě kolem sebe.

Byla za domem. Před ní se prostírala zahrada, kde pracoval nějaký sehnutý stařec. Za zahradou vedla malá pěšinka širými poli k příkrému vršku, na jehož vrcholu stála osamělá jedle vedle mohutné skály na stráži. Pollyanně se v té chvíli zdálo, že je to právě ono jediné místo na světě, které stojí za to, aby k němu člověk vážil cestu — ten vrchol mohutné skály.

Pollyanna se dala do běhu, vyhnula se obratně onomu sehnutému starci, proplétala se mezi spořádanými záhony zelených rostlin. a — trochu bez dechu — dospěla k pěšině, vedoucí širým polem. Potom počala odhodlaně stoupati. Brzy však poznávala, jak daleko, předaleko je ona skála, kdežto z okna domu se zdála tak blízkou !

O patnáct minut později odbíjely velké hodiny v hale domu Harringtonových šestou. Přesně po posledním jich úderu zazvonila Nancy na zvonec k večeři.

Minula jedna, dvě, tři minuty. Slečna Polly se zamračila a poklepávala střevícem do podlahy. Vstala poněkud trhaně, vyšla do haly a pohlížela zřejmě nedočkavě na schody nahoru. Asi minutu naslouchala napjatě; potom se otočila a zašla do jídelny.

"Nancy," řekla rozhodně, jakmile se malá služka objevila, "moje neť se opozdila. Ne, nemusíte ji volati", dodala přísně, když se Nancy hnula ke dveřím haly. "Řekla jsem jí, kdy je čas k večeři a teď ponese následky sama. Ať se hned s počátku učí býti dochvilnou. Až přijde dolů, dostane k večeři chleba s mlékem."

"Ano, paní." Bylo snad dobře, že se náhodou slečna Polly nedívala v té chvíli do obličeje Nancy.

Při nejbližším možném okamžiku po večeři vystoupila Nancy potají po zadních schodech a odtud do podkrovního pokojíku.

"Chleba s mlékem, to se rozumí ! — a když ta ubohá ovečka samým pláčem usnula," mručela si zuřivě, když otvírala tiše dveře. V příštím okamžiku ustrašeně vykřikla. "Kde jste ? Kam jste odešla ? Kam jste zmizela ?" volala těžce oddychujíc, dívajíc se do

malého šatníku, pod postel a dokonce i do kufříku a pod umyvadlo. Potom seběhla po schodech dolů a ven ke starému Tomovi do zahrady.

"Pane Tome, pane Tome, to ubohé dítě zmizelo !" naříkala. "Zmizela přímo do nebe, odkud přišla, ta ubohá ovečka — a paní mi řekla, že jí mám dát chleba s mlékem v kuchyni — když ona v tu chvíli pojídá pokrm andělů, za to ručím, za to ručím !"

Stařec se vzpřímil.

"Že odešla ? Do nebe ?" opakoval tupě, bezděky přebíhaje pohledem skvělou západní oblohu. Náhle stanul, zíral okamžik upřeně a pak se otočil s pomalým úsměvem. "Inu, Nancy, vypadá to docela tak, jako by se byla chtěla dostat co nejbliž k nebi, to je jisté," souhlasil, ukazuje zkřiveným prstem k místu, kde, nápadně se odrážejíc od zardělé oblohy, stála na vrcholu skály štíhlá, větrem ovívaná postava.

"Inu, dnes tedy nepůjde tou cestou do nebe — mám-li do toho co mluvit," prohlásila Nancy zarputile. "Bude-li se paní ptát, řekněte jí, že jsem nezapomněla na nádobí, ale že jsem si jen trochu vyšla," zavolala za sebe přes rameno, když uháněla k pěšině, vedoucí širým polem.

(5)

KAPITOLA PÁTÁ

HRA

Pro pána krále, slečno Pollyanno, jak jste mne poděsila !" volala Nancy těžce oddychujíc, když stoupala spěšně k velké skále, po níž Pollyanna právě s lítostí skouzla dolů.

"Ze jsem vás poděsila ? Ach, lituji toho; ale opravdu, nesmíte se o mne děsit, Nancy. Tatiček a dámy ze spolku to také dělávali, než poznali, že se vždycky zcela dobře vrátím."

"Ale já jsem ani nevěděla, že jste odešla," zvolala Nancy, vzavši dívčinu ručku pod svou paži a pospíchajíc s ní s vrchu dolů. "Neviděla jsem vás odcházet, a nikdo jiný vás neviděl. Myslím, že jste vyletěla přímo střechou; to jistě, to jistě !" Pollyanna si vesele poskočila.

"Také jsem skoro tak vyletěla — jenže jsem letěla dolů místo nahoru. Slezla jsem dolů po stromě."

Nancy stanula na místě.

"Cože jste — udělala ?"

"Slezla jsem dolů po stromě, z okna."

"Pro všechno na světě !" zvolala uděšeně Nancy, opět pospíchajíc dále. "Ráda bych věděla, co by tomuhle řekla vaše teta ?"

"Ze byste to ráda věděla ? Nuže, já jí to povím a potom uvidíte, co tomu řekne," slibovala vesele dívka.

"Rány Páně !" oddychovala těžce Nancy. "Ne — to ne !"

"Jak, snad nemyslíte, že by měla o mne **starost** ?" zvolala Pollyanna zřejmě zmatená.

"Ne — hm — ano — inu, na tom nesejde. Nejsem — nejsem tak zvlášť zvědavá, abych musila vědět, co tomu řekne, opravdu," koktala Nancy jsouc rozhodnuta, že ušetří Pollyannu jednoho vyplínění, ne-li něčeho většího. "Ale hleďte, raději si pospíšíme. Musím být hotova s nádobím, víte."

"Já vám pomohu," slibovala hned Pollyanna.

Chvilí mlčely. Obloha se rychle stmívala. Pollyanna se pevněji uchopila paže své přítelkyně.

"Myslím, že jsem přesto ráda, že jste se poděsila — trochu, protože jste aspoň přišla za mnou" a zachvěla se.

"Ubohá ovečko ! A máte jistě asi hlad ? Já — myslím, že budete musit jíst chleba s mlékem u mne v kuchyni. Vaši tetu to mrzelo — že jste nepřišla dolů k večeři, víte ?"

"Ale já jsem nemohla. Byla jsem tam nahoře."

"Ano; ale ona to nevěděla, víte," poznamenala Nancy suše, dusíc smích. "Ten chleba s mlékem mne mrzí; to jistě, to jistě !"

"Ach, mne to nemrzí. Já jsem ráda."

"Ráda ! Proč ?"

"Inu, já ráda chléb s mlékem a budu ráda, když budu jíst s vámi. Myslím, že tomu může být člověk docela dobře rád."

"Zdá se, že vy dovedete být ráda všemu," odpověděla jí Nancy a hrdlo se jí svíralo při vzpomínce na to, jak se Pollyanna statečně namáhala, aby se jí líbil holý pokojík v podkroví.

Pollyanna se tiše zasmála.

"Inu, to je právě ta hra, víte."

"**Hra ?**"

"Ano; je to hra ,být jen rád'."

"Co to, prosím vás, mluvíte ?"

"Inu, je to hra. Naučil mě jí tatíček a je hezká," odvětila Pollyanna. "Hrávali jsme ji vždycky, ještě když jsem byla docela malá. Pověděla jsem o ní také dámám ze spolku a ony ji také hrály — aspoň některé."

"A co je to ? Já se nevyznám dobře v hrách."

Pollyanna se opět zasmála, ale také si povzdechla; a v houstnoucím soumraku vypadal její obličej hubeně a zamyšleně.

"Inu, my jsme ji začali s jedněmi berličkami, které přišly v misionářské bedně."

"S berličkami ?"

"Ano. Víte, já jsem si přála panenku a tatíček o ni napsal; ale když bedna přišla, psala ta dáma, že nepřišly žádné panenky, jen ty berličky. Poslali je tedy, že snad by se mohly někdy hodit pro nějaké dítě. A tak jsme začali s tou hrou."

"Inu, to musím říci, že nevidím v tomhle žádnou hru, pražadnou hru," prohlásila Nancy skorem dopáleně.

"Ach ano; ta hra záleží v tom, že se musí vždy najít něco, čemu by člověk mohl být rád - ať je to co chce," odpověděla vazně Pollyanna. "A začali jsme ji právě tenkrát - s těmi berličkami."

"Inu, pro pána krále ! Nevidím v tom nic, čemu by člověk mohl být rád — dostane-li pár berlí, když si přál panenku !"

Pollyanna zatleskala rukama.

"Je v tom — je v tom," jásala. "Ale ani **já** jsem to nemohla najít, Nancy, s počátku," dodala s rychlou poctivostí. "Tatíček mi to musil říci."

"Inu, tak to teď řekněte vy mně," skorem mrzutě vyzvala ji Nancy.

"Jemine ! Inu, člověk může být rád, protože — **jich — nepotřebuje !**" zvolala s vítězným jásotem Pollyanna. "Vidíte, že je to docela snadné — jen když člověk ví, jak se to dělá !"

"Inu, tohle je opravdu divné !" řekla tiše Nancy pohlížeje na Pollyannu skorem ustrašenýma očima.

"Ach, ale není to divné — je to hezké," tvrdila nadšeně Pollyanna. "A hráli jsme to od té doby stále. A čím těžší je to, tím je to zábavnější, když se to najde; jenže — jenže — někdy je to skoro příliš těžké — jako když vám tatíček odejde do nebe a nezůstane vám nikdo, než dámy ze spolku."

"Ano, nebo když vás strčí do malé, holé komůrky pod střechou domu," bručela Nancy.

Pollyanna si vzdychla.

"To bylo těžké, s počátku," připustila, "zvláště když se mí tak trochu stýskalo. Nechtělo se mi tenkrát do té hry a toužila jsem **tolik** po hezkých věcech ! Potom jsem si náhodou pomyslila, že bych nebyla ráda, kdybych viděla ty své píhy v zrcadle a pak jsem viděla ještě ten krásný pohled z okna; a tu jsem poznala, že jsem našla něco, čemu mohu být ráda. Víte, když se snažíte najít něco, čemu můžete být ráda, zapomenete jaksi na to ostatní — jako na tu panenku, kterou jsem si přála, víte ?"

"Hm !" ozvala se dušeně Nancy snažíc se polknouti něco, co ji tlačilo v hrdle.

"Obyčejně to netrvá tak dlouho," pokračovala Pollyanna; "a teď často přijdu na něco takového a ani na to nemyslím, víte ? Zvykla jsem si tak na tu hru. Je to hezká hra. Ta — tatíček a já jsme ji měli tak rádi," zajíkala se. "Ale myslím, že to — že to bude teď trochu těžší, když nemám nikoho, s kým bych ji hrála. Ale snad ji bude hrát teta Polly," dodala potom.

"Pro pána krále ! Ona !" vydechla Nancy mezi zuby. Potom řekla zarputile nahlas: "Hleďte, slečno Pollyanno, já neříkám, že bych ji hrála dobře a neříkám, že to umím; ale budu ji nějak hrát s vámi — to budu, jistě budu !"

"Ach, Nancy !" zvolala nadšeně Pollyanna, přitisknuvši ji silně k sobě. "To bude krásné ! To budeme mít zábavu !"

"Hm — snad," připouštěla Nancy se zřejmou pochybností. "Ale nesmíte na mne příliš spoléhat, víte ? Nebyla jsem nikdy silná v takových hrách, ale vynasnažím se v téhle ze všech sil. A jistě tu budete mít dost příležitosti k té hře," dodala, když spolu vcházely do kuchyně.

Pollyanna jedla s dobrou chutí svůj chléb s mlékem; a potom na vybídnutí Nancy šla do obývacího pokoje, kde její teta seděla a četla.

Slečna Polly k ní chladně vzhledla. "Měla jsi večeři, Pollyanno ?" "Ano, tetičko Polly."

"Je mi velmi líto, Pollyanno, že jsem byla nucena poslat tě do kuchyně na chléb s mlékem."

"Ale já jsem opravdu ráda, že jsi to udělala, tetičko Polly. Já ráda chléb s mlékem a Nancy také. Nemusíš si z toho docela nic dělat."

Teta Polly usedla náhle ještě přiměji na své židli.

"Pollyanno, je již čas, aby ses uložila ke spaní. Měla jsi namáhavý den a zítra musíme přemýšlet o tvém rozdělení práce a přehlédnouti tvé šatstvo, abychom viděli, co potřebuješ. Nancy ti dá svíčku. Zacházej s ní opatrně. Snídaně bude v půl osmé. Hleď, abys byla v tu dobu dole. Dobrou noc !"

Jako by se to samo sebou rozumělo, Pollyanna přistoupila přímo k tetě a láskyplně ji objala.

"Bylo to tu tak krásné, až dosud," povzdechla šťastně. Víím, že tu budu velmi ráda s tebou — ale to jsem věděla, ještě než jsem přišla. Dobrou noc !" zavolala vesele, když vycházela z pokoje.

"Inu, na mou čest !" zvolala slečna Polly skorem nahlas. "Je to nanejvýš neobyčejné dítě !" Potom se zamračila. "Ona je ,ráda' že jsem ji potrestala a já ,si nemusím z toho docela nic dělat' a ona ,tu bude velmi ráda se mnou !" Inu, na mou Čest !" zvolala slečna Polly opět, když se zase chápala knihy.

O patnáct minut později štkala osamělá malá dívka v podkrovním pokojíku do pokrývky, kterou těsně svírala:

"Vím, tatíčku mezi anděly, že teď nehraji tu hru ani trochu — ani trochu; ale myslím, že ani ty bys tu nenašel něco, čemu bys mohl být rád, když bys měl spát tady nahoře potmě. Kdybych jen byla u Nancy nebo u tetičky Polly, nebo třeba u některé dámy ze spolku, bylo by to snadnější !"

Dole v kuchyni pak Nancy, pospíchajíc s opožděnou prací, vrazila utěrku do hrnku na mléko a mručela si přerývaně:

“A kdybych to hraní té hloupé hry — o tom, že má být člověk rád, že má berly — když si přál panenku — mělo být mým způsobem — být tou skalou útulku — inu, budu ji tedy hrát — to budu — jistě budu !”

(6)

KAPITOLA ŠESTÁ

OTÁZKA POVINNOSTI

Bylo skorem sedm hodin, když se Pollyanna probudila onoho prvního dne po svém příchodu. Její okna byla obrácena k jihozápadu a proto neviděla dosud slunce; ale viděla mlhavou modř ranní oblohy a poznala, že bude krásný den.

V pokojíku bylo teď chladněji a vzduch zvenčí přicházející byl svěží a příjemný. Venku švitořili vesele ptáci a Pollyanna běžela k oknu, aby si s nimi pohovořila. Viděla pak, že dole v zahradě její teta je již mezi růžovými keři. Rychle se tedy oblékla, aby mohla jít k ní.

Pollyanna pospíchala dolů po schodech z podkroví, nechavši oboje dveře otevřené. Proběhla síní, potom po dalších schodech, bouchla za sebou hlavními dveřmi a vyběhla do zahrady,

Teta Polly byla se sehnutým starcem nakloněna nad jedním růžovým keřem, když se Pollyanna, sršíc radostí, vrhla k ní.

“Ach, tetičko Polly, tetičko Polly, jsem dnes ráda jen proto, že jsem živa !”

“Pollyanno !” napomenula ji dáma přísně, vztyčivši se tak, rovně, jakoby měla zdvihnouti váhu devadesáti liber, zavěšenou kolem krku. “To jest tvůj obvyklý způsob dávatí dobré jitro” ?

Malá dívka se spustila na nohy a tančila lehce sem a tam.

“Ne, jenom když mám ráda lidi tak, že si nemohu jinak pomoci. Viděla jsem tě z okna, tetičko Polly, a pomyslila jsem si, že ty nejsi dámou ze spolku, ale že jsi moje skutečná, opravdová tetička; a vypadala jsi tak dobře, že jsem musila sběhnout dolů a obejmout tě !”

Sehnutý stařec se náhle obrátil zády. Slečna Polly se pokoušela zamračiti se — ale bez svého obvyklého úspěchu v té věci.

“Pollyanno, ty — já — Tomáši, to by bylo pro dnešní ráno hotovo. Myslím, že jste mi porozuměl — o těch růžích,” řekla upjatě. Potom se otočila a kráčela rychle od něho.

“Vy pracujete vždycky v zahradě, pane — pane ?” tázala se ho Pollyanna se zájmem.

“Ano, slečno. Já jsem starý Tom, zahradník,” odvětil. Bázně, jako by nucen neodolatelnou silou, natáhl třesoucí se ruku a položil ji na okamžik na její světlé vlasy.

"Vy jste tolik podobná své matce, slečinko ! Znal jsem ji, když byla ještě menší než jste vy. Víte, já jsem pracoval v zahradě — už tenkrát."

Pollyanně se překvapením zatajil dech. "Opravdu ? Vy jste znal mou mamičku, opravdu — když ještě byla malým andílkem na zemi a ne andělem na nebi ? Ach, prosím vás, povězte mi něco o ní !" A Pollyanna hned usedla doprostřed zaprášené pěšiny ke starci.

Z domu zazněl zvon. Hned na to bylo viděti Nancy, jak vyběhla ze zadních dveří.

"Slečno Pollyanno, to zvonění znamená snídani — ráno," mluvila udýchaně, zvedla dívku na nohy a pospíchala s ní k domu; "a jindy znamená jiné jídlo. Ale vždycky to znamená, že máte utíkat, co jen můžete, jak to uslyšíte, ať jste kdekoliv. A kdybyste to neudělala — inu, pak by bylo třeba někoho chytřejšího než jsme my, aby našel něco, čemu by byl při tom rád !" dodala ženouc Pollyannu do domu, jako by zaháněla neposlušné kuře do kurníku.

Snídaně byla po prvních pět minut tichým jídlem; potom slečna Polly, pozorujíc káravým zrakem vzdušná křídla dvou much, poletujících sem a tam po stole, promluvila přísně:

"Nancy, odkud se vzaly ty mouchy ?"

"Nevím, paní. V kuchyni nebyla ani jediná." Nancy byla předešlého odpoledne tak rozčilená, že si nevšimla Pollyanniných otevřených oken.

"Myslím, že to jsou snad moje mouchy, tetičko Polly," poznamenala Pollyanna líbezně. "Bylo jich tam hodně nahoře na schodech a měly se tam dobře."

Nancy vyšla rychle z pokoje, ač právě přinesla horké topinky a teď je vzala s sebou zpět.

"Tvoje !" zvolala překvapeně slečna Polly. "Co tím chceš říci ? Odkud se tam vzaly ?"

"Inu, tetičko Polly, přiletěly tam dveřmi, ovšem, a okny. Viděla jsem, jak tam některé vletěly."

"Ty jsi je viděla. Snad jsi neotevřela ta okna bez sítí ?"

"Inu ovšem. Nebyly tam žádné sítě, tetičko Polly."

Nancy v té chvíli přicházela opět s topinkami. Její tvář byla vážná, ale velmi zardělá.

"Nancy," nařizovala jí její paní přísně, "postavte ty topinky a jděte hned do pokoje slečny Pollyanny a zavřete tam okna. Zavřete také dveře. A později, až budete hotova s ranní prací, projdete všechny pokoje s rozprašovačem. Hleďte, ať všechno důkladně prohlédnete." Ke své neteři pak řekla:

"Pollyanno, objednala jsem sítě pro ta okna. Vím ovšem, že bylo mou povinností to učiniti. Ale zdá se mi, že jsi úplně zapomněla zase na svou povinnost."

"Na svou povinnost ?" Pollyanniny oči byly široce rozevřené údivem.

"Zajisté. Vím, že je horko, ale soudím, že je tvou povinností, abys udržovala okna zavřená, dokud sítě nepřijdou. Mouchy nejsou jen nečisté a obtížné, Pollyanno, ale také velmi nebezpečné zdraví. Po snídani ti dám malou brožurku o tom, aby sis ji přečetla."

"Abych si ji přečetla ? Ach děkuji, tetičko Polly. Já ráda čtu !"

Slečna Polly slyšitelně vzdechla a potom stiskla pevně rty. Pollyanna, vidouc její přísnou tvář, zamyšleně se zakabonila.

"Lituji ovšem, že jsem zapomněla na svou povinnost," omlouvala se bojácně. "Nebudu už otvírat okna."

Teta neodpověděla. Nepromluvila již vlastně po celou dobu snídaně. Potom vstala, přistoupila ke knihovně v obývacím pokoji, vyňala z ní malou knížečku a přešla pokojem k své neteři,

"To je pojednání, o němž jsem mluvila, Pollyanno. Chci, abys šla hned do svého pokoje a přečetla si to. Přijdu tam za půl hodiny a prohlédnu tvé věci."

Pollyanna s očima upřenýma na obrázek hlavy mouchy, mnohokrát zvětšené, zvolala radostně:

"Ach, děkuji ti, tetičko Polly !" Hned na to odběhla vesele z pokoje bouchnuvši dveřmi za sebou.

Slečna Polly se zamračila, zaváhala, pak přešla majestátně pokojem a otevřela dveře; ale Pollyanna byla již z dohledu a cupala po schodech do podkroví.

Když slečna Polly o půl hodiny později vystoupila po schodech s tváří, vyjadřující v každém rysu přísnou povinnost a vešla do Pollyannina pokojíku, byla uvítána výbuchem horlivého nadšení.

"Ach, tetičko Polly, nikdy v životě jsem neviděla něco tak krásného a zajímavého. Jsem tolik ráda, že jsi mi půjčila tu knížku ! Nikdy jsem si nepomyslela, že by mohly mouchy nosit tolik všelijakých věcí na nohách, a —"

"Je dobře," poznamenala teta Polly důstojně. "Pollyanno, vytáhni teď šaty a já si je prohlédnu. Které nebudou vhodné pro tebe, ty dám ovšem Sullivanovým."

Se zřejmým zdráháním odložila Pollyanna brožurku a obrátila se k šatníku.

"Obávám se, že je uznáš za horší, než dámy ze spolku — a ty řekly o nich, že jsou hanebné," povzdechla si. "Ale v posledních dvou nebo třech bednách byly většinou šaty pro hochy a pro starší lidi; a — dostala jsi někdy misionářskou bednu, tetičko Polly ?"

Na překvapeně hněvivý tetin pohled se Pollyanna ihned opravila.

"Inu, ne, ovšem, žes ji nedostala, tetičko Polly," pokračovala spěšně s temným zarděním. "Zapomněla jsem; bohatí lidé jich nepotřebují. Ale víš, já někdy jaksi zapomínám, že jsi bohatá — zde v tom pokoji, víš."

Rty slečny Polly se rozhořčeně otevřely, ale nepromluvila. Pollyanna, zřejmě nepozorujíc, že řekla něco jen trochu nepřijemného, mluvila spěšně dále:

"Inu, jak jsem chtěla říci, ty nevíš nic o misionářských bednách — leda, že se v nich nenajde, co v nich člověk hledá — i když člověk ví napřed, že to tam nenajde. A byly to také ty bedny, při nichž bylo nejtěžší hrát tu hru pro tatíčka i —"

Vtom si Pollyanna vzpomněla, že nemá mluvit s tetou o svém otci. Zabořila se tedy spěšně do šatníku a vytáhla odtud všechny své ubohé šatečky v náručí.

"Nejsou vůbec hezké," pravila dušeně, "a byly by černé, kdyby nebylo toho červeného koberce pro kostel; ale je to všechno, co mám."

Slečna Polly obracela konečky prstů onu směsici šatů, zřejmě zhotovených pro každého jiného, jen ne pro Pollyannu. Potom věnovala zamračeně pozornost spravovanému spodnímu prádlu v zásuvkách.

"To nejlepší mám na sobě," přiznala se úzkostně Pollyanna. "Dámy ze spolku mi koupily jedno úplné prádlo. Paní Jonesová — to je předsedkyně — jim řekla, že musím mít prádlo, kdyby měly dupat po holé podlaze kostela po celý svůj život. Ale ony nebudou. Pan White nemá rád hluk. On má nervy, jak říká jeho paní; ale má také peníze a ony doufají, že dá hodně na koberec — už pro ty svoje nervy, víš. Řekla bych, že může být rád, že když má nervy, má také peníze; co ty o tom myslíš?"

Zdálo se, že slečna Polly neslyší. Když byla její prohlídka prádla skončena, obrátila se poněkud náhle k Pollyanně:

"Chodila jsi ovšem do školy, Pollyanno?"

"Ach ano, tetičko Polly. A mimo to ta — Totiž chtěla jsem říci, že jsem se učila také doma."

Slečna Polly se zamračila.

"Dobrá. Na podzim vstoupíš ovšem zde do školy. Pan Hall, ředitel, jistě ustanoví, do které třídy vstoupíš. Myslím, že zatím budeš čisti každého rána přede mnou půl hodiny nahlas."

"Já ráda čtu; ale nestojíš-li o to, abys mne poslouchala, budu si ráda čísti zticha — opravdu, tetičko Polly. A nemusím se ani mnoho namáhat, abych byla ráda, protože já si nejraději čtu sama vzhledem k těm velkým slovům, víš."

"O tom nepochybuji," odvětila zachmuřeně slečna Polly.

"Učila jsi se hudbě?"

"Ne mnoho. Já nemám ráda svou hudbu — ale mám ráda hudbu jiných lidí. Učila jsem se trochu hráti na piano. Slečna Grayová — ona hraje v kostele — mě učila. Ale řekla bych raději, že jsem se neučila. Opravdu."

"To je možné," poznamenala teta Polly s lehce pozdviženým obočím. "Nicméně myslím, že je mou povinností postarati se o to, abys nabyla řádného naučení aspoň v základech hudby. Štíti ovšem umíš?"

"Ano, tetičko." Pollyanna si vzdychla. "Učily mne štít dámy ze spolku. Ale bylo to hrozné. Paní Jonesová nesouhlasí s držetím jehly při obšívání dírek, jak ji drží ostatní dámy, a paní Whiteová myslí, že se má učit stepovacím stehu před obrubováním (nebo je to snad naopak) a paní Harrimanová nesouhlasí vůbec s tím, aby se učilo spravování prádla."

"Nuže, teď již nebude žádných takových obtíží, Pollyanno. Budu tě ovšem učit sama. Myslím, že vařití neumíš?"

Pollyanna se dala náhle do smíchu.

"Začaly mě tomu učit právě letos v létě, ale nedostala jsem se daleko. Byly v tom ještě různějšího mínění než při šití. Chtěly začínat s chlebem; ale ani dvě z nich ho nedělaly stejně a když tak o tom jednaly po celou hodinu šití, usnesly se, že se budu u nich střídat jedno dopoledne v týdnu — v jejich vlastních kuchyních, víš. Naučila jsem se dělat čokoládový dort a fíkové koláčky, když — když jsem musila přestat." Její hlas jí vypověděl službu.

"Čokoládový dort a fíkové koláčky, to je něco !" mrzela se pohrdavě slečna Polly. "Myslím, že to napravíme velmi brzy," zamyslíla se na chvíli a potom mluvila pomalu dále: "Každého rána v devět hodin budeš mi číst půl hodiny nahlas. Předtím si vždy uklidíš tento pokoj. Ve středu a v sobotu dopoledne od půl deváté budeš s Nancy v kuchyni a budeš se učit vařit. Ostatní dopoledne budeš šít se mnou. Tak ti zbudou odpoledne pro hudbu. Opatřím ti ovšem ihned učitele," dodala rozhodně, když vstala se židle.

Pollyanna zvolala zděšeně:

"Ale, tetičko Polly, tetičko Polly, vždyť jsi mi nenechala žádného času jen pro — pro žití."

"Pro žití, dítě ! Co tím myslíš ? Což nebudeš žít po celý ten čas ?"

"Ach, budu ovšem **dýchat** po celý ten čas, co to všechno budu dělat, tetičko Polly, ale nebudu žít. Člověk dýchá po celou tu dobu, co spí, ale nežije. Já myslím **žít** — dělat, co se člověku líbí; hrát si venku, číst si (sama sobě ovšem), stoupat na vrchy, mluvit s panem Tomem v zahradě a s Nancy a prohlížet si všechny domy a lidi a všechno všude v těch krásných ulicích, kterými jsem přijela včera. Tomu já říkám žít, tetičko Polly. Jen dýchat, to ještě není žít !"

Slečna Polly zvedla rozhněvaně hlavu.

"Pollyanno, ty jsi nanejvýš neobyčejné dítě ! Bude ti ovšem povoleno vhodné množství času ke hraní. Ale zdá se mi jistě, že když jsem ochotna konat svou povinnost a postarat se, aby se ti dostalo vhodného vychování a vyučování, máš také **ty** být ochotna konat svou povinnost a dbát, aby toto vychování a vyučování nebylo nevděčně ztraceno."

Pollyanna byla zaražena.

"Ach, tetičko Polly, což bych mohla být někdy nevděčná — **k tobě !** Inu, vždyť **té mám ráda** — a nejsi ani dáma ze spolku — jsi moje tetička !"

"Dobrá, pak tedy hled, abys nejednala nevděčně," promluvila blahosklonně slečna Polly obrátivši se ke dveřím.

Nebyla ještě ani v polovině schodů, když se za ní ozval tichý, nejistý hlas:

"Prosím tě, tetičko Polly, ale neřekla jsi mi, které z těch mých věcí chceš — dát pryč."

Teta Polly unaveně povzdechla — a tento povzdech neušel Pollyanniným uším.

"Ach, zapomněla jsem ti něco říci, Pollyanno. Timothy nás zaveze dnes odpoledne v půl druhé do města. Ani jedny z tvých šatů nejsou vhodné pro mou neť. Jistě bych velmi špatně konala svou povinnost, kdybych tě nechala objevit se na ulici ve kterýchkoli z těch šatů."

Ted' zase povzdechla Pollyanna — zdálo se jí, že bude nenáviděti ono slovo — povinnost.

"Tetičko Polly, prosím tě," ozvala se zamyšleně, "nenašlo by se snad něco, čemu bys mohla být ráda při vši té — povinnosti ?"

"Jakže ?" Slečna Polly vzhlédla k ní v omámeném překvapení; potom se náhle obrátila s velmi zardělými tvářemi a pospíchala rozhněvaně dolů po schodech. "Jen nebuď drzá, Pollyanno !"

V horkém pokojíku v podkroví usedla Pollyanna na židli s rovným opěradlem. Zdálo se jí, že vidí celý svůj život před sebou jako nekonečnou řadu povinností.

Několik minut seděla tak Pollyanna nehybně, upírajíc smutné oči na ubohou hromádku na posteli. Potom pomalu vstala a jala se uklízet šaty.

"V tom není vskutku pranic, čemu bych mohla být ráda, to vidím jistě," řekla nahlas; "ledaže by — byl člověk rád, když je ta povinnost vykonána !" A pak se náhle zasmála.

(7)

KAPITOLA SEDMÁ

POLLYANNA A TRESTY

O půl druhé vezl Timothy slečnu Polly a její neter ke čtyřem nebo pěti hlavním obchodům s látkami a šaty, které byly asi půl míle od jejich domova.

Opatřiti Pollyannu novým šatstvem bylo úkolem více nebo méně rozčilujícím pro všechny, jichž se to týkalo. Slečna Polly vyšla z tohoto úkolu s pocitem unavené úlevy, jaký asi má člověk, který se po nebezpečné cestě po velmi tenké kůře sopky octne nakonec na pevné půdě. Oni různí prodavači, kteří tyto dvě obsluhovali, vyšli z něho s velice zardělými tvářemi a s takovou zásobou zábavného vypravování o Pollyanně, že mohli ještě po celý týden buditi výbuchy smíchu u svých známých. Pollyanna sama vyšla z něho se zářivými úsměvy a se spokojeným srdcem; neboť, jak to vyjádřila k jednomu prodavači: "Když člověk neměl pro oblečení nic nežli misionářské bedny a dámy z Dobročinného spolku, je to velmi krásné, zajde-li si prostě do krámu a koupí si šaty zcela nové, které nemusí zkracovat ani prodlužovat, protože nepadnou !"

Ona nákupní výprava si vyžádala celého odpoledne; potom přišla večere a rozkošná rozmluva se starým Tomem v zahradě a pak druhá s Nancy na zadní verandě, když bylo nádobí umyto a teta Polly byla na návštěvě u sousedky.

Starý Tom pověděl Pollyanně mnoho podivuhodného o její matce, což ji skutečně velmi blažilo; a Nancy jí vyprávěla o malém, šest mil vzdáleném hospodářství v "Koutech", kde žila její milá matka a její stejně milý bratr a sestry. Slibovala jí také, že, dovolí-li slečna Polly, pojedete tam s Pollyannou, aby je tato poznala.

“A oni mají také krásná jména. Budou se vám jistě líbit **jejich** jména,” povzdechla Nancy. “Jmenují se ‚Algernon‘ a ‚Florabelle‘ a ‚Estelle‘. Mně se — mně se docela protiví to jméno ‚Nancy‘.”

“Ach Nancy, nemáte tak hrozně mluvit ! A proč by se vám nelíbilo ?”

“Protože není tak hezké jako ostatní. Víte, já jsem byla první dítě a matka tenkrát ještě nečetla tak mnoho románů s hezkými jmény v nich.”

“Ale já mám ráda to jméno ‚Nancy‘, jen proto, že jste to vy,” prohlásila Pollyanna.

“Hm ! Inu, já myslím, že by se vám líbilo ‚Clarissa Mabelle‘ zrovna tak dobře,” odpověděla Nancy, “a pro mne by to bylo mnohem lepší. Myslím, že **tohle** jméno je opravdu vznešené !” Pollyanna se zasmála.

“Inu, ať je to jak chce,” smála se, “ale aspoň můžete být ráda, že se nejmenujete ‚Hepzibah‘.”

“Hepzibah !”

“Ano. Tak se jmenuje paní Whiteová. Její muž jí říká ‚Hep‘ a jí se to nelíbí. Ona říká, že když on ji volá ‚Hep — Hep !‘, zdá se jí, že hned poté bude křičet ‚Hurrá !‘ A jí prý se nelíbí, aby se na ni křičelo ‚Hurrá‘.”

Na zachmuřené tváři Nancy se objevil široký úsměv.

“Inu, není opravdu nad vás ! Víte co ? od nynějška, jak uslyším ‚Nancy‘, vždycky si vzpomenu na to ‚Hep — Hep !‘ a budu se smát. Pro pána krále, myslím, že jsem opravdu ráda —”. Zarazila se náhle a obrátila užaslé oči k dívce. “Poslechněte, slečno Pollyanno, nechtěla jste — nehrála jste snad se mnou zrovna tu hru — že mám být ráda, že se nejmenuji ‚Hepzibah‘ ?” Pollyanna se zamračila; potom se zasmála. “Inu, Nancy, je to tak ! **Hrála** jsem tu hru — ale tentokrát jsem ji hrála, aniž jsem chtěla, myslím. Víte, to se člověku často stane; zvykne si tak na to — že hledá něco, čemu by mohl být rád, jen když hledá tak dlouho, až to najde.”

“Inu, snad,” připouštěla Nancy se zřejmou pochybností.

V půl osmé se Pollyanna uložila ke spaní. Sítě dosud nepřišly a v uzavřeném pokojíku bylo jako v peci. Toužebnými očima pohlédla Pollyanna na dvě těsně zavřená okna — ale neotevřela jich. Svlékla se, složila pořádně své šaty, pomodlila se, zhasla svíčku a ulehla do postele.

Nevěděla ani, jak dlouho ležela v bezesném trápení zmítajíc se se strany na stranu v horkém, malém lůžku; ale zdálo se jí, že to trvalo celé hodiny, nežli nakonec vyklouzla z postele a hledajíc hmatem cestu ke dveřím, otevřela je.

Venku v podkroví bylo všecko v sametové černi kromě místa, kde měsíc vrhal stříbrný pruh do poloviny délky podlahy od východního vikýřového okna. S odhodlaným nedbáním oné hrozné temnoty vpravo i vlevo Pollyanna rychle vydechla a cupala přímo na tento stříbrný pruh a dále k oknu.

Doufala jaksi nerčitě, že snad toto okno bude mít sítě, ale nebylo tomu tak. Venku však byl širý svět pohádkové krásy a věděla, že je tam také svěží, čerstvý vzduch, který je tak příjemný, když ovívá rozpálené líce a ruce !

Když přistoupila blíže a vyhlédla toužebně ven, spatřila ještě něco jiného: viděla, jen trochu níže pod oknem, prostornou, vodorovnou, plechovou střechu zasklené verandy slečny Polly, postavené nad hlavním vchodem. Tento pohled vzbudil v ní touhu. Kdyby tak byla jen tam venku !

Rozhlédla se ustrašeně kolem sebe. Někde tam za ní byl její pokojík a ještě teplejší lůžko; ale mezi ní a pokojíkem byla hrozná pustina černí, přes níž bylo nutno hmatati cestu nataženými, hrozícími se pažemi, kdežto před ní, venku na střeše verandy, bylo světlo měsíce a chladný, svěží noční vzduch.

Kdyby jen její postel byla tam venku ! A mnozí lidé spí venku na volném vzduchu. Joel Hartley doma, který stonal souchotěmi, musil spát venku na volném vzduchu.

Náhle si Pollyanna vzpomněla, že viděla u tohoto vikýřového okna řadu dlouhých, bílých vaků na hřebecích visících. Nancy řekla, že jsou v nich zimní šaty, přes léto uložené. Trochu se strachem tápala Pollyanna k těmto vakům, vybrala si jeden pěkný, tlustý a měkký (obsahoval sealskinový kožich slečny Polly) za své lože; a jeden tenčí, který si přeložila za podušku, a ještě jeden (který byl tak tenký, že se zdál skoro prázdný) za pokrývku. Takto vyzbrojena klusala Pollyanna s velkou radostí zpět k oknu, měsícem ozářenému, otevřela je, vystrčila svá břemena na střechu pod oknem, potom se spustila s okna za nimi a zavřela pečlivě okno za sebou. — Pollyanna nezapomněla na ony mouchy s prapodivnými nohami, na nichž nosí všelijaké věci.

Jak rozkošný chládek tam byl ! Pollyanna docela vyskakovala rozkoší, vdechujíc do sebe svěží vzduch dlouhými, plnými vdechy. Plechová střecha pod jejíma nohama zněla slabými, ale dosti slyšitelnými, praskavými zvuky, které se Pollyanně líbily. Přešla asi dvakrát nebo třikrát po střeše sem a tam od konce ke konci — budilo to v ní tak příjemný pocit vzdušného prostoru u srovnání s jejím dusným, malým pokojíkem; a střecha byla tak široká a plochá, že dívka neměla strachu, že spadne. Nakonec se uložila se spokojeným povzdechem na žíněnku ze sealskinového kožichu, upravila si jeden vak za podušku a druhý za pokrývku a chystala se ke spaní.

"Jsem tak ráda, že ty sítě nepřišly," šeptala si rozhlížejíc se po hvězdách; "jinak bych nebyla měla tohle !"

Dole v pokoji slečny Polly vedle verandy oblékala se slečna Polly chvatně do županu a pantoflí, s tváří bledou a vyděšenou. Minutu před tím telefonovala třesoucím se hlasem Timothyovi:

"Přijďte sem rychle nahoru — vy i váš otec. Přineste svítilny. Někdo je na střeše verandy. Vylezl tam patrně po latích na růže nebo po něčem takovém a může se dostat do domu přímo východním oknem v podkroví. Zamkla jsem dveře do podkroví zde dole — ale pospěšte si, honem !"

O nějakou dobu později Pollyanna, která právě usnula, byla vyrušena ze spánku světlem svítilny a triem překvapených zvolání. Otevřela oči a spatřila Timothyho na konci žebříku u střechy, starého Toma, který právě sestupoval s okna, a tetu, která zírala na ni za starým Tomem.

"Pollyanno, co to znamená ?" zvolala teta Polly.

Pollyanna mžikala ospalýma očima a usedla.

"Jak, pane Tome — tetičko Polly !" koktala. "Nelekejte se. Nejsem tu proto, že bych měla souchotiny, jako Joel Hartley. Šla jsem sem jen proto, že bylo takové horko — tam uvnitř. Ale zavřela jsem za sebou okno, tetičko Polly, aby mouchy nemohly nosit ty zárodky do domu."

Timothy na žebříku zmizel náhle pod střechou. Starý Tom skorem stejně rychle odevzdal svou svítilnu slečně Polly a následoval svého syna. Slečna Polly se kousala silně do rtu — dokud muži nezmizeli; potom řekla přísně:

"Pollyanno, podej mi sem hned ty věci a pojď dovnitř ! Je to zvláštní dítě !" zvolala o chvíli později, když majíc Pollyannu po boku a svítilnu v ruce, obrátila se zpět do podkrovní.

Pollyanně připadal vzduch tím dusnější po onom chladném vánku; ale nenaříkala si. Jen zhluboka a třaslavě vzdechla.

Na okraji schodů ozvala se slečna Polly břitce:

"Ted' do rána budeš spát v mé posteli se mnou, Pollyanno. Sítě přijdou zítra; ale do té doby pokládám za svou povinnost mít tě tam, abych věděla, kde jsi."

V Pollyanně se zatajil dech.

"S tebou ? Ve tvé posteli ?" zvolala nadšeně. "Ach, tetičko Polly, jak je to krásné od tebe ! A já jsem právě tolik toužila spát s někým někdy — s někým, kdo je můj, víš; ne s nějakou dámou ze spolku. Těch jsem užila dost. Jemine ! Myslím, že jsem ted' ráda, že ty sítě nepřišly ! A ty nejsi ?"

Nedostalo se jí odpovědi. Slečna Polly kráčela napřed. Slečna Polly, máme-li říci pravdu, cítila se jaksi podivně bezmocnou. Již po třetí od Pollyannina příchodu slečna Polly chtěla potrestati Pollyannu — a po třetí setkávala se s úžasným faktem, že její trest byl pokládán za zvláštní odměnu zásluhy. Nebylo tedy divu, že se slečna Polly cítila podivně bezmocnou.

(8)

KAPITOLA OSMÁ

POLLYANNA JDE NA NÁVŠTĚVU

Netrval o dlouho a život v domě Harringtonových byl uveden v jakýsi řád — ač ne právě v onen řád, který slečna Polly s počátku předepsala. Pollyanna sice šila, cvičila se, četla nahlas, učila se v kuchyni vařit; ale nevěnovala žádné z těch věcí tolik času, jak bylo původně určeno. Měla také více času, aby mohla "jen žít", jak to vyjádřila, neboť skorem po všechna odpoledne od dvou až do šesti hodin mohla dělati, co se jí líbilo — ovšem, "nezlíbilo-li" se jí dělati něco, co teta Polly zakázala.

Ale je snad otázkou, byl-li jí dán všechen ten volný čas za úlevu Pollyanně od práce — nebo za úlevu tetě Polly od Pollyanny. Jisto je, že za oněch prvních červencových dní byla slečna Polly mnohokrát nucena zvolati: "Jaké to neobyčejné dítě !" a že po hodinách čtení a šití byla každého dne jaksi omámena a úplně vysílena.

Nancy v kuchyni se dařilo lépe. Ta nebyla ani omámena ani vysílena. Středy a soboty byly pro ni vlastně červenými dny v kalendáři.

V blízkém sousedství domu Harringtonových nebylo dětí, s nimiž by si Pollyanna byla mohla hrát. Dům sám byl na kraji osady a ačkoli jiné domy nebyly daleko, náhodou nebylo v nich dívek ani hochů přibližně stejného věku s Pollyannou. Zdálo se však, že to Pollyannu nermoutí ani v nejmenším.

"Ach ne, to je mi docela jedno," vykládala služce Nancy. "Jsem ráda, když mohu chodit a prohlížet ulice a domy a pozorovat lidi. Vy ne, Nancy ?"

"Inu, nemohu říci, že bych je měla zrovna ráda — aspoň ne všechny," odpověděla zkrátka a moudře Nancy.

Skorem každého příjemného odpoledne žádala Pollyanna, aby ji "někam poslali", aby mohla jít někam, tím nebo oním směrem; a na těchto posílkách se často setkala s oním Pánem. Pollyanna sama pro sebe mu vždycky říkala "Pán", ať již potkala třeba deset jiných pánů onoho dne.

Pán nosil často dlouhý, černý kabát a hedvábný cylindr — dvě věci, kterých "obyčejní lidé" nenosili nikdy. Jeho tvář byla vždy čistě oholena a poněkud bledá a jeho vlasy, pokud jich bylo pod kloboukem viděti, byly prošedivělé. Krácel vždy zpříma a poněkud rychle a byl vždy sám, což bylo zase příčinou, že Pollyanna jednoho dne na něj promluvila.

"Jak se máte, pane ? — Dnes je krásný den !" zvolala vesele, když se k němu přiblížila.

Pán se rozhlédl spěšně kolem sebe a pak se nejistě zastavil.

"Mluvila jste — ke mně ?" otázal se ostrým hlasem.

"Ano, pane," zářila radostí Pollyanna. "Říkám, že je dnes krásný den, že ano ?"

"Jak ? Ach ! Hm !" zamručel; a krácel svou cestou dále.

Pollyanna se zasmála. Je takový člověk k smíchu, pomyslila si.

Příštího dne ho potkala opět.

"Dnes už není tak krásně jako včera, ale je dost hezky," volala vesele.

"Jak ? Ach ! Hm !" zamručel pán jako předtím; a Pollyanna se opět radostně zasmála.

"Když ho Pollyanna oslovila po třetí podobným způsobem, pán se náhle zastavil.

"Hleď, dítě, kdo jsi a proč na mne mluvíš každý den ?"

"Jsem Pollyanna Whittierová a myslila jsem si, že jste jaksi osamělý. Jsem ráda, že jste se zastavil. A teď jsme si představeni — jenže já ještě nevím, jak se jmenujete."

"Inu, u všech —" Pán nedokončil svou větu a odcházel rychleji než kdy předtím.

Pollyanna se dívala za ním a její rty, obyčejně se usmívající, byly jaksi zklamaně skleslé.

"Možná, že mi nerozuměl — ale byla to jenom polovina vzájemného představení. Nevím dosud, jak se **on** jmenuje," pravila si, když šla dále svou cestou.

Pollyanna nesla dnes huspeninu z telecích nožiček paní Snowové. Slečna Polly Harringtonová posílala každého týdne něco paní Snowové. Říkala, že to pokládá za svou povinnost, ježto je paní Snowová chudá, nemocná, a je členem její náboženské obce — byla to ovšem povinnost všech členů obce, aby jí pomáhali. Slečna Polly konala svou povinnost k paní Snowové obyčejně ve čtvrtek odpoledne — ne osobně, nýbrž prostřednictvím Nancy. Dnes si vyžádala Pollyanna tuto výsadu a Nancy jí ji ochotně popustila na rozkaz slečny Polly.

"A jsem ráda, že se toho zbavím," prohlásila Nancy později v soukromí k Pollyanně, "ač je to hanba, že tu práci strkám na vás, ubohá děvenko, to je, jistě je !"

"Ale já to ráda dělám, Nancy."

"Inu, nebudete to ráda dělat — až to jednou zkusíte," předpovídala kysele Nancy.

"Proč by ne ?"

"Protože to nikdo rád nedělá. Kdyby jí nelitovali, nešla by k ní živá duše od rána do večera, protože je taková mrzutá. Já jen lituji její dceru, která ji **musí** ošetřovat."

"Ale proč, Nancy ?" Nancy pokrčila rameny.

"Inu, upřímně řečeno, paní Snowová pořád někde něco vidí a pořád něco má. Není spokojena ani s pořádkem dnů v týdnu. Je-li pondělí, jistě si přeje, aby byla neděle; a přinesete-li jí huspeninu, jistě od ní uslyšíte, že by měla raději kuře — ale přinesete-li jí kuře, jistě bude toužit po polévce s jehněčím masem."

"Inu, to je jistě podivná žena," usmála se Pollyanna. "Myslím, že budu ráda, až ji uvidím. Jistě je tak překvapující a — a zvláštní. Mám tak ráda **zvláštní** lidi."

"Hm ! Inu, paní Snowová je rozhodně 'zvláštní' — doufám, k vůli nám všem !" poznamenala Nancy zachmuřeně.

Pollyanna myslela dnes na tyto poznámky, když zahýbala do dveří ošumělého domku. Její oči takřka jiskřily v naději na setkání s onou "zvláštní" paní Snowovou.

Když zaklepala na dveře, přišla jí otevřítí bledá, unaveně vypadající dívka.

"Jak se máte ?" promluvila zdvořile Pollyanna. "Já jsem od slečny Polly Harringtonové a ráda bych mluvila s paní Snowovou, prosím."

"Inu, chcete-li, budete první, která s ní kdy 'ráda' mluvila," odpověděla dívka tiše; ale Pollyanna ji nechápala. Dívka se obrátila a vedla Pollyannu předsíní ke dveřím na konci.

Když ji dívka uvedla do pokoje nemocné a zavřela dveře, mrkala Pollyanna chvíli, nežli si její oči zvykly na Šero, které tam vládlo. Potom spatřila nejasně ženu zpola sedící na posteli na druhé straně místnosti. Pollyanna k ní hned přistoupila.

"Jak se máte, paní Snowová ? Tetička Polly řekla, že doufá, že vám bude dnes lépe a posílá vám kousek huspeniny z telecích nožiček."

"Ach je ! Huspeninu ?" zamručel nevrlý hlas. "Jsem ovšem vděčna za to, ale doufala jsem, že to bude dnes polévka s jehněčím masem."

Pollyanna se trochu zakabonila.

"Jak to ? Myslela jsem, že chcete vždycky kuře, když vám přinesou huspeninu," řekla.

"Cože ?" Nemocná se rychle obrátila.

"Inu, celkem nic," omlouvala se Pollyanna spěšně, "a vlastně na tom nezáleží. To Nancy mi jen řekla, že vždycky chcete kuře, když vám přineseme huspeninu a polévku s jehněčím masem, když vám přineseme kuře — ale snad je to jinak a Nancy si to spletla."

Nemocná se vztyčila, až seděla zcela zpříma na posteli — což bylo při ní nanejvýš neobvyklou věcí, ačkoli Pollyanna toho nemohla vědět.

"Nuže, slečno Drzá, kdo vlastně jste ?" otázala se.

Pollyanna se vesele zasmála.

"Ach, tak já se nejmenuji, paní Snowová — a jsem tomu také ráda ! To by bylo ještě horší než 'Hepzibah', že ? Jsem Pollyanna Whittierová, neť slečny Polly Harringtonové a přišla jsem k ní a budu u ní. Proto jsem dnes přišla s tou huspeninou."

Po celou první část této řeči seděla nemocná zpříma a plna zájmu; ale při zmínce o huspenině klesla mdle zpět na podušku.

"Dobře, děkuji vám. Vaše teta je velmi laskavá, ale moje chuť není dnes valná a byla bych měla ráda jehněčí —". Ustala náhle v řeči, potom pokračovala, změnivši předmět hovoru. "Nespala jsem ani chvilku dnes v noci — ani chvilku !"

"Ach je, přála bych si, abych **já** nespala," povzdechla Pollyanna postavivši huspeninu na malý stolek a usednuvši pohodlně na nejbližší židli. "Člověk ztratí tolik času jen tím spaním ! Nemyslíte si to také ?"

"Že člověk ztrácí čas — spaním ?" zvolala nemocná.

"Ano, když byste mohla raději žít, víte. Zdá se, že je to velká škoda, že nemůžeme žít také v noci !"

Žena se opět vzpřímila na posteli.

"Inu, vy jste úžasné dítě !" zvolala. — "Hled'te, jděte k tomu oknu a vytáhněte záclonu," nařizovala. "Ráda bych viděla, jak vypadáte."

Pollyanna vstala a zasmála se trochu smutně.

"Ach já ! To uvidíte moje píhy, že ?" povzdechla a šla k oknu.

"A já jsem byla právě tak ráda, že je tma a že je nemůžete vidět. Tak ! Ted' můžete — ach !" zarazila se rozčileně, když se obrátila zpět k posteli. "Jsem tak ráda, že jste mne chtěla vidět, protože ted' vidím vás ! A oni mi ani neřekli, že jste tak hezká !"

"Já ! — Hezká !" zvolala žena trpce.

"Inu, ovšem. Což jste **to** nevěděla ?" zvolala Pollyanna.

"To ne. To jsem jistě nevěděla," odpověděla paní Snowová suše. Paní Snowová žila čtyřicet let, ale po patnáct let z těchto čtyřiceti byla tak zaměstnána přáním, aby věci byly jiné než jsou, že jí nezbývalo mnoho času, aby se těšila z věcí, jak jsou.

"Ach, ale máte takové veliké a tmavé oči a vlasy máte také celé tmavé a kadeřavé," švitořila Pollyanna. "Já mám ráda tmavé, kadeřavé vlasy. (Takové budu mít, až přijdu do nebe.) A máte hezky červené tváře. Inu, paní Snowová, vy jste opravdu hezká ! Myslím, že byste to měla vědět, když se podíváte na sebe v zrcadle."

"V zrcadle !" zvolala nemocná, klesnuvši opět na podušku. "Ano, ano, já jsem se nenatočila mnoho před zrcadlem v poslední době — a vy byste se také mnoho netočila, kdybyste ležela stále na zádech jako já !"

"Inu — třeba, chcete-li," svolila mrzutě Pollyanna. — "Ale počkejte — já vám to ukáži," zvolala, přiskočila k toaletnímu stolku a vzala malé ruční zrcadlo.

Cestou k posteli se zastavila a prohlížela nemocnou zkoumavým pohledem.

"Myslím, nemáte-li nic proti tomu, že bych vám měla napřed upravit trochu vlasy, nežli se uvidíte," navrhovala. "Mohla bych vám je trochu upravit, prosím?"

"Inu — třeba, chcete-li," svolila mrzutě paní Snowová; "ale ony tak nezůstanou, to víte."

"Ach, děkuji vám. Já ráda česám jiným lidem vlasy," těšila se Pollyanna, pokládajíc opatrně zrcadlo a sahajíc po hřebenu. "Dnes toho ovšem mnoho neudělám — pospíchám, abyste už honem viděla, jak jste hezká; ale někdy vám rozpustím všechny vlasy a pohraji si s nimi," řekla dotýkajíc se lehkými prsty zvlněných vlasů nad čelem nemocné.

Po pět minut pracovala Pollyanna rychle a obratně přičesávajíc nepoddajnou kadeř na místo, přitahujíc dolů po šíji visící kučeru, nebo natřásajíc podušku, aby mohla hlava na ní lépe ležeti. Mezitím nemocná, hrozně se mračíc a netajeně se mrzíc na celý postup, byla proti své vůli znenáhla pronikána citem, který se velmi blížil rozčilení.

"Tak !" vydechla Pollyanna, vzala spěšně karafiát z vázy na stolku a zastrčila jej do tmavých vlasů na místo, kde nejlépe působil. "A teď myslím, že jste hotova a že se můžete na sebe podívat !" A podržela jí vítězně zrcadlo.

"Hm !" mručela nemocná, dívajíc se přísně na svůj obraz. "Mám raději červené karafiáty než růžové; ale on stejně do večera zvadne a je to tedy jedno !"

"Ale já myslím, že můžete být ráda, že zvadne," smála se Pollyanna, "protože aspoň budete mít zábavu, že si můžete vzít jiný. Mám ráda, když jsou vaše vlasy takhle srovnané," řekla se spokojeným pohledem. Vy ne?"

"Hm — snad. Ale — ony stejně nevydrží, když se pořád zmítám na podušce."

"Ovšem, že ne — a jsem tomu také ráda," přikývla vesele

Pollyanna, protože aspoň vám je budu moci zase upravit. Ale myslím, že **vy** zase můžete být ráda, že máte černé vlasy — černé vlasy se vyjímají mnohem lépe na podušce než žluté jako mám já."

"Snad; ale nikdy jsem si mnoho nezakládala na černých vlasech — ty brzy šedivějí," odvětila paní Snowová. Mluvila mrzutě, ale držela stále zrcadlo před obličejem.

"Ach, já mám ráda černé vlasy ! Byla bych tak ráda, kdybych měla černé," povzdechla Pollyanna.

Paní Snowová položila zrcadlo a obrátila se mrzutě k ní.

"Inu, nebyla byste ráda — kdybyste byla mnou. Nebyla byste ráda těm černým vlasům ani čemu jinému — kdybyste tu měla ležet celý den jako já !"

Pollyanna sraštila obočí v zamyšlené zakabonění.

"Inu, bylo by to trochu těžké — najít to, že ?" uvažovala nahlas.

"Co najít?"

“Aby byl člověk něčemu rád.”

“Být něčemu rád — když člověk leží nemocný v posteli den po dni ? Inu, to bych řekla, že je to těžké,” odvětila paní Snowová. “Myslíte-li jinak, pak mi jen povězte, čemu bych mohla být ráda, buďte tak dobrá !”

K velkému úžasu paní Snowové Pollyanna vyskočila a zatleskala rukama.

“Ach, jemine ! To bude trochu těžké, že ? Teď už musím jít, ale budu o tom přemýšlet po celou cestu domů; a možná, až přijdu příště, že vám to už povím. S Bohem ! Bavila jsem se tak dobře ! S Bohem !” zavolala opět, když vycházela ze dveří.

“Inu, to jsem jakživa neviděla ! A co tím vlastně myslí ?” zvolala paní Snowová, pohlížejíc za svou návštěvnicí. Za chvíli obrátila hlavu a zvedla zrcadlo prohlížejíc zkoumavě svůj obraz.

“Ale umí to děvčátko zacházet s vlasy — to je jisté !” mručela si tiše. “To musím říci, že jsem ani nevěděla, že by mohly tak hezky vypadat. Ale k čemu to vlastně je ?” povzdechla a spustila mrzutě hlavu na podušku.

O chvíli později, když přišla Milly, dcera paní Snowové, leželo zrcátko stále pod pokrývkou — ačkoli bylo tak ukryto, aby ho nebylo viděti.

“Jakže, maminko — záclona je vytažena !” zvolala Milly, zírajíc užasle brzy na okno, brzy na karafiát ve vlasech své matky.

“Nu, a co na tom ?” odvětila nemocná.

“Nemusím přece být po celý svůj život potmě, protože jsem nemocná, či ano ?”

“Inu ne, ovšem, že ne,” řekla Milly, rychle s matkou souhlasíc a sáhla po láhvičce s lékem. “Jenomže — inu, víš sama dobře, že jsem tě už přemlouvala tak dlouho, aby sis tu nechala víc světla — ale tys nechtěla.”

Paní Snowová na to neodpověděla. Potahovala za krajku na svém nočním kabátku. Nakonec promluvila mrzutě:

“Myslím, že **někdo** by mi už mohl dát nový noční kabátek — místo jehněčího masa, pro změnu !”

“Jakže — maminko !”

Nebylo divu, že Milly úžasem skorem zapomněla dýchat. V zásuvce za ní právě v té chvíli ležely dva noční kabátky, které Milly již po celé měsíce marně matce vnucovala.

KAPITOLA DEVÁTÁ

KDE SE MLUVÍ O PÁNOVI

Když Pollyanna příště spatřila Pána, přšlo. Přesto uvítala ho s jasným úsměvem.

"Dnes není tak hezky, že ?" volala čile. "Jsem aspoň ráda že neprší vždycky !"

Pán tentokrát ani nezamručel, ani k ní neobrátil hlavu. Pollyanna usoudila, že ji neslyšel. Proto příště (což bylo náhodou hned druhého dne) promluvila hlasitěji. Myslila, že toho bude tentokrát zvlášť třeba, neboť Pán kráčet s rukama za zády a s očima do země — což připadalo Pollyanně pošetilostí vzhledem k tomu, že slunce svítilo a ranní vzduch byl svěže vyprán. Pollyanně dostalo se dnes ranní posílky jako zvláštní odměny.

"Jak se máte ?" volala. "Jsem tak ráda, že není jako včera. Vy ne ?"

Muž se náhle zastavil. Na jeho obličeji byl výraz hněvu.

"Poslyšte, děvčátko, bude snad lépe, když tu věc skončujeme hned teď a jednou pro vždy," promluvil zlostně. "Mám jiné věci k přemýšlení, nežli je počasí. Nevím ani, svítí-li slunce nebo ne."

Pollyanna radostně zazářila.

"Ne, pane; myslila jsem si hned, že to nevíte. Právě proto jsem vám to řekla."

"Ano; nu —. Jak ? Co ?" přerušil ostře svou načatou větu, porozuměv jejím slovům.

"Říkám, že jsem vám to právě proto řekla — abyste si toho všiml, víte — že slunce svítí, a toho všeho. Vím, že byste byl rád, že slunce svítí, jen kdybyste si dal na čas a vzpomněl si na to ale vy jste nevypadal docela nic, jako byste na to myslel !"

"Inu, tohle je —" zvolal muž s podivně bezmocným posunkem. Vykročil opět kupředu, ale po druhém kroku se obrátil, stále se mračí.

"Poslyšte, proč si nenajdete někoho, kdo by byl stejného věku s vámi a nemluvíte s ním ?"

"Já bych ráda, pane, ale není tady nikoho takového, jak říká Nancy. Ale to mě ani tak netrápí. Já mám starší lidi ráda právě tak a někdy snad i víc — protože jsem zvyklá na dámy ze spolku."

"Hm ! ! Dámy ze spolku, to se rozumí ! Snad mne nepokládáte za něco takového ?" Zdálo se, že se na rtech toho muže objeví co nejdříve úsměv, ale zamračení nad nimi je stále udržovalo chmurně přísnými.

Pollyanna se vesele zasmála.

"Ach ne, pane, nevypadáte ani trochu jako dáma ze spolku — ne, že byste nebyl právě tak hodný, ovšem — možná, že jste ještě hodnější," dodala s kvapnou zdvořilostí. "Víte, já jsem jista, že jste mnohem hodnější než vypadáte !"

Muž nějak podivně zakašlal.

"Inu, tohle je —" zvolal opět, obrátil se a odcházel.

Když se pak Pollyanna setkala příště s Pánem, jeho oči se dívaly přímo do jejích se čtveráckou přímostí, která činila jeho obličej skutečně příjemným, jak Pollyanně napadlo.

"Dobré odpoledne," zdravil ji poněkud upjatě. "Bude snad lépe, řeknu-li vám hned přímo, že vím, že dnes slunce svítí."

"Ale to jste mi ani nemusil říkat," pokývla na něho vesele Pollyanna. "Poznala jsem, že to víte, hned, jak jsem vás spatřila."

"Ach, že jste to poznala ?"

"Ano, pane ! Viděla jsem to ve vašich očích, víte, a ve vašem úsměvu."

"Hm !" zamručel muž a šel dále.

Od té doby Pán vždycky mluvil s Pollyannou a často promluvil první, ač obyčejně řekl jen o málo víc než "dobré odpoledne". Ale i to bylo velikým překvapením pro Nancy, která šla jednoho dne náhodou s Pollyannou, když ji Pán pozdravil.

"Pro všechno na světě, slečno Pollyanno, žasla, "ten člověk mluvil s **vámi** ?"

"Inu, ano, to on dělá vždycky — teď," usmívala se Pollyanna.

"On to dělá vždycky ! Má ty dobroto ! A víte, kdo — to — je ?" tázala se Nancy.

Pollyanna se zamračila a zavrtěla hlavou.

"Myslím, že mi to jednou zapomněl říci. Víte, já jsem se mu představila, ale on mně ne."

"Ale vždyť on jakživ nemluví s nikým, dítě — a nemluvil už po léta, myslím, leda to, co zrovna musí. Je to John Pendleton. Bydlí docela sám v tom velkém domě na Pendleton Hillu. Nechce mít ani nikoho u sebe, kdo by mu vařil — chodí jíst třikrát denně dolů do hotelu. Známe Sally Minerovou, která mu posluhuje a ta říká, že sotva otevře ústa, aby jí řekl, co chce jíst. Musí to většinou hádat sama — jen když je to něco laciného ! To ona už ví bez říkání."

Pollyanna soucitně přikyvovala.

"To já znám. Když je člověk chudý, musí hledat laciné věci. Tatíček a já jsme často jedli mimo dům. Mívali jsme obyčejně fazole a ryby. Říkali jsme, jak jsme rádi, že jíme rádi fazole — totiž říkali jsme to, zvláště když jsme se dívali na pečeného krocana, víte, který byl za šedesát centů. — Jí pan Pendleton rád fazole ?"

"Jí-li je rád ? Co na tom, jí-li je rád — nebo ne ? Vždyť on není chudý, slečno Pollyanno ! On má hromadu peněz, ten John Pendleton — zdědil je po otci. Není v městě bohatšího člověka nad něho. Ten by mohl jíst dolarové bankovky, kdyby chtěl ~ a ani by to nepoznal."

Pollyanna se zasmála.

"Jak by kdo **mohl** jíst dolarové bankovky, aby to nepoznal, Nancy, až by je měl rozkousat !"

"Haha ! Já myslím, že je dost bohatý, aby to mohl dělat," pokrčila Nancy rameny. "On vůbec neutrácí peníze. On je strádá."

"Ach, pro pohany," hádala Pollyanna. "To je velmi krásné ! On bere sám svůj kříž na sebe. To já znám; tatíček mi to řekl."

Rty Nancy se náhle rozevřely, jako by chtěly říci něco hněvivého; ale její oči spočinuly na radostně sebevědomé tváři Pollyanny a její slova zůstala nevysslovena.

"Hm !" připustila. Potom, vzpomenuvši na svůj dřívější zájem, mluvila dále: "Ale hleďte, je to opravdu velmi podivné, že on mluví s vámi, slečno Pollyanno. On nemluví s nikým; a žije docela sám ve velkém, krásném domě, který je plný krásných věcí, jak se říká. Někdo říká, že je blázen a někdo říká, že je jen podivín; a někteří říkají, že má nějakého kostlivce ve své skříni."

"Ach, Nancy !" otrásla se Pollyanna. "Jak by mohl mít tak hroznou věc ? Myslím, že by ji raději vyhodil !"

Nancy se zasmála. Věděla dobře, že Pollyanna chápala onoho kostlivce doslovně místo obrazně; ale z jakési zvrácenosti nespěchala vyvést ji z toho omylu.

"A každý říká, že je nějaký tajemný," pokračovala. "Některý rok jen cestuje, týden po týdnu a vždycky po nějakých pohanských zemích — v Egyptě a v Asii a na poušti Sára, víte."

"Ach, je to misionář," přikyvovala Pollyanna.

Nancy se podivně zasmála.

"Inu, to jsem neřekla, slečno Pollyanno. Když se vrátí, píše knihy — podivné, staré knihy, jak se říká, o nějakých těch krámech které našel v těch pohanských zemích. Ale zdá se, že nikdy nechce utrácet peníze zde — aspoň ne na živobytí."

"Ovšem, že ne, když šetří na pohany," prohlásila Pollyanna. "Ale je to podivný člověk a je také zvláštní, jako paní Snowová, jenže je jinak zvláštní."

"Inu, to si myslím, že je — trochu," chechtala se Nancy.

"Jsem teď však ještě víc ráda, že se mnou mluví," povzdechla spokojeně Pollyanna.

KAPITOLA DESÁTÁ

PŘEKVAPENÍ PRO PANÍ SNOWOVOU

Když Pollyanna přišla navštívit paní Snowovou po druhé, našla tuto dámu, jako po první, v zatmělém pokoji.

"To je to děvčátko od slečny Polly, maminko," ohlašovala unaveně Milly; a potom Pollyanna zůstala samotná s nemocnou.

"Ach, to jste vy ?" tázal se mrzutý hlas od postele. "Pamatuji se na Vás. Na vás se pamatuje **každý**, kdo vás jen jednou spatřil, myslím. Byla bych bývala ráda, kdybyste byla přišla včera. Včera jsem po vás toužila."

"Opravdu ? Inu, jsem tedy ráda, že to není o nic dále než je dnešek," smála se Pollyanna postoupivši vesele do pokoje a stavíc svůj koš opatrně na židli. "Jemine, ale máte tu snad tmu, ne ? Nevidím zde ani trochu," zvolala a bez váhání přistoupila k oknu a vytáhla záclonu. "Chci vidět, máte-li vlasy upraveny tak, jak jsem je upravila já — ach, vy nemáte ! Ale to nevadí; jsem vlastně ráda, že je tak nemáte, protože snad mne necháte učesat vám je — později. Ale teď chci, abyste viděla, co jsem vám přinesla."

Žena sebou neklidně pohnula.

"Jako by to nějak jinak chutnalo, když to jinak vypadá," mluvila mrzutě — ale obrátila oči ke koši. "Nuže, co je to ?"

"Hádejte ! Co byste chtěla ?" Pollyanna odstoupila ke koši. Její obličej zářil.

Nemocná se zamračila.

"Inu, netoužím zrovna po ničem, pokud vím," povzdechla. "Vlastně to chutná všechno stejně !"

Pollyanna se zasmála.

"Tak to nejde. Hádejte. A kdybyste měla na něco chuť, co by to bylo ?"

Žena se rozmyšlela. Sama si to neuvědomovala, ale byla tak dlouho zvyklá mít chuť na to, co neměla, že jí připadalo nemožným udati přímo, na co má chuť — dokud nevěděla, co vlastně dostala. Bylo však zřejmé, že něco musí říci. To podivné dítě na to čekalo.

"Inu, ovšem, bylo by to jehněčí maso."

"To jsem přinesla !" jákala Pollyanna.

"Ale to je to, na co **nemám** chuť," povzdechla nemocná, jsouc teď již jista, po čem její žaludek touží. "Byla bych měla ráda kuře."

"To jsem také přinesla !" smála se Pollyanna.

Žena se k ní užasle obrátila.

"Obojí ?"

"Ano — a ještě k tomu huspeninu z telecích nožiček," triumfovala Pollyanna. — "Umínila jsem si, že jednou musíte dostat, na co máte opravdu chuť; a usmyslily jsme si to tedy spolu s Nancy. Ach, je tu ovšem od každého jen kousek — ale je to trochu ode všeho ! Jsem tak ráda, že máte chuť na kuře," pokračovala spokojeně, vytahujíc tři malé nádoby z koše. "Víte, přemýšlela jsem o tom na cestě sem — jak by to bylo, kdybyste řekla drůbky, nebo cibuli, nebo něco takového, co nemám ! Nebylo by to bývalo hrozné — když jsem se tolik o tom napřemýšlela ?" smála se vesele.

Nemocná neodpovídala. Zdálo se, že hledá — v mysli — něco, co ztratila.

"Tak ! Nechám vám to tu všechno," ohlásila Pollyanna stavíc ony tři nádoby do řady na stole. "Možná, že zítra budete mít chuť na jehněčí. Jak se vám vede dnes ?" skončila zdvořilým dotazem.

"Velmi špatně, děkuji vám," mručela paní Snowová upadnuvši opět do své obvyklé lhostejné nálady. "Dnes dopoledne jsem si ani nemohla zdřímnout jako obvykle. Nellie Higginsová vedle začala s hudebním cvičením a z jejího hraní se div nezblázním. A hrála celé dopoledne — každou minutku ! Jsem jista, že nevím, co si počnu !"

Pollyanna soucitně přikyvovala.

"To já znám. Je to hrozné ! Měla to jednou paní Whiteová — jedna z mých dam ze spolku, víte. Ona měla k tomu také rheumatickou horečku, takže se nemohla ani hnout. Říkala, že by to bylo snadnější, kdyby mohla. A vy můžete ?"

"Co mohu" ?

"Hnout se — lehnout si jinak, víte, změnit polohu těla, když už nelze hudby snést."

Paní Snowová zírala trochu užasle.

"Inu, ovšem, že se mohu hnout — jak chci — v posteli," odpověděla trochu rozmrzele.

"Nuže, můžete tedy tomu být ráda, že ?" přikyvovala Pollyanna. "Paní Whiteová nemohla. Vy se můžete hýbat, když nemáte reumatickou horečku — a to prý by se člověk hrozně rád hnul, jak říká paní Whiteová. Řekla mi potom, že myslí, že by se byla z toho zbláznila, kdyby nebylo uší sestry pana Whitea — která je tak hluchá."

"Uší — sestry ! Co tím myslíte ?"

Pollyanna se zasmála.

"Inu myslím, že jsem vám to neřekla všechno a zapomněla jsem, že neznáte paní Whiteovou. Víte, slečna Whiteová byla hluchá — hrozně hluchá; a přišla k nim na návštěvu a aby pomohla ošetřovat paní Whiteovou a starat se o domácnost. A dalo jim to tolik práce, než jim v něčem porozuměla, že pokaždé, když se naproti ozvalo piano, paní Whiteová byla tak ráda, že je **může** slyšet, že ji to pak ani tolik netrápilo, že je **slyší**, protože si vždycky pomyslíla, jak by to bylo hrozné, kdyby byla hluchá a nic neslyšela, jako sestra jejího muže. Víte, ona také hrála tu hru. Já jsem ji tomu naučila."

"Tu — hru ?"

Pollyanna zatleskala rukama.

"Tak ! Hnedle bych byla na to zapoměla; ale už jsem to vymyslela, paní Snowová — čemu můžete být ráda."

"Být ráda ! Co tím myslíte ?"

"Nuže, řekla jsem vám, že o tom budu přemýšlet. Pamatujete se na to ? Žádala jste mne, abych vám řekla něco, čemu byste mohla být ráda — ráda, víte, i když musíte ležet celý den v posteli."

"Ach !" mrzela se nemocná. "**To** ? Ano, pamatuji se na to; ale soudila jsem, že to ani nemyslíte vážně, zrovna jako já."

"Ach ano, já jsem to myslila vážně," přikyvovala vítězně Pollyanna; "a také jsem to už našla. Ale **bylo** to těžké. Ale je to vždycky tím zábavnější, když je to těžké. A přiznám se poctivě, že jsem nemohla dlouho nic vymyslet. A potom jsem na to přišla."

"Opravdu ? A co je to tedy ?" Hlas paní Snowové byl posměšně zdvořilý.

Pollyanna zdlouha vydechla.

"Napadlo mi — jak ráda byste mohla být — že ostatní lidé nejsou jako vy — že nemusí ležet všichni takhle v posteli, víte," oznamovala důrazně.

Paní Snowová otvírala úžasem oči. Jevil se v nich hněv.

"Inu, tohle !" zvolala pak ne zcela příjemným tónem hlasu.

"A teď vám to povím o té hře," navrhovala Pollyanna vesele a sdílně. "Bude to hezká hra pro vás — protože to bude těžké. A je to mnohem zábavnější, když je to těžké ! Víte, to je takhle." A počala vykládati o misionářské bedně, o berličích a o panence, která nepřišla.

Vypravování bylo právě u konce, když vešla do dveří Milly.

"Vaše teta se po vás ptá, slečno Pollyanno," řekla se suchou lhostejností. "Telefonovala sem k Harlowovým naproti. Řekla, že si máte pospíšit — že máte ještě nějaké cvičení, nežli se setmí."

Pollyanna nerada vstala.

"Dobrá," vzdychla si. "Pospíším si tedy." Náhle se dala do smíchu. "Myslím, že bych měla být ráda, že mám nohy, kterými mohu pospíchat, že ano, paní Snowová ?"

Paní Snowová neodpověděla. Její oči byly zavřeny. Ale Milly, jejíž oči byly široce rozevřené překvapením, viděla slzy na jejích uvadlých lících.

"S Bohem !" zvolala Pollyanna přes rameno ode dveří. "Je mi líto, že jsem se nedostala na ty vlasy — chtěla jsem je učesat. Ale snad to udělám příště !"

Červenec míjel den po dni. Pro Pollyannu byly to skutečně šťastné dny. Často říkala radostně své tetě, jak šťastné jsou. Nato obyčejně odpovídala její teta unaveně:

"Dobrá, Pollyanno. Jsem ovšem ráda, že jsou šťastné; ale spoléhám, že budou také užitečné — jinak bych velmi špatně dostala svým povinností."

Pollyanna obyčejně na to odpovídala objetím a polibkem — kterýž postup dosud vždy uváděl slečnu Polly do velkých rozpaků; ale jednoho dne Pollyanna promluvila. Bylo to při hodině šití.

"Myslíš tedy, tetičko Polly, že by to nestačilo, kdyby to byly jen šťastné dny ?" otázala se vážně.

"Tak to právě myslím, Pollyanno."

"Musí být také u-ži-teč-né ?"

"Zajisté."

"Co je to u-ži-teč-né ?"

"Inu, to je — když je to užitečné — je z toho užitek, něco, co z toho člověk má, Pollyanno. Ty jsi neobyčejné dítě."

"A když je člověk jenom rád, to tedy není užitečné ?" otázala se Pollyanna poněkud dychtivě.
"Ovšem, že ne."

"Ach je ! Potom se ti to ovšem nebude líbit. Bojím se teď, že nebudeš nikdy hrát tu hru, tetičko Polly."

"Hru ? Jakou hru ?"

"Inu, tu, co tatíček —" Pollyanna si rychle přitiskla ruku k ústům. "Ni — nic," zakoktala.

Slečna Polly se zamračila.

"To stačí pro dnešek, Pollyanno," řekla břitce. A hodina šití byla u konce.

Onoho odpoledne Pollyanna, scházejíc ze svého pokojíka v podkroví dolů, setkala se na schodech se svou tetou.

"Jak, tetičko Polly, to je krásné !" zvolala. "Ty jsi šla ke mně na návštěvu ! Tak jen pojď ! Já mám ráda společnost," dodala, cupajíc po schodech a otvírajíc dokořán dveře.

Slečna Polly neměla však v úmyslu navštívit svou neť. Chtěla se podívat po jistém bílém, vlněném šálu v cedrovém prádelníku u východního okna. Ale k svému nekonečnému úžasu octla se teď ne v podkroví před cedrovým prádelníkem, nýbrž v malém pokojíku Pollyanny na židli s rovným opěradlem — od Pollyannina příchodu se slečna Polly shledala tak často, velmi často takto, že činila nějakou naprosto neočekávanou, překvapující věc, něco docela jiného, nežli původně chtěla činit !

"Já mám ráda společnost," opakovala Pollyanna, pobíhající jako by udělovala pohostinství paláce; "zvláště od té doby, co mám tenhle pokoj, celý svůj, víš. Ach, měla jsem vždycky pokoj, ale to byl pronajatý pokoj a pronajaté pokoje nejsou ani z polovice tak hezké jako vlastní, že ano ? A tenhle je opravdu můj, že ano ?"

"Inu a-ano, Pollyanno," řekla tiše slečna Polly, divíc se jaksi, proč vlastně nevstane hned a nejde se podívat po tom šálu.

"A teď ovšem mám tolik ráda tenhle pokoj, i když tu nejsou koberce a záclony a obrazy, které jsem si přála —." Pollyanna se zarazila s rozpačitým uzarděním. Začala rychle nějakou zcela jinou větu, když ji teta ostře přerušila:

"Co to má znamenat, Pollyanno ?"

"Ni-nic, tetičko Polly, opravdu. Nechtěla jsem to tak říci." "Patrně ne," odvětila slečna Polly chladně; "ale když jsi s tím jednou začala, tedy to již raději dopověz."

"Ale nijak jsem tím nemyslela, že bych snad chtěla vymámit ty hezké koberce a krajkové záclony a podobné věci, víš. Ale ovšem —"

“**Vymámit** je !” přerušila ji slečna Polly ostře. Pollyanna se zarděla ještě rozpačtěji, je, myslím. Ach, my jsme jednou dostali dva koberce v bednách, “Neměla jsem to ovšem dělat, tetičko Polly,” omlouvala se. “Bylo to jen proto, že jsem vždycky po nich toužila a neměla jsem ale byly malé, víš, a jeden měl inkoustové skvrny a druhý díry; a nedostali jsme nikdy než ty dva obrazy; ten jeden ta — totiž ten dobrý, co jsme prodali, a ten špatný, který se rozbil. Ovšem, kdyby nebylo toho všeho, nebyla bych tak po nich toužila — totiž po hezkých věcech; a nebyla bych toho prvního dne po celou cestu domem uvažovala, jak hezké budou asi moje a — a —. Ale opravdu, tetičko Polly, trvalo to jen minutu — totiž několik minut — a pak jsem byla hned ráda, že toaletní stolek **nemá** zrcadla, protože mi aspoň neukazuje moje píhy; a nemůže být krásnějšího obrazu, než je vyhlídka z mého okna; a tys byla tak hodná ke mně, že —”

Slečna Polly náhle vstala. Její obličej byl velmi červený.

“To již stačí, Pollyanno,” řekla upjatě. “Řekla jsi již dosti, to je jisté.” V příští chvíli již kráčela po schodech dolů — a teprve v prvním patře si náhle vzpomněla, že vlastně šla do podkroví pro bílý, vlněný šál v cedrovém prádelníku u východního okna.

O necelé dvacet čtyři hodiny později řekla slečna Polly břitce k Nancy:

“Nancy, dnes ráno přenesete věci slečny Pollyanny dolů do pokoje přímo pod jejím. Rozhodla jsem se, že moje neteř bude teď spát tam.”

“Ano, paní,” řekla Nancy nahlas.

“Sláva !” zvolala Nancy sama k sobě.

Minutu poté volala radostně na Pollyannu:

“A teď si něco poslechněte, slečno Pollyanno ! Budete spát v pokoji přímo pod tímhle dole. To budete — jistě budete !”

Pollyanna docela zbledla.

“Myslíte to — nu, Nancy, opravdu — docela opravdu ?”

“Myslím, že poznáte, že jest to docela opravdu, prorokovala Nancy jásavě, kývajíc hlavou na Pollyannu přes náruč šatů, které nesla ze šatníku. “Dostala jsem rozkaz, že mám snést vaše věci dolů a já je také odnesu než bude mít čas rozmyslit se jinak.”

Pollyanna ani nevyčkala konce její řeči. Za skutečného nebezpečí, že sletí po hlavě, uháněla po schodech dolů berouc dva najednou.

Bouchly dvoje dveře a jedna židle, nežli Pollyanna doletěla k cíli — k tetě Polly.

“Ach, tetičko Polly, tetičko Polly, myslíš to opravdu ? Vždyť v tom pokoji je **všechno** — koberec a záclony a tři obrazy a ještě jeden je venku, protože okna jsou na stejnou stranu. Ach, tetičko Polly !”

“Dobrá, Pollyanno. Jsem ovšem ráda, že se ti ta změna líbí; ale ceníš-li si ty věci tolik, spoléhám, že budeš s nimi dobře zacházet; toť vše. Pollyanno, prosím tě, zvedni tu židli; a bouchla jsi dvojími dveřmi za poslední půl minuty.”

Slečna Polly mluvila přísně, tím přísněji, poněvadž z nějaké nevysvětlitelné příčiny bylo jí jaksí do pláče — a slečně Polly bylo velmi zřídka do pláče.

Pollyanna zdvihla židli.

"Ano, tetičko Polly; já vím, že jsem jimi bouchla — těmi dveřmi," připouštěla vesele. "Víš, právě jsem se to dověděla o tom pokoji a myslím, že ty bys také bouchla dveřmi, kdybys —" Pollyanna se odmlčela a pohlédla na tetu s novým zájmem. "Tetičko Polly, bouchla **ty** jsi někdy dveřmi ?"

"Doufám, že ne, Pollyanno !" Hlas slečny Polly byl náležitě pohoršený.

"Inu, tetičko Polly, to je hrozné !" Obličej Pollyanny vyjadřoval jen zájem a sympatii.

"Hrozné !" opakovala teta Polly, jsouc tak omámena, že nemohla více říci.

"Inu ano. Víš, kdybys měla chuť bouchnout dveřmi, byla bys jimi bouchla, jistě; a jestli jsi nebouchla, znamená to, že jsi nebyla nikdy ničemu ráda — nebo bys byla jimi jistě bouchla. Nemohla by sis jinak pomoci. A mně je tak líto, že jsi nebyla nikdy ničemu ráda !"

"Pollyanno !" vyrazila dáma ze sebe. Ale Pollyanna byla již pryč a jenom vzdálené bouchnutí dveří v podkroví jí odpovědělo. Pollyanna odběhla pomoci Nancy snést dolů "své věci".

Slečna Polly v obývacím pokoji pocítila podivný zmatek. Ale v té chvíli **byla** skutečně ráda — a několika věcem !

(11)

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

KDE SE PŘEDSTAVUJE JIMMY

Nadešel srpen. Přinesl několik překvapení a některé změny — ale nic z toho nebylo skutečným překvapením pro Nancy. Nancy si od Pollyannina příchodu zvykla již na překvapení a změny.

Nejdříve přišlo to kotě.

Pollyanna našla kotě, žalostně mňoukající, trochu dále od silnice. Když se jí soustavnými otázkami nepodařilo vyšetřit, komu patří, přinesla je ihned domů, jako by se to rozumělo samo sebou.

"A byla jsem tak ráda, že jsem nenašla nikoho, komu by patřilo," řekla své tetě v blažené sdílnosti, "protože jsem si po celou tu dobu přála, abych si je mohla odnést domů. Já mám ráda koťátka. Věděla jsem, že je tu ráda necháš."

Slečna Polly pohlédla na zbloudilou šedou hromádku zanedbané bledosti v Pollyannině náruči a otřásla se — slečna Polly neměla ráda koček — ani hezkých, zdravých a čistých.

"Oh ! Pollyanno ! To je špinavé zvířátko ! A jsem jista, že je nemocné a prašivé a má snad blechy !"

"Vím to, ubohé zvířátko," mručela něžně Pollyanna, pohlížeje do postrašených očí malého tvora. "A také se celé třese, je tak postrašené. Víš, ono ještě neví, že si je ovšem necháme."

"Ne — a nikdo jiný také ne," odvětila slečna Polly s významným důrazem,

"Ach ano, oni to vědí," přikyvovala Pollyanna, rozumějíc zcela jinak slovům své tety. "Řekla jsem každému, že si je necháme, nenajde-li se, komu patří. Věděla jsem, že si je ráda necháš — ubohé, opuštěné zvířátko !"

Slečna Polly otevřela ústa a chtěla promluvit, ale marně. Onen podivný pocit bezmocnosti, který se jí tak často zmocňoval od Pollyannina příchodu, uchvátil ji opět.

"Ovšem, že jsem to věděla," pokračovala Pollyanna uznale, "že nenecháš to milé, opuštěné koťátko, aby hledalo domov, když jsi vzala **mne** k sobě; a řekla jsem to také paní Fordové, když se mne ptala, jestli mi dovolíš nechat si je —. Víš, já jsem měla aspoň dámy ze spolku, ale to koťátko nemá nikoho. Věděla jsem, že o tom budeš tak smýšlet," pokyvovala radostně, odbíhající z pokoje.

"Ale Pollyanno, Pollyanno," namítala slečna Polly, "já nechci —." Ale Pollyanna byla již v polovině cesty do kuchyně volající:

"Nancy, Nancy, podívejte se jen na to milé koťátko, které si tetička Polly nechá i se mnou !" A tetička Polly — která nenáviděla koček — poklesla v obývacím pokoji na židli zpět s povzdechem malomyslnosti, jsouc neschopna odporu.

Po druhé to byl pes, snad ještě špinavější a opuštěnější než to kotě; a slečna Polly k svému omámenému úžasu se opět přistihla, že hraje roli laskavého ochránce a anděla milosrdenství — kterouž roli uvrhla Pollyanna na ni tak bez váhání a jako by se to rozumělo samo sebou, že ona žena — která nenáviděla psy snad ještě více než kočky, bylo-li to lze — shledala tak jako předtím, že není schopna odporu.

Když však za necelý týden Pollyanna přivedla domů malého otrhaného hochu a s plnou důvěrou žádala za tutéž ochranu pro něho, slečna Polly přece něco namítla. Stalo se to takto:

Jednoho příjemného čtvrtka ráno nesla opět Pollyanna huspeninu z telecích nožiček paní Snowové. Paní Snowová a Pollyanna byly teď nejlepšími přáteli. Jejich přátelství začalo od třetí Pollyanniny návštěvy, která následovala po oné, při níž vypravovala paní Snowové o té hře. Paní Snowová hrála teď onu hru s Polyannou. Jisto je, že ji nehrála příliš dobře — mrzelo jí všechno po tak dlouhou dobu předtím, že jí teď nebylo snadné býti něčemu ráda. Ale pod Pollyanniným veselým vedením a za veselého smíchu nad jejími omyly učila se rychle. Dnes dokonce k ohromné Pollyannině radosti řekla, že je ráda, že jí Pollyanna přinesla huspeninu z telecích nožiček, protože prý má právě na ni chuť — nevěděla ovšem, že Milly u hlavních dveří řekla Pollyanně, že žena knězova toho dne již jí poslala velkou mísu huspeniny téhož druhu.

Pollyanna myslila právě na to, když spatřila náhle onoho hochu.

Hoch seděl jako zkormoucená hromádka u cesty, ořezávaje jen s malým zájmem nějakou hůl.

"Halo," usmála se přívětivě Pollyanna.

Hoch vzhlédl k ní, ale pohlédl ihned zase stranou.

"Haló," zahučel.

Pollyanna se zasmála.

"Vy nevypadáte, že byste dovedl být rád třeba telecí huspenině," smála se, stanuvši u něho.

Hoch sebou neklidně pohnul, pohlédl překvapeně na ni a jal se opět ořezávati hůl tupým nožem s ulomeným hrotem želízka.

Pollyanna zaváhala, ale pak usedla pohodlně na trávu k němu. Přes svoje statečné tvrzení, že je "zvyklá na dámy ze spolku" a že "ji to netrápí", často si povzdychla po nějakém druhu stejných let s ní. Z toho vzniklo ono odhodlání, nevzdati se tak snadno tohoto.

"Já se jmenuji Pollyanna Whittierová," začala přívětivě. "A jak se jmenujete vy?"

Hoch sebou opět neklidně pohnul. Skoro povstal. Ale pak opět usedl.

"Jimmy Bean," zamručel s nevlídnou lhostejností.

"Dobrá. Ted' jsme si představeni. Jsem ráda, že jste se také představil, někteří lidé to nedělají, víte. Já bydlím v domě slečny Polly Harringtonové. A kde bydlíte vy?"

"Nikde."

"Nikde ! Jak ? To není možné — každý člověk někde bydlí," tvrdila Pollyanna.

"Inu, já ne — právě ted'. Hledám si nějaké nové místo."

"Ach ! A kde to je ?"

"Hloupá ! Což bych je hledal — kdybych věděl, kde je ?"

Pollyanna potřásla trochu hlavou. Tohle není slušný hoch a Pollyanně se nelíbilo, aby jí kdo říkal "hloupá". Ale byl to přece jen někdo jiný — než starší lidé.

"Kde jste bydlil předtím ?" tázala se.

"Inu, vy se toho naptáte !" povzdechl si netrpělivě hoch.

"Musím se ptát," odpověděla klidně Pollyanna, "jinak bych se o vás nic nedověděla. Kdybyste mluvil víc vy, nemluvila bych tolik já."

Hoch se krátce zasmál. Byl to ostýchavý smích a nezněl docela nic upřímně; ale jeho tvář byla trochu příjemnější, když potom promluvil.

"Tak dobrá — budu mluvit ! Já jsem Jimmy Bean a je mi deset let a jde mi na jedenáctý. Od loňska jsem bydlil v sirotčinci; ale tam mají tolik dětí, že už nezbylo místo pro mne a ani jsem po tom tak netoužil, myslím. Proto jsem odešel. Budu bydlet někde jinde — ale ještě jsem to místo nenašel. Měl bych **rád** domov — jen obyčejný, víte, aby tam byla matka místo té paní. Máte-li domov, máte také příbuzné; já nemám příbuzné od té doby

— co mi otec umřel. Proto teď hledám. Zkoušel jsem to již ve čtyřech domech, ale — nechtějí mne — a přece jsem řekl, že chci pracovat, ovšem. Tak ! Je to všechno, co jste chtěla vědět ?" Hochův hlas trochu poklesl při posledních dvou větách.

"Jak je to hrozné !" zvolala soucitně Pollyanna. "A že vás nechtějí ? Ach je ! To já znám, jak vám asi je, protože když — když tatíček umřel, neměla jsem nikoho než dámy ze spolku, až řekla teta Polly, že si mne vezme —." Pollyanna se náhle odmlčela. V jejím obličejí počínalo se jeviti svítání podivuhodného nápadu.

"Ach, já bych věděla o místu pro vás," zvolala. "Tetička Polly vás vezme — vím, že to udělá ! Vždyť si vzala mne ! A vzala si Fluffyho a Buffyho, když neměli nikoho, kdo by je měl rád a neměli kam jít — a je to jenom kočka a pes. Ach, pojdte, já vím, že vás tetička Polly vezme ! Vy nevíte, jak je hodná !"

Hubená tvář Jimmy Beana se rozjasnila.

"Řekněte ,na mou duši' ! Udělá to ? Já bych pracoval, víte a mám síly hodně !" Odhrnul rukáv na malé, kostnaté paži.

"Ovšem, že to udělá ! Vždyť moje tetička Polly je na celém světě nejhodnější — teď, když moje maminka odešla a je andělem v nebi. A je tam místa — plno místa," pokračovala. Vyskočila a vzala ho za ruku. "Je to hrozně velký dům. Ale možná," dodala trochu starostlivě, když byli již na cestě, "možná, že budete muset spát v podkrovním pokojíku. Já jsem také musela, s počátku. Ale teď jsou tam už sítě a nebude tam tak horko a mouchy nemohou ani dovnitř, aby tam nenosily zárodky na nohou. To jste nevěděl ? Je to hezké ! Možná, že vám dám tu knížku číst, budete-li hodný — totiž nebudete-li hodný. A vy máte také píhy" — pohlédla zkoumavě na něho — "a budete tedy rád, že tam není žádné zrcadlo; a ten obraz venku je hezčí než každý na stěně a budete tam tedy moci docela dobře spát, to jsem jista," mluvila rychle Pollyanna, poznávajíc náhle, že potřebuje dechu ještě také k jinému účelu než k mluvení.

"Hrome !" zvolal Jimmy Bean břitce, ale s obdivem. Potom dodal: "Řekl bych, že člověk, který umí mluvit takhle hbitě, nemusí dávat otázky, aby si ukrátil čas !"

Pollyanna se zasmála.

"Inu, aspoň můžete být tomu rád," odvětila, "protože když mluvím já, nemusíte mluvit vy !"

Když došli k domu, Pollyanna bez váhání vedla svého druha přímo ke své žasnoucí tetě.

"Ach, tetičko Polly !" volala radostně. "Jen se podívej ! Přivedla jsem ti něco mnohem hezčího než je Fluffy a Buffy. Je to opravdový živý hoch. On bude docela rád spát v podkroví, s počátku, víš, a říká, že bude pracovat; ale myslím, že ho budu potřebovat většinou sama, aby si se mnou hrál."

Slečna Polly zbledla a pak zrudla. Nerozuměla tomu zcela; ale byla přesvědčena, že tomu rozumí dosti.

"Pollyanno, co to znamená ? Kdo je tento špinavý hošík ? Kde jsi ho našla ?" tázala se přísně.

"Špinavý hošík" ustoupil o krok zpět a ohlédl se ke dveřím. Pollyanna se vesele zasmála.

"Tak, teď jsem ti zapomněla říci jeho jméno ! Jsem tak nezdvořilá jako Pán. A je také špinavý, že ano ? Myslím totiž ten hoch — právě jako byli Fluffy a Buffy, když jsi je vzala k sobě. Ale myslím, že bude vypadat lépe až se umyje, tak jako oni, a — ach, už jsem zase skorem zapomněla," přerušila se se smíchem "To je Jimmy Bean, tetičko Polly."

"Nuže, a co tu dělá ?"

"Jak, tetičko Polly, vždyť jsem ti to právě řekla !" Pollyanniny oči se rozšířily překvapením. "Ten je pro tebe. Přivedla jsem ho domů, aby tady bydlil, víš. On touží po domově a po svých lidech. Řekla jsem mu, jak jsi byla hodná ke mně a k Fluffymu a Buffymu a že vím, že budeš hodná i na něho, protože je ovšem ještě hezčí než kočky a psi."

Slečna Polly poklesla na židli vzad a zvedla třesoucí se ruku k hrdlu. Zdálo se, že ji opět přemůže ona stará bezmocnost. Se zřejmým přemáháním se slečna Polly náhle vzpřímila.

"Dobrá, Pollyanno. Toto je asi nejpošetilejší věc, kterou jsi dosud provedla. Jako by nestačily zatoulané kočky a prašiví psi a teď mi ještě přivedeš domů takového otrhaného, malého žebráka z ulice, který —"

Hoch sebou prudce pohnul. Oči mu jiskřily a bradu držel vzhůru. Dvěma kroky svých silných, malých nohou stál bez bázně před slečnou Polly.

"Já nejsem žádný žebrák, paní, a nechci nic od vás. Chtěl jsem ovšem pracovat za stravu a byt. Nebyl bych nikdy přišel do vašeho domu, kdyby mne nebylo tuhleto děvče přemluvalo. Říkala mi, že jste hodná a laskavá a že mne s radostí vezmete. — Tak !" A otočil se a vyšel z pokoje s důstojností, která by bývala pošetilá, kdyby nebyla budila soucit.

"Ach, tetičko Polly !" volala škrceně Pollyanna. "A já jsem myslila, že budeš ráda, když ho tu budeš mít ! Myslím jistě, že bys byla ráda —"

Slečna Polly zvedla ruku rozhodným posunkem, vyžadujícím ticho. Nervy slečny Polly konečně vypověděly službu. Ono 'hodná a laskavá' z hochovy řeči jí dosud znělo v uších a věděla, že se jí opět zmocňuje ta stará bezmocnost. Ale sebrala všechny své síly posledním zbytkem své pevné vůle.

"Pollyanno," zvolala ostře, "přestaň již jednou s tím věčným slovem 'ráda' ! Je to 'ráda' — 'ráda' — 'ráda' od rána do večera, až již myslím, že se z toho zblázním !"

Přemožena naprostým úžasem, otevřela Pollyanna ústa.

"Jak, tetičko Polly," zvolala, "myslila jsem, že budeš ráda, když budu rá— ach !" zarazila se, přitiskla ruku na rty a vyběhla slepě z pokoje.

Nežli hoch došel na konec cesty k domu, Pollyanna ho dohonila.

"Hochu ! Hochu ! Jimmy Beane, chci, abyste věděl — jak je mi toho líto," mluvila těžce oddychujíc a zadržujíc ho rukou.

"Žádné líto ! Nedávám vám vinu !" odvětil zasmušile hoch. "Ale nejsem žádný žebrák !" dodal s náhlou divokostí.

"Ovšem, že nejste ! Ale nemějte to tetě za zlé," domlouvala mu Pollyanna. "Snad jsem vás nepředstavila dobře; a myslím, že jsem jí neřekla mnoho o tom, kdo jste. Ona je hodná a laskavá, — opravdu a vždycky byla; ale já jsem jí to snad nevysvětlila dobře. Byla bych tak ráda, kdybych mohla najít nějaké místo pro vás !"

Hoch pokrčil rameny a napolo se obrátil.

"Nestarejte se. Myslím, že si už něco najdu. Nejsem žádný žebrák, víte."

Pollyanna se zamyšleně mračila. Náhle se obrátila a její obličej zářil.

"Hledte, řeknu vám, co udělám ! Dámy z Dobročinného spolku mají dnes odpoledne schůzi. Slyšela jsem to od tetičky Polly. Já jim přednesu váš případ. Tak to tatíček vždycky dělával, když něco chtěl — v příčině vychovávání pohanů nebo nových koberců, víte."

Hoch se prudce obrátil.

"Cože ? Nejsem žádný pohan ani nový koberec ! A mimo to — co je to Dobročinný spolek ?"

Pollyanna na něho zírala v překvapeném odsouzení.

"Jak, Jimmy Beane, kde jste byl vychován, že ani nevíte, co je to Dobročinný spolek ?"

"Inu dobře — když mi to nechcete říci," mručel hoch, obrátil se a lhostejně odcházel.

Pollyanna ihned k němu přiskočila.

"Je to >— je to — inu, je to hodně dám, které se scházejí a šiji a dávají večere a sbírají peníze a — a mluví; to je Dobročinný spolek. Jsou hrozně hodné — totiž moje většinou byly — tam doma. Ty zdejší jsem ještě neviděla, ale jsou vždycky hodné, myslím. Řeknu jim o vás dnes odpoledne."

Hoch se opět prudce obrátil.

"O to vám nestojím ! Snad si nemyslíte, že tam budu stát a poslouchat celou **hromadu** ženských, jak mi budou říkat, že jsem žebrák, místo té **jedné** ! Ba ne !"

"Ach, vy při tom nebudete," domlouvala mu rychle Pollyanna. "Půjdu tam ovšem sama a řeknu jim to."

"Vy byste chtěla ?"

"Ano a řeknu jim to tentokrát lépe," mluvila spěšně Pollyanna, bystře vypozerovavši známky povolnosti v hochově obličejí. "A jsem jista, že tam budou některé, které vám dají rády domov."

"Chci pracovat — nezapomeňte to říci," upozorňoval ji hoch.

"Jistě ne," slibovala s radostí Pollyanna, jsouc teď jista, že je její návrh přijat. "A zítra vám to pak řeknu."

"Kde ?"

"Na silnici — tam, co jsem vás našla dnes; u domu paní Snowové."

"Dobrá. Budu tam." Hoch chvilku mlčel a pak pokračoval pomalu: "Snad udělám lépe, vrátím-li se dnes na noc do Domova."

Víte, já nemám žádné jiné místo, kde bych mohl zůstat; a odešel jsem teprve dnes ráno. Ztratil jsem se. Neřekl jsem, že už nepřijdu, jinak by mne už nevzali — ačkoli si myslím, že se nebudou moc rmoutit, až jednou opravdu zmizím. Oni nejsou jako **svoje lidi**, víte. Oni o člověka nedbají."

"Znám to," přikývla Pollyanna s očima plnými porozumění. "Ale jsem jista, že vás zítra uvidím, že již pro vás budu mít obyčejný domov a lidi, kteří dbají. — S Bohem !" zavolala vesele a obrátila se zpět k domu.

V té chvíli slečna Polly, která z okna obývacího pokoje pozorovala obě děti, sledovala zasmušilým zrakem hocha, až zmizel v záhybu silnice. Potom povzdechla, obrátila se a stoupala netečně nahoru po schodech — a slečna Polly se obyčejně nepohybovala netečně. V uších jí stále znělo hochovo pohrdavé "jak jste hodná a laskavá". V jejím srdci byl podivný pocit bezútěšnosti — jakoby něčeho ztraceného.

(12)

KAPITOLA DVANÁCTÁ

PŘED DOBROČINNÝM SPOLKEM

Oběd, který býval v domě Harringtonových v poledne, byl v den schůze Dobročinného spolku tichým jídlem. Pollyanna se sice snažila mluvit, ale nedařilo se jí v tom, hlavně proto, že byla čtyřikrát nucena přetít slovo "ráda" právě uprostřed, při čemž se vždy silně zarděla rozpaky. Když se tak stalo po páté, slečna Polly pohnula mrzutě hlavou.

"Nuže, dítě, řekni to tedy, musíš-li," povzdechla. "Bude mi to tak milejší — když ti to má působiti takové obtíže."

Pollyannina stažená tvář se rozjasnila.

"Ach, děkuji ti ! Bojím se, že by to bylo velmi těžké - neříci to. Víš, hrála jsem to už dlouho !" "Cože jsi ?" tázala se teta Polly.

"Hrála to — tu hru, víš, kterou mne tatíček —" Pollyanna se zarazila s trapným zarděním, když se shledala tak brzy opět na zakázané půdě.

Teta Polly se zamračila a neříkala nic. Po ostatní dobu jídla vládlo ticho.

Pollyannu nijak nemrzelo, když slyšela o něco později, jak teta Polly hlásí ženě knězově telefonem, že pro bolení hlavy nemůže přijíti do odpolední schůze Dobročinného spolku. Když teta Polly odešla nahoru do svého pokoje a zavřela za sebou dveře, snažila se Pollyanna litovati toho, že tetu bolí hlava; ale nemohla potlačit pocit radosti, že teta nebude při schůzi, až ona předloží dámám případ Jimma Beana. Nemohla zapomenout, že teta nazvala Jimmy Beana malým žebrákem; a nechtěla, aby ho teta Polly nazvala tak před spolkem dám.

Pollyanna věděla, že Dobročinný spolek má schůzi ve dvě hodiny v kapli u kostela, sotva půl míle od domu. Chystala se, že vyjde tak, aby byla na místě ke třetí hodině.

"Chci, aby tam byly všechny," pravila si; "jinak by tam nebyla třeba právě ta, která by chtěla dát Jimmy Beanovi domov; a dvě hodiny ovšem vždycky znamenají tři — pro dámy ze spolku."

Tiše, ale s důvěřivou statečností vystoupila Pollyanna po schodech kaple, otevřela dveře a vstoupila do předsíně. Tichá směsice ženských hlasů a smíchu zaznívala z hlavní místnosti. Pollyanna zaváhala jen krátký okamžik a otevřela vnitřní dveře.

Hovor ztichl v překvapený šepot. Pollyanna postoupila trochu bojácně. Teď, když nadešla pravá chvíle, cítila neobvyklý ostych. Tyto zpola cizí, zpola známé tváře nebyly vlastně její milé dámy ze spolku.

"Jak se máte, dobročinné dámy?" zakoktala zdvořile. "Já jsem Pollyanna Whittierová. Já — myslím, že některé mne snad znáte; aspoň já znám **vás** — jenže vás neznám takhle pohromadě."

Ticho bylo teď skorem cítiti. Některé dámy skutečně znaly tuto poněkud neobyčejnou neť své spolučlenky a skorem všechny o ní slyšely; ale žádná z nich nevěděla, co by v té chvíli řekla.

"Přišla jsem — předložit vám případ," koktala Pollyanna po chvíli, bezděky užívajíc známých rčení svého otce.

Nastal lehký ruch.

"Vyslala — vyslala vás snad vaše teta, má milá?" tázala se paní Fordová, manželka knězova.

Pollyanna se trochu zarděla.

"Ach ne. Přišla jsem o své vůli. Víte, já jsem zvyklá dámám Dobročinného spolku. Dámy ze spolku mne vlastně vychovaly — spolu s mým tatíčkem."

Kdosi se hystericky zachechtal a paní Fordová se zamračila.

"Ano, má milá. Co je to tedy?"

"Inu, je to — je to Jimmy Bean," povzdechla Pollyanna. "On nemá jiného domova než sirotčinec a ten je plný a oni ho nechtějí, jak on myslí; proto touží po jiném. Touží po nějakém obyčejném, kde by byla matka místo paní — lidé, víte, kteří by ho měli rádi. Je mu deset let a jde mu na jedenáctý. Myslím, že některé z vás by se snad zalíbil — že byste si ho vzaly k sobě, víte."

"Inu, tohle je zvláštní!" zamručel nějaký hlas, přerušiv zmatené ticho, které následovalo po Pollyanniných slovech.

Úzkostlivýma očima rozhlédla se Pollyanna po kruhu známých tváří kolem sebe.

"Ach, zapomněla jsem říci — on chce pracovat," dodala horlivě.

Chvíli bylo ticho; potom některé ženy počaly se jí chladně dotazovati. Brzy znaly všechny její vypravování a počaly mluvit mezi sebou živě a ne zcela přívětivě.

Pollyanna naslouchala se vzrůstající úzkostí. Mnohému z řečeného nerozuměla. Ale po chvíli porozuměla, že tu není jediné ženy, která by mu mohla dáti domov, ačkoli se zdálo, že si každá z nich myslí, že některá z ostatních by si ho mohla vzít, ježto tam bylo několik, které neměly vlastních hochů ve svých domech. Ale nebylo tu jediné, která by se uvolila, že ho vezme k sobě. Potom slyšela, jak paní Fordová bojácně navrhla, že by se snad mohly společně postarati o jeho výživu a vychování, místo aby poslaly příslušnou sumu peněz pro tento rok malým hochům ve vzdálené Indii.

Mluvilo velmi mnoho dám a několik jich mluvilo najednou a ještě hlasitěji a nepříjemněji než předtím. Zdálo se, že jejich spolek je známý svým podporováním indických misí a některé prohlásily, že by zemřely hanbou, kdyby měly letos poslati méně. Pollyanně se opět zdálo, že nerozumí mnohému z toho, co teď bylo řečeno, neboť to znělo skoro jako by jim bylo lhostejno, nač se ony peníze dají, jen když suma proti jménu jejich spolku v jisté "zprávě" "bude v čele" — ale to ovšem ani nemohly tak mysliti! Ale bylo to velmi zmatené a ne zcela příjemné, takže Pollyanna byla skutečně ráda, když se octla opět venku na svěžím vzduchu — a zase jí to také velmi mrzelo; věděla totiž, že to nebude snadné a také ne veselé, až bude nucena říci zítra Jimmy Beanovi, že se dámy ze spolku rozhodly, že pošlou raději všechny své peníze na výchovu indických hochů, než aby si ponechaly tolik, aby se mohly postarati o jednoho hochá ve vlastním městě, za což nedostanou "ani trochu pochvaly ve zprávě" podle oné vysoké dámy s brejlenu.

"Je ovšem dobře posílat peníze pohanům a nebyla bych proti tomu, aby jim **nějaké** poslaly," povzdechla si Pollyanna, když kráčela lítostivě odtud. "Ale ony si počínaly, jako by nezáleželo pranic na hoších zde — jen na hoších daleko odtud. Ale myslím, že by se měly spíš starat o Jimmy Beana — než o zprávu!"

(13)

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

V PENDLETONSKÉM LESE

Pollyanna neobrátila své kroky k domovu, když vyšla z kaple. Obrátila se k Pendleton Hillu. Byl to pro ni krušný den i když to byl "den prázdnin" (jak říkala oněm nečetným dnům, kdy neměla hodiny šití ani vaření) a Pollyanna usoudila, že jí nic tak neprospěje jako procházka zeleným klidem Pendletonského lesa. Stoupala tedy pevně do Pendleton Hillu nedbajíc slunce, které ji páliło do zad.

"Nemusím být doma do půl šesté," řekla si; "a bude to mnohem hezčí jít lesem, i když musím teď stoupat do vrchu."

V Pendletonském lese bylo velmi krásně, jak Pollyanna věděla ze zkušenosti. Ale dnes se jí tam zdálo ještě krásněji než jindy, ačkoli na ni čekal těžký úkol povědět zítra Jimmy Beanovi o svém nezdaru.

"Přála bych si, aby byly zde nahoře — všechny ty dámy, které tak křičely," povzdechla si Pollyanna zvedajíc oči k plochám živé modři mezi zelení vrcholků stromů sluncem ozářenou. "Kdyby byly zde nahoře, myslím, že by změnily svůj úmysl a vzaly by si Jimmy

Beana za svého, jistě," řekla si v pevném přesvědčení, ačkoli nedovedla udati důvod pro to ani sama sobě.

Náhle zvedla Pollyanna hlavu a naslouchala. Nějaký pes štěkal kus cesty před ní. Za chvíli přiběhl k ní stále štěkaje.

"Haló, pejsku — haló !" Pollyanna luskala prsty na psa a dívala se s očekáváním na pěšinu před sebou. Viděla toho psa již jednou, tím si byla jista. Šel tehdy s Pánem, s panem Johnem Pendletonem. Proto se teď dívala před sebe očekávajíc, že ho uvidí. Po několik minut se dívala pozorně, ale on se neobjevoval. Potom obrátila svou pozornost k psu.

Pes, jak si povšimla i Pollyanna, počínal si nějak divně. Štěkal stále, vydávaje ze sebe krátké, ostré zvuky, jako poplašené. Běhal po pěšině před ní stále vpřed a zpět. Brzy přišli k poboční pěšině a pes se dal po této skorem v let, ale opět se vrátil kňuče a štěkaje.

"Hoho ! Tohle není cesta k domovu," smála se Pollyanna, držíc se dále hlavní stezky.

Psík si počínal teď přímo zuřivě. Běhal stále sem a tam mezi poboční stezkou a Pollyannou, štěkaje a žalostně kňuče. Každé zachvění jeho malého, hnědého těla a každý pohled jeho naléhavých, hnědých očí byl výmluvnou prosbou — tak výmluvnou, že Pollyanna konečně pochopila, obrátila se a šla za ním.

Teď uháněl psík ztřeštěně přímo vpřed; a brzy našla Pollyanna příčinu toho všeho; nějaký muž ležel nehybně pod příkrou skalou nedaleko poboční stezky.

Pod nohou Pollyanny zapraskala větev a muž se obrátil. S výkřikem uleknutí běžela Pollyanna k němu.

"Pane Pendletone ! Jste snad raněn ?"

"Raněn ? Ach ne ! Já si tu jen odpočívám na slunci," odsekl muž hněvivě. "Hled'te, jak mnoho znáte ? Co dovedete ? Máte trochu rozumu ?"

V Pollyanně se zarazil úžasem dech, ale, jak bylo jejím zvykem, odpověděla na tyto otázky doslovně a po sobě.

"Inu, pane Pendletone, já — já neznám tak mnoho a nedovedu toho mnoho; ale dámy ze spolku většinou, kromě paní Rawsonové, říkaly, že mám dobrý rozum. Slyšela jsem je jednou — ony ovšem nevěděly, že je slyším." Muž se zachmuřeně usmál.

"Tak, tak, dítě, prosím za odpuštění, to je jisté; je to jen ta moje prokletá noha. A teď poslyšte !" Odmlčel se a s jakousi obtíží sáhl do kapsy kalhot a vyňal svazek klíčů, z nichž vybral jeden mezi palec a ukazováček. "Přímo touhle pěšinou přijdete za pět minut k mému domu. Tímto klíčem si odemknete postranní dveře pod krytým vjezdem. Víte, co je to krytý vjezd ?"

"Ano, pane. Tetička má takový a je nad ním zasklená veranda. To je ta střecha, na které jsem spala — jenže jsem tam nespala, víte. Našli mě tam."

"Jak ? Ach ! Nuže, až se dostanete do domu, jděte přímo předsíní a halou ke dveřím na konci. Na velkém, plochém stole uprostřed té místnosti najdete telefon. Umíte telefonovat ?"

"Ano, pane ! Jednou — když tetička Polly — —"

"Nechte teď tetičku Polly," přerušil ji muž mrzutě, snaže se pohnouti sebou trochu. "Vyhledejte si číslo doktora Tomáše Chiltona v seznamu, který tam najdete někde kolem - má vlastně viset na háku po straně, ale patrně tam asi nebude. Poznáte snad telefonní seznam, myslím?"

"Ach, ano, pane! Já mám ráda seznam tetičky Polly. Je v něm plno takových divných jmen a —"

"Řekněte doktoru Chiltonovi, že John Pendelton leží pod Malou Orlí skalou v Pendletonském lese se zlomenou nohou a aby tam přišel ihned s nosítky a se dvěma muži. On už bude vědět, co jiného má ještě dělat. Řekněte mu, aby přišel pěšinou od domu."

"Se zlomenou nohou? Ach, pane Pendeltone, to je opravdu hrozné!" otrásla se Pollyanna. "Ale jsem tak ráda, že jsem přišla! Nemohla bych vám snad sama —"

"Ano, mohla byste — ale patrně nebudete! Prosím vás, nechte řeči a jděte už a udělejte, co jsem vám řekl," stenal muž slabým hlasem. Se slabým vzlyknutím vstala Pollyanna a vydala se na cestu.

Teď se již nedívala po plochách modří mezi sluncem a ozářenými vrcholky stromů. Dívala se přímo před sebe, aby žádná větev ani kámen nezdržely její spěchající nohy.

Zanedlouho spatřila před sebou dům. Viděla jej již předtím, ač nikdy tak zblízka jako teď. Mohutnost této velké kupy šedého kamene se sloupovými verandami a s nádherným vchodem budila v ní skoro strach. Zastavila se však jen na okamžik a hned zase pospíchala přes široký, zanedbaný trávník a kolem domu k postranním dveřím pod krytým vchodem. Její prsty, ztuhlé od křečovitého držení klíčů, byly neobratné ve svém úsilí hnouti závorou zámku; ale nakonec se těžké, vyřezávané dveře zvolna otočily ve svých závěsech.

V Pollyanně se zatajil dech. Přes svůj pocit spěchu stanula na okamžik a pohlížela bojácně předsíní k prostorné, temné hale vzadu a její myšlenky byly ve víru. Toto je dům Johna Pendletona; dům tajemství, do něhož nevstoupí nikdo kromě jeho pána; dům, který skrývá někde kostlivce. A přece měla teď Pollyanna vejíti sama do oněch místností budících strach a telefonovati doktorovi, že pán tohoto domu leží teď —

S tichým výkřikem, nehledíc vpravo ani vlevo, Pollyanna doslova proletěla halou ke dveřím na jejím konci a otevřela je.

Místnost byla veliká a zšeřelá tmavým dřevem a záclonami tak jako hala; ale západním oknem vrhalo sem slunce dlouhý pruh zlata po podlaze, odráželo se kalně od zašlých mosazných kozlíků v krbu a dotýkalo se niklu telefonu na velkém stole uprostřed místnosti. K tomuto stolu teď pospíchala Pollyanna po špičkách.

Telefonní seznam nebyl na svém háku; ležel na podlaze. Ale Pollyanna jej našla a proběhla třesoucím se ukazováčkem písmenou C až ke jménu "Chilton". V malé chvilce měla spojení s doktorem Ghiltonem a třesoucím se hlasem vyřizovala svůj vzkaz a odpovídala na doktorovy úsečné, věci se týkající otázky. Když to vykonala, zavěsila telefon a oddychla si dlouhým dechem úlevy.

Pollyanna se jen krátce kolem sebe rozhlédla; potom, odnášejíc si v očích zmatený obraz černých draperií, stěn knihami obložených, podlahy různými věcmi poházené, neuklizeného stolu, nesčetných zavřených dveří (z nichž za každými se mohl skrývat

onen kostlivec) a všude samého prachu a jen prachu, rozběhla se halou zpět k velkým, vyřezávaným dveřím, dosud pootevřeným, jak je byla zanechala.

Za chvíli, která se i raněnému muži zdála neuvěřitelně krátkou, byla Pollyanna opět v lese u něho.

"Nuže, co se vám stalo ? Nemohla jste se dostat dovnitř ?" otázal se.

Pollyanna otevřela široce oči.

"Ovšem, že jsem se tam dostala ! Vždyť jsem zde," odpověděla. "Což bych byla zde, kdybych se nebyla mohla dostat dovnitř ? A doktor tu bude co nejdřív s lidmi i s těmi věcmi. Řekl, že ví zcela dobře, kde jste a proto jsem se nezdržovala, abych mu to vykládala. Chtěla jsem být zase hned u vás."

"Chtěla jste ?" usmál se zasmušile muž. "Inu, nemohu říci, že bych se obdivoval vašemu vkusu. Myslím, že byste si našla příjemnější společnost."

"Myslíte — protože jste takový — bručoun ?"

"Děkuji vám za vaši upřímnost. Ano."

Pollyanna se tiše zasmála.

"Ale vy jste hrubý jen **zvenku** — uvnitř nejste hrubý ani trošku."

"Hled'te ! Jak to můžete vědět ?" tázal se muž snaže se pohnouti tělem.

"Ach, ze všeličeho; tak — třeba — z toho, jak jednáte s tím psem," odpověděla, ukazujíc na dlouhou, štíhlou ruku, která spočívala na hladké hlavě psa u něho ležícího. "Je to zvláštní, že psi a kočky poznají vnitřek člověka lépe než lidé, že ano ? Hled'te, já vám podržím hlavu," dodala náhle.

Muž sebou několikrát zasvíjel a jednou tiše zastenal, než byla vykonána ta změna polohy; ale nakonec shledal, že klín Pollyannin je velmi vítanou náhradou za prohlubeninu ve skále, v níž jeho hlava předtím ležela.

"Inu, teď je to — lepší," zamručel slabě.

Po nějakou chvíli nemluvil. Pollyanna pozorovala jeho tvář a uvažovala, neusnul-li. Ale soudila, že tomu není tak. Zdálo se, že svírá pevně rty, aby nemusil stenati bolestí. Pollyanna sama se stěží udržela pláče, když pozorovala jeho velké, silné tělo tak bezmocně ležící. Jedna jeho ruka s prsty pevně sevřenými ležela natažena bez hnutí.

Tak mýjela minuta po minutě. Slunce na západě se sklonilo níže a stíny pod stromy byly hlubší. Pollyanna seděla tak nehybně, že se zdálo, že ani nedýchá. Nějaký pták přiletěl beze všeho strachu až skorem k její ruce a veverka šermovala svým chvostnatým ohonem na větvi skoro před ní — ale její lesklá, malá očka byla stále upřena na nehybného psa.

Nakonec pes zastříhal ušima a tiše zaskučel; potom krátce ostře zaštěkl. Hned poté Pollyanna zaslechla hlasy a brzy se objevili lidé — tři muži, nesoucí nosítka a různé jiné věci.

Největší muž z těch tří — hladce oholený muž s laskavými očima, kterého Pollyanna znala od vidění jako "doktora Chiltona" — pokročil vesele vpřed.

"Nuže, má milá dámo, vy děláte ošetřovatelku ?"

"Ach ne, pane," usmála se Pollyanna. "Já jsem mu jen podržela hlavu — nedala jsem mu docela žádný lék. Ale jsem ráda, že jsem sem přišla."

"A já právě tak," kývl doktor hlavou a věnoval pak všechnu svou pozornost raněnému.

(14)

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

KDE SE JEDNÁ O HUSPENINĚ

Pollyanna přišla trochu pozdě k večeři v den nehody pana Pendletona; ale náhodou vyšla z toho bez pokárání. U dveří potkala Nancy.

"Inu, to jsem ráda, že vás už konečně vidím," povzdechla Nancy se zřejmou úlevou. "Vždyť je už půl sedmé !"

"Vím to," připustila bázlivě Pollyanna; "ale já za to nemohu — opravdu ne. A myslím, že ani tetička Polly mi nebude dávat vinu."

"Nebude mít k tomu příležitost," odpověděla Nancy s velkým uspokojením. "Ona je pryč."

"Pryč !" zvolala Pollyanna. "Snad nechcete říci, že jsem ji odtud vypudila ?" Myslí Pollyanny proletěly v té chvíli výčitek plné vzpomínky na ráno s oním nežádoucím hochem, na kočku, na psa, na její nevíтанé "ráda" a zapověděné "tatíček," které neustále vyskakovalo na její zapomětlivý jazýček "Ach, snad jsem ji nevypudila odtud ?"

"Buďte bez starosti," smála se Nancy. "Její sestřenice umřela náhle v Bostonu a ona musila odjet. Dostala ten žlutý telegram, když jste dnes odpoledne odešla, a vrátí se teprve snad asi za tři dni. Myslím, že budeme teď docela rády. Budeme tu hospodařit spolu, jen vy a já, po celou tu dobu. To budeme, jistě budeme !"

Pollyanna byla zaražena.

"Rády ! Ach, Nancy, když jde o pohřeb ?"

"Ach, já nejsem ráda tomu pohřbu, slečno Pollyanno. Jsem ráda —" Nancy se náhle odmlčela. Její oči chytře zamžikaly. "Inu, slečno Pollyanno, vždyť jste mne sama učila hrát tu hru," vyčítala jí vážně.

Pollyanna svraštila čelo ve zmatené zamračení.

"Nemohu si pomoci, Nancy," usoudila potřásajíc hlavou. "Snad jsou některé věci, při kterých se ta hra nemá hrát — a pohřeb jest jistě jednou z nich. Na pohřbu není nic, čemu by člověk mohl být rád."

Nancy se zachechtala.

"Můžeme být rády, že to není náš," poznamenala vážně. Ale Pollyanna to neslyšela. Jala se vypravovati o své příhodě a Nancy naslouchala hned s otevřenými ústy.

Příštího dne setkala se Pollyanna podle dohody na určeném místě s Jimem Beanem. Jak bylo ovšem možno čekat, jevil Jimmy silné zklamání nad tím, že dámy ze spolku daly přednost indickým hochům před ním.

"Inu, není snad divu," povzdechl. "Co člověk nezná, zdá se mu vždycky hezcím, než to, co zná, tak jako jídlo na druhé straně mísy připadá vždy větší. Já bych si jen přál, abych připadal právě tak někomu hodně vzdálenému. Jak by to bylo hezké, kdyby někdo tam, v Indii, chtěl pomoci zase **mně !**"

Pollyanna zatleskala rukama.

"Inu, ovšem ! To je právě to, Jimmy ! Já napíši **svým** dámám ze spolku o vás. Ony nejsou sice v Indii, jsou jen na Západě, ale to je také hodně daleko. Myslím, že byste to řekl také, kdybyste jel celou tu cestu až sem jako já !"

Tvář Jimmyho se rozjasnila.

"Myslíte, že by mne — opravdu — vzaly ?" tázal se.

"Ovšem, že by vzaly ! Což si neberou na starost malé hochy z Indie ? Myslím, že jste dost daleko, že by to mohlo být také na seznamu. Jen počkejte ! Dopíši jim. Napíši paní Whiteové. Ne, napíši raději paní Jonesové. Paní Whiteová má nejvíc peněz, ale paní Jonesová dává nejvíc — což je trochu zvláštní, že ano, když si to rozmyslíte. Ale myslím, že některá dáma ze spolku si vás vezme."

"Ale nezapomeňte napsat, že chci pracovat za stravu a za byt," připomínal Jimmy. "Nejsem žebrák a obchod je obchod i s dámami ze spolku, myslím." Chvilku váhal a pak dodal: "A myslím, že udělám líp, zůstanu-li nějaký Čas tam, kde jsem — než dostanete odpověď."

"Ovšem," přikývla důrazně Pollyanna. "Aspoň budu vědět, kde vás mám najít. A ony vás vezmou — jsem jista, že jsou dost daleko na to. Vždyť přec tetička Polly si vzala — Hleďte !" přerušila se náhle. "Nemyslíte, že jsem byla pro tetičku Polly malou dívkou z Indie ?"

"Inu, vy jste opravdu podivné děvče," usmál se Jimmy a obrátil se k odchodu.

Bylo to asi týden po příhodě v Pendletonském lese, když Pollyanna řekla jednoho rána své tetě:

"Tetičko Polly, prosím tě, neměla bys nic proti tomu, kdybych zanesla telecí huspeninu tenhle týden někomu jinému ? Jsem jista, že paní Snowová by nebyla proti tomu — pro jednou."

"Pro pána, Pollyanno, co zase máš ?" povzdechla teta. "Ty jsi ale nanejvýš neobyčejné dítě !"

Pollyanna se zamračila trochu starostlivě.

"Tetičko Polly, prosím tě, co je to neobyčejný ? Je-li člověk **neobyčejný**, nemůže být **obyčejný**, že ne ?"

"To jistě ne."

"Ach, pak je to tedy dobře. Jsem ráda, že jsem neobyčejná," vzdychla si Pollyanna s vyjasněnou tváří. "Víš, paní Whiteová říkávala, že paní Rawsonová je zcela obyčejná ženská — a měla paní Rawsonovou hrozně nerada. Ony se spolu pořád přely — totiž tatíčkovi — totiž, chci říci, nám dalo vždy mnohem více práce srovnat je, než ty ostatní dámy ze spolku," opravila se Pollyanna jsouc skorem bez dechu svým úsilím proplouti mezi Scylou dávných příkazů svého otce vzhledem ke sporům v náboženské obci a Charybdou nynějších rozkazů tetiných vzhledem k mluvení o otci.

"Ano, ano; dobrá, na tom nesejde," přerušila ji teta Polly poněkud netrpělivě. "Ty tolik mluvíš, Pollyanno — a ať se mluví o čemkoli, vždycky zase přijdeš na ty dámy ze spolku."

"Ano, tetičko Polly," usmála se Pollyanna vesele, "snad to tak dělám. Ale víš, ony mne vychovaly a —"

"Dobrá, Pollyanno," přerušil ji chladný hlas. "Jak je to tedy s tou huspeninou ?"

"Není na tom nic, opravdu, tetičko Polly, co by ti snad bylo proti mysli. Posíláš mne s huspeninou k ní a tak jsem si myslila, že bys ji mohla poslat **jemu** — jen jednou. Víš, zlomená noha není jako — jako stále nemocný člověk a proto nebude trvat tak dlouho jako nemoc paní Snowové a ona pak bude mít zase všechno ostatní kromě jednou nebo dvakrát."

"Jemu' ? ,On' ? ,Zlomená noha' ? — O čem to zase mluvíš, Pollyanno ?"

Pollyanna zírala překvapeně na tetu; potom se její tvář vyjasnila.

"Ach, zapomněla jsem. Myslila jsem, že to víš. Víš, stalo se to, když jsi byla pryč. Právě toho dne, co jsi odjela, našla jsem ho v lese, víš; a musila jsem odemknout jeho dům a telefonovat pro lidi a pro doktora a držela jsem mu hlavu. A potom jsem ovšem odešla a od té doby jsem ho neviděla. Ale když Nancy připravila huspeninu pro paní Snowovou tento týden, pomyslila jsem si, jak by to bylo hezké, kdybych ji mohla donést jemu místo jí, pro jednou. Tetičko Polly, smím ?"

"Ano, ano, myslím, že ano," svolovala slečna Polly poněkud unaveně. "A kdo že je to ?"

"Pán. Totiž pan John Pendleton."

Slečna Polly skorem vyskočila se židle.

"John Pendleton !"

"Ano. Nancy mi řekla, jak se jmenuje. Možná, že ho znáš."

Slečna Polly na to neodpověděla. Místo odpovědi se otázala: "A **ty** ho znáš ?"

Pollyanna přikývla.

"Ano. On vždycky se mnou mluví a usmívá se — teď. On je mrzout **zvenku**, víš. Půjdu pro tu huspeninu. Nancy ji už měla skorem hotovou, když jsem tam přišla," dodala Pollyanna skorem již v polovině pokoje.

"Pollyanno, počkej !" Hlas slečny Polly byl náhle přísný. "Rozmyslila jsem si to. Budu raději, když tu huspeninu dnes dostane paní Snowová — jako obyčejně. Toť vše. A teď můžeš jít."

V Pollyannině tváři sejevilo zklamání.

"Ale, tetičko Polly, její nemoc potrvá. Ona může být pořád nemocná a dostávat věci, víš; ale on má zlomenou nohu a noha nevydrží — totiž zlomená noha. Má ji zlomenou už celý týden."

"Ano, pamatuji se. Slyšela jsem, že se panu Pendletonovi přihodila nehoda," řekla slečna Polly trochu upjatě; "ale nerada bych poslala huspeninu Johnu Pendletonovi, Pollyanno."

"Já vím, on je mrzout — zvenku," připouštěla Pollyanna smutně, "a proto ho asi nemáš ráda. Ale já mu neřeknu, že je to od tebe. A ráda bych mu přinesla huspeninu."

Slečna Polly počala opět vrtět hlavou. Potom náhle ustala a otázala se podivně tichým hlasem:

"A ví on, kde bydlíš?"

Dívka vzdechla.

"Myslím, že ne. Řekla jsem mu jednou svoje jméno, ale on mi nikdy tak neříká — nikdy."

"A ví on kde bydlíš?"

"Ach ne. To jsem mu nikdy neřekla."

"On tedy neví, že jsi moje — ne?"

"Myslím, že ne."

Chvilí bylo ticho. Slečna Polly pohlížela na Pollyannu očima, které jí patrně ani neviděly. Dívka, přešlapujíc nedočkavě s nohy na nohu, slyšitelně vzdychla. Tu slečna Polly sebou trhla a vzpomatovala se.

"Dobrá, Pollyanno," řekla na konec stále oním podivným hlasem, tak se lišícím od jejího obyčejného; "můžeš — můžeš donést tu huspeninu panu Pendletonovi jako svůj vlastní dar. Ale pamatuj si: já jí neposílám. Dej si dobrý pozor, aby si nemohl nic takového myslit!"

"Ano, paní — ne, paní — děkuji ti tetičko Polly," zvolala radostně Pollyanna a vyletěla ze dveří.

(15)

KAPITOLA PATNÁCTÁ

DOKTOR CHILTON

Ona velká, šedá kupa zdí připadala Pollyanně nějak zcela jinou, když přišla při své druhé návštěvě k domu pana Pendletona. Okna byla otevřena, nějaká starší žena věšela prádlo na zadním dvoře a pod krytým vchodem stál doktorův dvoukolový kočárek.

Jako předtím šla Pollyanna k postranním dveřím. Tentokrát zazvonila — její prsty nebyly dnes ztuhlé pevným držením svazku klíčů.

Známý psík vyběhl k ní na schody, aby ji uvítal, ale trvalo chvíli, nežli jí otevřela žena, která předtím věšela prádlo.

"Prosím, přinesla jsem kousek huspeniny z telecích nožiček pro pana Pendletona," usmívala se Pollyanna.

"Děkuju," řekla žena, sahajíc po nádobě v dívčiných rukou, "a kdo mám říci, že ji posílá ? A je to telecí huspenina ?"

Doktor, který právě v té chvíli vešel do haly, zaslechl ženina slova a spatřil zklamaný výraz Pollyannina obličeje.

"Ach ! Huspenina z telecích nožiček ? To bude výborné ! A snad byste chtěla vidět našeho pacienta, co ?" tázal se bodře.

"Ach ano, pane," zazářila Pollyanna; a žena na doktorův pokyn vedla hned dívku do haly, ač se zřejmě velkým překvapením ve tváři.

Za doktorem stál nějaký mladý muž (cvičený ošetřovatel z nejbližšího města) a ten zvolal nespokojeně:

"Ale, doktore, vždyť přece pan Pendleton nakázal, abychom k němu nevpuštěli — nikoho !"

"Ach, ano," přikývl doktor klidně. "Ale teď dávám rozkazy já. Běru také risiko na sebe." Potom dodal žertovně: "Vy to ovšem nevíte; ale tato dívenka je lepší než šestikvartová láhev posilujícího prostředku. Dovede-li něco nebo někdo vyhnat mrzoutství z Pendletona, je to jen ona. Proto jsem ji vpustil."

"Kdo je to ?"

Doktor chvíli váhal, než odpověděl.

"Je to neť jedné naší velmi dobře známé občanky. Jmenuje se Pollyanna Whittierová. Já — já se náhodou dosud netěším příliš velké osobní známosti s touto mladou dámou; ale mnozí moji pacienti ji dobře znají — a jsem tomu velmi rád !"

Ošetřovatel se usmál:

"Skutečně ? A které jsou hlavní součástky toho divotvorného — jejího posilujícího prostředku ?"

Doktor zavrtěl hlavou.

"To nevím. Pokud jsem mohl vyzkoumat, je to všemocná neuhasitelná radost ze všeho, co se stalo nebo co se stane. Lidé mi aspoň neustále opakují její podivné řeči a pokud jsem mohl vypožorovat, tenorem většiny jich je ,prostě být rád'. Jisto je," dodal s dalším žertovným úsměvem, kráčeje ven ze dveří, "že bych si přál, abych ji mohl předpisovat — a kupovat — jako nějakou krabičku pilulek; — ačkoli kdyby bylo mnoho takových na světě, vy a já mohli bychom jít prodávat pentle a kopat příkopy, protože bychom si málo vydělali ošetřováním a doktorováním," smál se, chápaje se otěží a vstupuje do svého kočárku.

Zatím byla Pollyanna na doktorův rozkaz vedena do pokojů Johna Pendletona.

Její cesta vedla velkou knihovnou za halou a ačkoli jí prošla rychle, všimla si ihned velkých změn, které se v ní udály. Knihami obložené stěny a červené záclony byly tytéž; ale nebylo tam smetí na podlaze, papírů po stole a nikde nebylo viděti ani prášku. Jedny z tajemných dveří byly otevřeny a k těm právě ji žena vedla. Za chvíli octla se Pollyanna v nádherně zařízené ložnici a žena mluvila ustrašeným hlasem:

"Prosím, pane, tu — tu je nějaká dívka s huspeninou. Doktor řekl, že ji mám — sem uvést."

Hned poté stála Pollyanna samotná před velmi mrzutě vypadajícím mužem, ležícím naznak v posteli.

"Poslyšte, což jsem neřekl — " počal mluvití hněvivý hlas. "Ach, to jste vy !" dodal nepřiliš přívětivě, když Pollyanna přistoupila k posteli.

"Ano, pane," usmívala se Pollyanna. "Ach, jsem tak ráda, že mne k vám pustili ! Víte, s počátku mi ta paní skorem vzala z rukou tu huspeninu a bála jsem se tolik, že vás ani neuvidím. Potom přišel doktor a řekl, že mohu jít dále. Bylo to hezké od něho, že mne k vám pustil !"

Rty muže se bezděky zkřivily v úsměv; ale řekl jen: "Hm !"

"A přinesla jsem vám kousek huspeniny," pokračovala Pollyanna, "z telecích nožiček. Doufám, že vám přijde k chuti ?" Tón jejího hlasu se zvýšil.

"Nikdy jsem to nejedl." Prchavý úsměv zmizel a obličej muže se opět zamračil.

Na Pollyannině tváři se objevilo na krátký okamžik zklamání; ale její obličej se rozjasnil, když postavila nádobu s huspeninou.

"Nikdy ? Nuže, nejedl-li jste ji nikdy, nemůžete říci, že vám nechutná, že ? Jsem tedy ráda, že jste ji nejedl. A teď, víte-li —"

"Ano, ano; jedno vím zcela dobře a to je, že tu ležím na zádech právě teď a že snad tak zůstanu ležet — až do soudného dne, myslím."

Pollyanna se zarazila.

"Ach ne ! To nemůže trvat do soudného dne, víte, až archanděl Gabriel zatroubí na troubu, ledaže by ten den přišel dřív, než si myslíme, ale já nemyslím, že přijde — totiž já ovšem věřím v bibli, ale myslím, že neprijde dříve, než by měl; kdyby snad přišel teď a —"

John Pendleton se náhle zasmál — a nahlas. Ošetřovatel, který v té chvíli vstoupil, slyšel jeho smích a ucouvl kvapně — ale zcela tiše — z místnosti. Vypadal při tom jako postrašený kuchař, který vida nebezpečí, že by tah studeného větru mohl zavanouti na jeho zcela upečený koláč, zavírá kvapně dvířka trouby.

"Nepopletla jste to trochu ?" tázal se John Pendleton Pollyanny.

Dívka se zasmála.

"Možná. Ale chtěla jsem říci, že noha netrvá — zlomená, víte

tak dlouho jako stálá nemoc, jako má paní Snowová. A proto vaše noha nemůže jistě trvat až do soudného dne. Myslím, že tomu můžete být rád."

"Ach, to také jsem," odpověděl zasmušile muž.

"A zlomil jste si jen jednu. Můžete být rád, že to nejsou obě." Pollyanna se rozechřívala ve své úloze.

"Ovšem že ! To je jistě štěstí !" odsekl muž zvedaje obočí. "Pohlížím-li na věc s tohoto stanoviska, myslím, že mohu být rád, že nejsem stonožkou a že jsem si jich nezlomil padesát !"

"Ach, to jest ještě lepší !" libovala si. "Vím, co je to stonožka; ta má hromadu noh. A můžete být rád —"

"Ach, to se rozumí," přerušil ji muž ostře a všecka dřívější trpkost byla v jeho hlase; "mohu být rád také tomu ostatnímu, myslím — tomu ošetřovateli, doktoru a té zpropadené ženské v kuchyni !"

"Inu ano, pane — jen si pomyslete, jak by s vámi bylo, kdybyste jich **neměl** !"

"Inu — cože ?" otázal se muž ostře.

"Nuže říkám, pomyslete jen, jak by vám bylo, kdybyste jich neměl — a ležel tu sám takhle !"

"A to je právě to, co je tím vším vinno," odvětil mrzutě muž, "protože tu takhle ležím ! A teď chcete, abych byl rád, že ta hloupá ženská mi tu uvede celý dům v nepořádek a říká tomu ‚uklizení‘ a že jiný muž jí pomáhá a podporuje v tom a říká tomu ‚ošetřování‘, ať už nemluvím o doktorovi, který je štve oba — a ti všichni čekají, že jim za to zaplatím a dobře zaplatím !"

Pollyanna se soucitně zakabonila.

"Ano, to já znám. **Ta** okolnost je velmi zlá — ty peníze — když člověk tak dlouho spoří."

"Když — co ?"

"Když člověk spoří — a kupuje jen fazole a ryby, víte. Hledíte, jíte vy rád fazole ? Nebo máte raději krocana jen proto, že je za šedesát centů ?"

"Poslyšte, dítě, o čem to vlastně mluvíte ?"

Pollyanna se rozzářeně usmála.

"O vašich penězích, víte — že člověk sám sobě leccos odepře a šetří na pohany. Vidíte, na to jsem přišla. Pane Pendleton, to je jedna věc, podle které jsem poznala, že nejste zlý uvnitř. Nancy mi to řekla."

Muž pootevřel ústa.

"Nancy vám řekla, že šetřím peníze na — Smím se zeptat, kdo je to ta Nancy ?"

"Naše Nancy. — Ona pracuje u tetičky Polly."

"U tetičky Polly ! A kdo je ta tetička Polly ?"

"To jest slečna Polly Harringtonová. Já bydlím u ní."

Muž sebou náhle pohnul.

"Slečna — Polly — Harringtonová !" vydechl. "Vy bydlíte u — ní ?"

"Ano; jsem její neť. Ona si mne vzala na vychování — vzhledem k mé mamičce, víte," mluvila Pollyanna tiše. Ona byla její sestra. A když tatíček — odešel k ní a k ostatním z nás do nebe, nezůstal mi nikdo než dámy z Dobročinného spolku; a ona si mne tedy vzala k sobě."

Muž neodpovídal. Jeho obličej, spočívající na podušce, byl teď velmi bledý — tak bledý, že to Pollyannu poděsilo. Vstala jaksi nejistě.

"Myslím, že už musím jít," řekla. "Doufám — doufám, že vám bude huspenina chutnat."

Muž obrátil náhle hlavu a otevřel oči. V hlubinách těchto očí byla jakási podivná touha, které si povšimla i Pollyanna a již se divila.

"Tak vy jste tedy — neť slečny Polly Harringtonové," řekl něžně.

"Ano, pane."

Jeho tmavé oči byly stále upřeny na její tvář, až Pollyanna, cítíc jakýsi neurčitý neklid, promluvila:

"Myslím — myslím — že ji — znáte."

Na rtech Johna Pendletona se objevil podivný úsměv.

"Ach ano, znám ji." Chvilí váhal a pak promluvil stále s oním úsměvem. "Ale — nechcete říci — jistě nechcete říci, že slečna Polly Harringtonová posílá tu huspeninu — mně ?" řekl zvolna.

Na obličeji Pollyanny se zjevil zmatek.

"Ne — ne, pane; ona ji neposlala. Řekla, že si mám dát dobrý pozor, abyste si nemohl myslet, že ona ji posílá. Ale já —"

"Myslil jsem si to," prohodil krátce muž, odvrátiv hlavu. A Pollyanna ve stále větším zmatku vyšla po špičkách z pokoje.

Pod krytým vchodem spatřila doktora, čekajícího ve svém kočárku. Ošetřovatel stál na schodech.

"Nuže, slečno Pollyanno, dostane se mi potěšení doprovodit vás domů ?" tázal se doktor s úsměvem. "Chtěl jsem odjet už před několika minutami; ale pak mi napadlo, že počkám na vás."

"Děkuji vám, pane ! Jsem ráda, že jste na mne počkal. Já velmi ráda jezdím," zářila Pollyanna, když jí podával ruku, aby jí pomohl do kočárku.

"Jezdíte ráda ?" usmíval se doktor kývnuv hlavou na rozloučenou s mladým mužem na schodech. "Nuže, pokud mohu soudit, je hezky mnoho věcí, které 'ráda' děláte, co ?" dodal, když rychle odjížděli.

Pollyanna se zasmála.

"Inu, to ani nevím. Myslím, že snad je," připouštěla. "Já dělám ráda všechno, co znamená **žít**. Ty ostatní věci ovšem nemám tak ráda — jako je šití, čtení nahlas a podobné. **Ty** neznamenají **žít**."

"Ne ? Co tedy znamenají ?"

"Tetička Polly říká, že znamenají 'učit se žít'," povzdechla Pollyanna se smutným úsměvem.

Ted' se zase usmál doktor — trochu podivně.

"To říká ? Inu, soudil bych, že může mluvit — právě tak."

"Ano," odpověděla Pollyanna. "Ale já tak na to nepohlížím. Myslím, že se člověk nemusí **učit** žít. Já aspoň jsem se tomu neučila."

Doktor si zdlouha vzdychl.

"Vlastně se obávám, že někteří z nás — se tomu musí učit, milá dívenko," řekl. Potom jistou chvíli mlčel. Pollyanna, pohlédnuvši pokradmu do jeho obličeje, pocítila jakousi neurčitou lítost k němu. Vyhlížel tak smutně. Přála si s neklidem, aby mohla "něco udělat". Snad proto řekla bojácným hlasem:

"Doktore Chiltone, myslím, že být doktorem je nejradostnější povolání na světě."

Doktor se překvapeně obrátil.

"Nejradostnější ? Když vidím tolik utrpení všude, kam jen přijdu ?" zvolal.

Přikývla hlavou.

"Já vím; ale vy tomu **odpomáháte** — což to nevidíte ? A ovšem jste rád, že tomu odpomáháte ! A proto můžete mít největší radost z nás všech, a neustále."

V doktorových očích objevily se náhle horké slzy. Jeho život byl neobyčejně osamělý. Neměl ženy ani domova, kromě ordinace o dvou pokojích a hostince. Měl sice rád svoje povolání. Pohlédnuv ted' do třpytících se očí Pollyanniných, měl pocit, jako by nějaká milující ruka se položila v žehnání na jeho hlavu. Poznával také, že nikdy již nebude žádný dlouhý den práce nebo dlouhá noc únavy bez toho nově nalezeného radostného nadšení, které na něho zářilo z Pollyanniných očí.

"Bůh vám žehnej, dívenko," řekl nejistě. Potom dodal s oním jasným úsměvem, který jeho pacienti znali a měli tak rádi: "A myslím si, že to byl vlastně doktor právě tak jako jeho pacienti, který potřeboval doušku z toho posilujícího léku !" To všechno bylo těžkou hádankou Pollyanně — dokud veverka přes cestu přeběhnuvší to nezahnala z její mysli.

Doktor vysadil Pollyannu u domu, usmál se na Nancy, která zametala před hlavním vchodem, a pak rychle odejel.

"Byla to velmi krásná jízda s doktorem," ohlašovala Pollyanna vyběhnuvší po schodech nahoru. "On je tak milý, Nancy !"

"Že je ?"

"Ano. A řekla jsem mu, že jeho povolání je ze všech nejradostnější."

“Cože ? Chodit pořád k nemocným — a k lidem, kteří nejsou nemocní a jen si tak myslí, což je ještě horší ?” Oblíčeť Nancy jevil netajenou pochybnost.

Pollyanna se radostně zasmála.

“Ano. To je skorem to, co řekl on; ale i v tom je něco, čemu může člověk být rád. Hádejte !”

Nancy se zamračila přemýšlejíc. Nancy si o sobě myslila, že dovede již dobře hráti onu hru “být rád”. Ráda řešila ony Pollyanniny “hádanky”, jak říkala některým otázkám dívčíným.

“Ach, já už vím,” zasmála se. “Je to zrovna opak toho, co jste řekla paní Snowové.”

“Opak ?” tázala se Pollyanna, zřejmě zmatená.

“Ano. Řekla jste jí, že může být ráda, protože jiní lidé nejsou jako ona — všichni nemocní, víte.”

“Ano,” přikývla Pollyanna.

“Nuže a doktor může být rád, protože **on** není jako jiní lidé — ti nemocní, myslím, které léčí,” prohlásila vítězně Nancy.

Ted' se zase zamračila Pollyanna.

“Inu a-ano,” připustila. “To je ovšem jeden způsob, ale není to to, co jsem řekla já; a — zdá se mi, že se mi to jaksi nelíbí. Neznamenalo by to sice, že by byl rád, že ti druzí jsou nemocní, ale — Vy hrajete někdy tu hru divně, Nancy,” povzdechla a zašla do domu.

Pollyanna našla svou tetu v obývacím pokoji. “Kdo byl ten muž — který tě zavezl do dvora, Pollyanno ?” tázala se teta poněkud ostře.

“Jak, tetičko Polly, vždyť to byl doktor Chilton ! Což ho neznáš ?”

“Doktor Chilton ! A co dělal — zde ?”

“Zavezl mne domů. Ach, a já jsem dala huspeninu panu Pendletonovi a —”

Slečna Polly zvedla rychle hlavu.

“Pollyanno, nemyslíš si, že jsem ji poslala ?”

“Ach ne, tetičko Polly. Řekla jsem mu, že jsi ji neposlala.”

Slečna Polly náhle zrůžověla.

“Tys mu **řekla**, že jsem ji neposlala !”

Pollyanna rozevřela udiveně oči nad vyčítavým zděšením ve hlase své tety.

“Jak, tetičko Polly, vždyť jsi to **řekla** ?”

Teta Polly si vzdechla.

“Řekla jsem, Pollyanno, že ji neposílám a aby sis dala dobrý pozor, aby si nemyslil, že ji posílám já — což je něco zcela rozdílného než když mu řekneš přímo, že jsem ji neposlala.” A odvrátila se rozmrzeně.

“Ach je ! Nu, já v tom nevidím žádný rozdíl,” vzdychla Pollyanna, jdouc pověsiti svůj klobouk právě na onen věšák v domě, který jí teta Polly k tomu určila.

(16)

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

RUDÁ RŮŽE A KRAJKOVÝ ŠÁL

Bylo to jednoho deštivého dne asi týden po návštěvě Pollyanny u pana Pendletona, když Timothy vezl slečnu Polly ke schůzi Dobročinného spolku, konané brzy odpoledne. Když se vrátila ve tři hodiny, byly její tváře jasné, hezky růžové a její vlasy, ovívané vlhkým větrem rozvinuly se v kotoučky a kadeře, kdekoli to dovolily uvolněné vlásničky.

Pollyanna neviděla dosud nikdy svou tetu takto.

“Ach — ach — ach ! Jak, tetičko Polly, ty je máš také,” zvolala nadšeně, poskakujíc kolem své tety, když tato vstoupila do obývacího pokoje.

“Cože mám, ty nemožné dítě ?”

Pollyanna se neustále točila kolem své tety.

“A já jsem vůbec ani nevěděla, že je máš ! Což je může člověk mít, když na něm nejsou ani vidět ? Myslíš, že bych je mohla mít také — totiž, než půjdu do nebe ?” volala, tahajíc se horlivě za rovné vlasy nad ušima. “Ale potom, i kdyby přišly, nebudou černé. Černé nebudu mít nikdy.”

“Pollyanno, co znamená to všechno ?” tázala se teta Polly, spěšně snímajíc klobouk a snažíc se přihladiti uvolněné vlasy.

“Ne, ne — prosím tě, tetičko Polly !” Jásavý hlas Pollyannin se změnil v tón stísněné prosby. “Nepřihlazuji je ! O těch právě mluvím — o těch hezkých, malých, černých kučerách. Ach, tetičko Polly, ty jsou tak hezké !”

“Nesmysl ! Co jsi tím myslila, Pollyanno, že jsi šla minule do dámského spolku tak pošetile ve příčině toho žebravého hochy ?”

“Ale to není žádný nesmysl,” namítala Pollyanna, odpovídajíc jen na první tetinu poznámku. “Ty ani nevíš, jak hezky vypadáš, když máš ty vlasy takhle ! Ach, tetičko Polly, prosím tě, nemohla bych ti je upravit, jako jsem udělala paní Snowové a dát do nich květinu ? Viděla bych tě tolik ráda tak ! Vždyť bys byla mnohem hezčí než ona !”

"Pollyanno !" (Slečna Polly mluvila velmi přísně — tím přísněji, ježto Pollyannina slova vzbudila v ní podivný záchvěv radosti: kdy předtím staral se kdo o to, jak vypadá ona a její vlasy ? Kdy předtím ji kdo "rád" viděl "hezkou" ?) "Pollyanno, neodpověděla jsi na mou otázku. Proč jsi přišla tak pošetile do spolku dám ?"

"Ano, tetičko, já vím; ale prosím tě, nevěděla jsem, že to **bylo** pošetilé, až jsem tam přišla a poznala, že ony dbají víc o tu svou zprávu než o Jimmyho. Proto jsem potom psala **svým** dámám ze spolku — protože Jimmy je daleko od nich, víš; a myslila jsem, že snad by jim mohl být malým indickým hochem, tak jako — tetičko Polly, byla jsem já tvou malou indickou holčičkou. A tetičko Polly, **necháš** mě upravit tvoje vlasy, že ano ?"

Tetička Polly si sáhla rukou k hrdlu — poznávala, že se jí opět zmocňuje ten podivný pocit bezmocnosti.

"Ale, Pollyanno, když mi ty dámy řekly dnes odpoledne, jak jsi k nim přišla, styděla jsem se tolik ! Já —"

Pollyanna jala se vyskakovati na špičkách.

"Ty jsi neřekla — ty jsi neřekla, že ti **nesmím** upravit vlasy ! volala jásavě, "a proto to jistě znamená to druhé — tak jako onehdy o té huspenině pana Pendletona, kterou jsi neposlala, ale nechtěla jsi, abych řekla, žes ji neposlala, víš. A teď zůstaň na místě ! Přinesu hřeben."

"Ale, Pollyanno, Pollyanno !" namítala teta Polly jdouc za dívkou z pokoje a stoupajíc po schodech za ní.

"Ach, ty jsi přišla sem ?" vítala ji Pollyanna u dveří pokoje slečny Polly. "To bude ještě hezčí ! Už mám hřeben. A teď si sedni, prosím tě, zrovna semhle. Ach, jsem ráda, že mne necháš upravit své vlasy !"

"Ale, Pollyanno, vždyť já —"

Slečna Polly nedokončila svou větu. Ke svému naprostému úžasu ocitla se na nízké židli před toaletním stolem a vlasy jí již splývaly po uších pod horlivými, ale velmi jemnými prsty.

"Ach já, ty máš hezké vlasy !" štěbetala Pollyanna. "A je jich mnohem víc než má paní Snowová ! Ale ty jich ovšem musíš mít víc, protože jsi zdráva a můžeš chodit mezi lidi a ti je mohou vidět. Jemine, myslím, že lidé budou rádi, až je uvidí — a budou také překvapeni, protože jsi je tak dlouho schovávala. Inu, tetičko Polly, já tě udělám tak hezkou, že se každý na tebe s radostí podívá !"

"Pollyanno !" vydechl dušený, ale pohoršený hlas zpod závoje vlasů. "Opravdu — opravdu nevím, proč tě nechávám dělat takové hlouposti."

"Ale, tetičko Polly, myslím, že budeš přec ráda, když se budou lidé na tebe s radostí dívat ! Což se nedíváš ráda na hezké věci ? Já jsem vždycky mnohem blaženější, když se dívám na hezké lidi, protože když se dívám na jiné, je mi jich líto."

"Ale — ale —"

"A já ráda česám jiným vlasy," předla spokojeně Pollyanna. "Česala jsem je mnoha dámám ze spolku — ale žádná neměla tak hezké vlasy jako ty. Paní Whiteová

má docela hezké a vypadala jednou velmi krásně, když jsem ji nastrojila — Ach, tetičko Polly, teď mi zrovna něco napadlo ! Ale je to tajnost a já to nesmím říci. A teď máš už vlasy skorem učesané a teď odejdu od tebe na chvíličku ! ale musíš mi slíbit — svatosvatě slíbit, že se nehneš a že se nebudeš dívat, pokud se nevrátím. Nezapomeň !" dodala a vyběhla z pokoje.

Teta Polly neřekla nahlas nic. Sama sobě řekla, že hned rozdělá to pošetilé dílo prstů své neteře a upraví si vlasy patřičně. A pokud šlo o to "dívání se" — jako by jí na tom nějak záleželo, jak——

V tom okamžiku — nevysvětlitelně — slečna Polly zahlédla svůj obraz v zrcadle toaletního stolku. A co tam viděla, vehnalo jí takovou záplavu růžové barvy do lící, že — se jen ještě více zarděla při tomto pohledu.

Viděla tvář — ne sice mladou — ale teď právě rozzářenou rozčilením a překvapením. Líce byly krásně růžové. Oči jiskřily. Tmavé vlasy, dosud vlhké venkovským vzduchem, splývaly ve volných vlnách nad čelem a zahýbaly se přes uši v podivuhodně slušivých liniích a místy vynikaly drobné kučery.

Slečna Polly byla tak užaslá a tak zabraná do toho, co v zrcadle viděla, že zcela zapomněla na své rozhodnutí předělat si vlasy, až slyšela, že Pollyanna opět vstoupila do pokoje. Nežli se mohla pohnouti, cítila, že něco složeného přilehlo jí na oči a bylo vzadu svázáno.

"Pollyanno, Pollyanno ! Co to děláš ?" zvolala.

Pollyanna se zasmála.

"To je právě to, co nechci, abys věděla, tetičko Polly, a bála jsem se, že se budeš dívat a proto jsem ti zavázala oči šátkem. A teď seď a nehýbej se ! Bude to trvat jen chvíli a potom ti to ukážu."

"Ale, Pollyanno," počala mluvit slečna Polly, snažíc se vstát, "to musíš sundat ! Ty — dítě, dítě ! Co to děláš ?" oddychovala a cítila, jak jí něco hebkého sklouzlo na ramena.

Pollyanna se tím jen radostněji smála. Třesoucími prsty srovnávala kolem tetiných ramen hebké záhyby krásného krajkového šálu, zažloutlého od dlouhých let uložení a vonícího levandulí. Pollyanna našla ten šál týden předtím, když Nancy uklízela v podkroví; a dnes jí napadlo, že není důvodu, proč by její teta, tak jako paní Whiteová v jejím domově na Západě, nemohla být "nastrojena".

Když byl její úkol vykonán, přehlédla Pollyanna své dílo schvalujícímá očima, ale viděla, že ještě jedna podrobnost chybí.

Táhla tedy rychle tetu k zasklené verandě, kde viděla pozdě vykvetlou růži na tyčích zdi v dosahu ruky.

"Pollyanno, co to děláš ? Kam mne to vedeš ?" bránila se teta Polly, marně se snažíc vyprostiti se. "Pollyanno, já nechci —"

"Jen na zasklenou verandu — a jen na chvíličku. Budeš hotova za okamžik," oddychovala Pollyanna, utrhnuvši růži a zastrkujíc ji do hebkých vlasů nad levým uchem slečny Polly. "Tak !" zvolala vítězně, rozvázala uzel šátku a odhodila jej. "Ach, tetičko Polly, myslím, že teď budeš ráda, že jsem tě nastrojila !"

Po jistou chvíli omámení dívala se slečna Polly na sebe a své okolí; potom tiše vykřikla a odběhla do svého pokoje. Pollyanna, sledujíc směr posledního zděšeného pohledu tetina, spatřila otevřenými okny verandy koně a kočárek, zahýbající na cestu k domu. Poznala ihned muže, který držel otěže.

Nahnula se radostně z okna.

"Doktore Chiltone ! Doktore Chiltone ! — Chtěl jste mluvit se mnou ? Jsem tu nahoře !"

"Ano," usmál se doktor, ale poněkud vážně. "Sejdete dolů, prosím ?"

V ložnici našla Pollyanna zardělou ženu pohněvaných očí, vytahujíc špendlíky, které držely krajkový šál na místě.

"Pollyanno, jak jsi to mohla udělat ?" stenala žena. "Tak mne vystrojit a pak mne nechat — aby mne lidé **viděli** !"

Pollyanna se zděšeně zastavila.

"Ale vždyť jsi vypadala krásně - tak krásně, tetičko Polly; a -"

"Krásně !" zlobila se žena, odhazujíc šál a pouštějíc se třesoucími se prsty do účesu.

"Ach, tetičko Polly, prosím tě, nech ty vlasy — takhle !"

"Nechat ? Takhle ? Jako kdybych mohla !" A slečna Polly přitáhla vlny vlasů tak pevně, že poslední kučera ležela natažená pod jejími prsty.

"Ach já ! A vypadala jsi tak hezky !" div neplakala Pollyanna, když se vyklopýtala ze dveří.

Dole našla Pollyanna doktora, čekajícího v kočárku.

"Předepsal jsem vás jednomu pacientovi a on mne poslal, abych mu na ten předpis přivedl lék," ohlašoval doktor. "Půjдете ? "

"Vy myslíte — pro lék — do lékárny ?" tázala se Pollyanna poněkud nejistě. "Já jsem chodívala — pro dámy ze spolku."

Doktor zavrtěl hlavou a usmál se.

"Ne tak docela. Je to pan John Pendleton. Rád by s vámi dnes mluvil, budete-li tak hodná a přijдете k němu. Přestalo pršet a proto jsem pro vás zajel. Půjдете ? Přijedu potom zase pro vás a zavezu vás zpět před šestou hodinou."

"Já bych ráda !" zvolala Pollyanna. "Ale musím se zeptat tetičky Polly."

Za chvíli se vrátil s kloboukem v ruce, ale s vážnou tváří.

"Nechtěla vaše teta — abyste šla ?" tázal se doktor poněkud nedůvěřivě, když odjížděli.

"A — ano," vzdychla Pollyanna. "Ona chtěla — až příliš, abych šla, myslím."

"Ona chtěla až příliš, abyste šla ?"

Pollyanna opět vzdychla.

"Ano. Myslím, že tam o mne nestála. Víte. ona řekla: "Ano. ano, jen si běž — běž honem ! Měla jsi jít už předtím."

Doktor se usmál — ale jen rty. Jeho oči byly velmi vážné. Po nějakou dobu nemluvil; potom se váhavě otázel:

“Nebyla to — vaše teta, kterou jsem viděl před chvílí — v okně verandy ?”

Pollyanna zhluboka vydechla.

“Ano; to bylo příčinou toho všeho, myslím. Víte, já jsem ji nastrojila do takového krásného šálu, který jsem našla nahoře a upravila jsem jí vlasy a dala do nich růži a ona byla tak hezká ! Nemyslíte, že vypadala docela krásně ?”

Doktor chvíli neodpovídal. Když pak odpověděl, byl jeho hlas tak tichý, že Pollyanna stěží rozuměla jeho slovům.

“Ano, Pollyanno, myslil jsem — myslil jsem, že vypadala — docela krásně.”

“Myslil jste ? To jsem ráda ! Já jí to řeknu,” přikyvovala spokojeně hlavou.

K jejímu překvapení doktor náhle zvolal: “To ne ! Nikdy ! Pollyanno, myslím, že vás musím prosit, abyste — jí to neříkala.”

“A proč ? Proč, doktore Chiltone ? Myslím, že byste byl rád —”

“Ale ona by třeba nebyla ráda,” přerušil ji doktor.

Pollyanna chvíli o tom uvažovala.

“To je pravda — možná, že by nebyla,” povzdechla. “Vzpomínám si teď; utekla proto, že vás viděla. A potom — potom říkala, že ji bylo vidět v tom vystrojení.”

“Myslil jsem si to,” prohlásil tiše doktor.

“Ale já tomu přece jenom nerozumím, proč,” stála Pollyanna na svém, “když vypadala tak krásně !”

Doktor neřekl na to nic. Potom vlastně již nemluvil, až přijeli skorem k velkému kamennému domu, v němž ležel John Pendleton se zlomenou nohou.

(17)

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

DOCELA JAKO V KNIZE

John Pendleton uvítal dnes Pollyannu s úsměvem.

“Inu, slečno Pollyanno, myslím, že jste jistě velmi shovívavá osůbka, jinak byste nebyla dnes přišla.”

“Jakže pane Pendletone, přišla jsem opravdu ráda a také skutečně nevím, proč bych nebyla přišla.”

"Inu, víte, obávám se, že jsem se k vám choval hezky hrubě, jak toho dne, když jste mi tak laskavě přinesla tu huspeninu, tak i tenkrát, když jste mne s počátku našla se zlomenou nohou. A teď si vzpomínám, že jsem vám dosud za to ani nepoděkoval. Jsem jist, že teď i vy připustíte, že jste velmi shovívavá, když jste ke mně po tak nevděčném jednání přišla !"

Pollyanna sebou neklidně pohnula.

"Ale já jsem byla ráda, že jsem vás našla — totiž, já nechci říci, že jsem byla ráda, že jste si zlomil nohu, ovšem," opravila se spěšně.

John Pendleton se usmál.

"Rozumím. Jazyk vám někdy trochu zabíhá, že, slečno Pollyanno ? Ale děkuji vám srdečně a vzhledem k tomu, co jste onoho dne vykonala, musím uznat, že jste velmi statečná dívka. A děkuji vám také za huspeninu," dodal méně vážným hlasem.

"Chutnala vám ?" tázala se Pollyanna se zájmem.

"Velice. Myslím — že dnes už nemáte žádné, kterou — kterou tetička Polly neposlala, co ?" otázal se s podivným úsměvem.

"Ne — ne, pane," zaváhala a pak pokračovala trochu se zarděvši. "Prosím, pane Pendlone, nemyslila jsem tím nic hrubého tenkrát, když jsem řekla, že tetička Polly neposlala tu huspeninu."

"Tak, tak, mluvme o něčem jiném ! Neposlal jsem pro vás tentokrát, abych se tu na vás mračil. Poslyšte ! Vedle v knihovně — v tom velkém pokoji, kde je telefon, víte — najdete v dolejší přihrádce velké skříň se zasklenými dveřmi, v koutě nedaleko krbu, vyřezávanou skříňku. Totiž bude tam, jestliže ji ta zpropadená ženská ‚neuklidila‘ někam jinam ! Tu byste mi mohla přinést. Je těžká, ale vy ji unesete, myslím."

"Ach, já jsem hrozně silná !" prohlásila Pollyanna vesele a vyskočila. Ve chvílce byla zpět se skřínkou.

A teď následovala krásná půlhodina pro Pollyannu. Skříňka byla plná pokladů — zvláštností, které John Pendleton nasbíral za dlouhá léta cestování — a o každé věděl něco zábavného, ať to byla nádherně vyřezávaná hra šachů z Číny nebo malý nefritový bůžek z Indie.

Když vyslechla jeho vypravování o tomto bůžku, řekla Pollyanna vážně:

"Myslím, že by snad bylo lépe vzít si malého hocha z Indie na vychování — takového, který ví tak málo, že si myslí, že Bůh je v takové hračce — než si vzít Jimmy Beana, který ví, že Bůh jest nahoře v nebi. Ale přesto bych si přála, aby si byly vzaly Jimmy Beana také, kromě těch indických hochů."

Zdálo se, že John Pendleton neslyší. Zíral opět přímo před sebe do prázdna. Ale brzy se vzpamatoval a vzal jinou zvláštnost, aby o ní vypravoval.

Ona návštěva byla jistě rozkošná, ale ještě před jejím koncem poznala Pollyanna, že nerozmlouvali jen o těch podivných věcech v krásně vyřezávané skřínce. Mluvili také o ní samé, o Nancy, o tetě Polly a o jejím denním životě. Mluvili také o životě a domově v onom vzdáleném městě na Západě.

Teprve, když pro ni nadcházel čas k odchodu, řekl ten muž hlasem, jaký Pollyanna nikdy předtím od přísného Johna Pendletona neslyšela:

“Dívkenko, byl bych rád, kdybyste ke mně přišla častěji. Mohla byste ? Jsem tu opuštěn a stýská se mi po vás. A pak je tu ještě jiný důvod — a ten vám povím také. Myslil jsem s počátku, když jsem minule zvěděl, kdo jste, že už nebudu chtít, abyste sem chodila. Připomněla jste mi — něco, co po dlouhá léta jsem se snažil zapomenout. Řekl jsem si tedy, že bude lépe, když vás už nebudu dále vídat; a když se doktor ptal, nemá-li vás přivést, řekl jsem pokaždé, že ne.

Ale po čase jsem poznal, že se mi po vás stýská tolik — že právě ta okolnost, že vás nevidím, mi tím živěji připomíná to, co jsem se snažil zapomenout. A proto raději chci, abyste přicházela ke mně. Chtěla byste — dívkenko ?”

“Inu, ovšem že, pane Pendlone,” vydechla Pollyanna a oči jí zářily sympatií k muži se smutnou tvář, ležícímu před ní. “Přijdu ráda !”

“Děkuji vám,” řekl John Pendleton něžně.

Po večeři onoho večera seděla Pollyanna na zadní verandě a vyprávěla Nancy všechno o té podivuhodné, vyřezávané skřínce pana Johna Pendletona a o těch ještě podivuhodnějších věcech, které v ní byly.

“A pomyslete si,” povzdechla Nancy, že vám **ukázal** všechny ty věci a že vám o nich tak vypravoval — on, který je takový mrzout, že nemluví nikdy s nikým — docela s nikým !”

“Ale on není mrzout, Nancy, to jenom zvenku,” namítala Pollyanna s kvapnou loyálností. “Já nechápu, proč o něm každý myslí, že je tak zlý. Nemyslili by si to, kdyby ho znali. Ale ani tetička Polly ho nemá právě ráda. Nechtěla mu poslat huspeninu, víte, a bála se tolik, aby si nemyslil, že mu ji posílá !”

“Patrně v něm nevidí žádnou povinnost,” pokrčila Nancy rameny. “Ale mně je jen divné, že si vás tak oblíbil, slečno Pollyanno — nemějte mi to za zlé — ale on není takový člověk, který by měl rád děti; on není, jistě není.”

Pollyanna se blaženě usmála.

“Ale on má rád děti,” přikývla, “jenže si myslím, že se k tomu nechtěl přiznat — po **celou** tu dobu. Vždyť mi řekl právě dnes, že byl jednou v takové náladě, že mne už nechtěl raději vidět, protože prý mu připomínám něco, co se snažil zapomenout. Ale potom —”

“Cože ?” přerušila ji rozčileně Nancy. “On řekl, že mu připomínáte něco, co chtěl zapomenout ?”

“Ano. Ale potom—”

“A co to vlastně bylo ?” naléhala dychtivě Nancy.

“To mi neřekl. On jen řekl, že to bylo něco.”

“To je ta **tajnost !**” vydechla Nancy hlasem plným dychtivého úžasu. “Proto si vás hlavně oblíbil. Ach, slečno Pollyanno ! Vždyť je to docela jako v knize — četla jsem jich hromadu: “Tajemství lady Maudové” a “Zmizelý dědic” a “Ztracen po léta” — a ve všech jsou zrovna takové tajnosti ! Pro pána krále ! Považte, že tady máme docela knihu

v životě, zrovna před nosem — a teď mi povězte všechno — docela všechno, co řekl, slečno Pollyanno, buďte tak hodná ! Není divu, že si vás oblíbil; není divu — není divu !"

"Ale on si mne oblíbil teprve, když jsem já sama na něho promluvila," zvolala Pollyanna. "A on ani nevěděl, kdo jsem, teprve když jsem mu přinesla tu huspeninu a musila jsem mu dát na srozuměnou, že ji tetička Polly neposílá a —"

Nancy náhle vyskočila a zatleskala rukama.

"Ach, slečno Pollyanno, teď už to vím, už vím !" zvolala u vytržení. Hned poté seděla zase vedle Pollyanny. "Povězte mi — rozpomeňte se dobře a řekněte mi jen pravdu," naléhala rozčileně. "On řekl, že vás už nechtěl vidět, teprve potom, když poznal, že jste neteř slečny Polly, že ano ?"

"Ano. Řekla jsem mu to, když jsem tam byla naposledy a on mi to řekl dnes."

"To jsem si myslela !" volala vítězně Nancy. "A slečna Polly nechtěla poslat sama tu huspeninu, že ano ?"

"Nechtěla."

"Ovšem že; já—"

"A on si potom počínal divně a měl slzy v očích, když poznal, že jste její neteř. Tak to bylo, že ano ?"

"Inu ano; počínal si trochu podivně — snad pro tu huspeninu," připustila Pollyanna zamyšleně se zamračivši.

Nancy zhluboka vydechla.

"Tak už to mám, jistě ! A teď vám něco povím. **Pan John Pendleton byl milenec slečny Polly Harringtonové !**" prohlásila důrazně, ale ohlížejíc se při tom přes rameno.

"Jakže, Nancy, to není možné ! Vždyť ona ho nemá ráda !" namítla Pollyanna.

Nancy na ni pohrdavě pohlédla.

"Ovšem, že nemá ! **To** je právě ta příčina !"

Pollyanna stále nechtěla věřit a Nancy, opět zhluboka vydechnuvši, s velkou rozkoší se usadila, aby jí to vyložila.

"Je to takhle. Právě než jste přišla, řekl mi pan Tom, že slečna Polly měla jednou milence. Nevěřila jsem tomu. To nebylo možné — ona a milenec ! Ale pan Tom řekl, že měla a že žije teď právě zde v městě. A **ted'** už to ovšem vím. Byl to John Pendleton. Což nemá on nějakou tajnost v životě ? Což se nezavírá v domě o samotě a nikdy s nikým nemluví ? Což si nepočínal divně, když slyšel, že jste neteř slečny Polly ? A což se teď nepřiznal, že mu připomínáte něco, na co by rád zapomněl ? To přece musí **každý** vidět, že to byla slečna Polly ! A teď zas ona řekne, že mu nechce poslat žádnou huspeninu ! Inu, slečno Pollyanno, vždyť je to tak jisté, jako nos mezi očima ! To je, jistě je !"

"A—ach !" vydechla Pollyanna, úžasem otvírajíc do široka oči. "Ale, Nancy, já myslím, že kdyby se měli rádi, že by se přece někdy smířili. Oba jsou tak osamělí a takovou dobu ! Myslím, že by se s radostí smířili !"

Nancy pohrdavě zafuněla.

“Myslím, že vy toho neznáte mnoho o milencích, slečno Pollyanno. Nejste ještě tak velká. Ale jsou-li na světě lidé, pro které neplatí ta vaše ‚hra radosti‘, jsou to dva rozhněvaní milenci; a to právě jsou oni dva. Což není on mrzout až hanba? A není ona?”

Nancy se náhle odmlčela, vzpomenuvši si právě v čas, ke komu a o kom to mluví. Náhle se však dala do smíchu.

“Ale podívejte se, slečno Pollyanno, jaká by to byla krásná věc, kdybyste je tak dostala, aby hráli tu vaši hru — aby se potom rádi smířili. Rány Páně! To by lidé koukali — slečna Polly a on! Ale myslím, že se to asi nestane — nestane!”

Pollyanna neřekla nic; ale když později odcházela do domu, byla její tvář velmi zamyšlená.

(18)

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

SKLENĚNÉ HRANOLKY

Za teplých srpnových dní přicházela Pollyanna dosti často do velkého domu na Pendleton Hillu. Nezdálo se jí však, že by tyto její návštěvy byly nějak zvláště úspěšné. Pan Pendleton ji sice rád viděl — vlastně často pro ni sám poslal; ale když tam byla, nepozorovala, že by ho její přítomnost nějak blažila — aspoň si tak Pollyanna myslela.

Rozmlouval s ní sice a ukazoval jí mnohé krásné a podivné věci — knihy, obrazy a starožitnosti. Ale stále se netajeně mrzel nad vlastní bezmocností a rozčiloval se nad řádem a “uklizením” nevítaných členů své domácnosti. Zdálo se, že skutečně rád poslouchá Pollyannu, a Pollyanna mluvila. Pollyanna ráda mluvila — ale nebyla si nikdy jista, že až na něho pohlédne, nespatří ho ležeti na podušce s oním bledým bolestným pohledem, který ji vždycky trápil; a nevěděla nikdy jistě, která její slova tento pohled vzbudila — byl-li vůbec způsoben jejími slovy. Pollyanna dosud nenalezla vhodné chvíle, kdy by byl ochoten slyšet o její “hře radosti” a kdy by ho mohla přimět, aby ji také hrál. Již dvakrát začala o ní mluvit; ale pokaždé dostala se jen k začátkům toho, co řekl její otec — John Pendleton při obou těchto příležitostech zavedl rychle řeč na jiný předmět.

Pollyanna teď již nepochybovala, že John Pendleton byl kdysi milencem její tetičky Polly; a přála si vši silou svého milujícího, oddaného srdce, aby mohla nějak přinést štěstí do jejich — podle jejího mínění — žalostně osamělého života.

Nemohla však vypořádati, jak by to bylo možno provést. Mluvila s panem Pendletonem o své tetě; a on naslouchal, někdy zdvořile, někdy mrzutě, často s žertovným úsměvem na svých obyčejně přísných rtech. Mluvila s tetou o panu Pendletonovi — či spíše pokoušela se mluvit o něm. Obyčejně však jí slečna Polly neposlouchala — dlouho. Nalezla vždy nějaký jiný předmět hovoru. To však dělávala

také často, když Pollyanna mluvila o jiných — na příklad o doktoru Chiltonovi. To však Pollyanna přičítala okolnosti, že to byl právě doktor Chilton, který ji viděl na zasklené verandě s růží ve vlasech a s krajkovým šálem kolem ramen. Zdálo se, že teta Polly je nějak zvláště roztrpčena proti doktoru Chiltonovi, jak se Pollyanna přesvědčila jednou, když se silně nachladila a nesměla vycházeti z domu.

"Nebude-li ti do večera lépe, pošlu pro doktora," řekla její teta Polly.

"Opravdu ? Pak tedy mi bude jistě hůř," smála se Pollyanna. "Byla bych tak ráda, kdyby ke mně přišel doktor Chilton !"

Žasla potom nad pohledem, který se objevil ve tváři její tety.

"Nebude to doktor Chilton, Pollyanno," řekla slečna Polly přísně. "Doktor Chilton není lékařem naší rodiny. Pošlu pro doktora Warrena — bude-li ti hůře."

Pollyanně však nebylo hůře a teta neposlala pro doktora Warrena.

"A jsem tomu také ráda," řekla Pollyanna večer své tetě. "Mám ovšem ráda doktora Warrena, ale doktora Chiltona mám raději a bojím se, že by mu bylo líto, kdybys mi poslala pro jiného. Víš, on za to vlastně nemůže, že tě náhodou viděl, když jsem tě tenkrát tak hezky nastrojila, tetičko Polly," dodala vážně.

"Dobrá, dobrá, Pollyanno. Nepřeji si mluvit o doktoru Chiltonovi —ani o jeho citech," prohlásila slečna Polly rozhodně.

Pollyanna na ni pohlížela chvíli se smutným zájmem v očích; potom povzdychla:

"Já tě tolik ráda vidím, když máš tak růžové tváře jako tenkrát, tetičko Polly; a tak ráda bych ti zase jednou upravila vlasy. Kdyby — tetičko Polly !" Ale její teta byla již z pokoje venku.

Bylo to ke konci srpna, když Pollyanna přišla ráno k Johnu Pendletonovi a spatřila na jeho podušce zářící pruh modré zlaté a zelené barvy, lemovaný červenou a fialovou barvou. Zůstala státi v užaslé radosti.

"Jak, pane Pendletone, vždyť je to malá dužička — opravdová duha, která přišla k vám na návštěvu !" zvolala tleskajíc tiše rukama. "Ach — ach — ach — to je krásné ! Ale jak se sem dostala ?" otázala se Pollyanna.

Pan Pendleton se zasmušile usmál; byl toho dne nějak rozezlen proti světu.

"Inu, myslím, že se sem dostala hranou rourky toho teploměru v okně," řekl unaveně. "Slunce by na něj sice nemělo svítit vůbec — ale svítí na něj ráno."

"Ale je to tak krásné, pane Pendletone ! A to dělá slunce ? Jemine, kdyby byl ten teploměr můj, nechala bych jej viset na slunci celý den !"

"Potom by vám byl teploměr málo platný," smál se pan Pendleton. "Jak byste poznala, že je teplo nebo zima, když by teploměr visel celý den na slunci ?"

"To by mi bylo jedno," odvětila Pollyanna nespouštějíc s očí skvělý pás barev na podušce. "Jako by někomu na tom záleželo — když by bydlil po celý čas v duze !"

Pan Pendleton se zasmál. Pozoroval poněkud zvědavě vzrušený obličej Pollyannin. Náhle mu něco napadlo. Stiskl knoflík zvonku u postele.

"Noro," řekl, když se objevila ona starší služka ve dveřích, "přineste mi jeden ten velký, mosazný svícen s krbu v předním salonu."

"Ano, pane," zamručela žena jsouc tím poněkud překvapena. Vrátila se ve chvílce. Melodické zvonění zaznělo v pokoji, když vstoupila a kráčela udiveně k posteli. Pocházelo od skleněných hranolků, visících na starožitném svícnu.

"Děkuji vám. Postavte jej sem na stolek," nařizoval pan Pendleton. "A teď přineste provázek a uvažte jej na stěžeje tohoto okna. Vytáhněte záclonu a natáhněte provázek napříč přes okno. Tak ! Děkuji vám," řekl, když vykonala jeho rozkazy.

Když odešla, obrátil usmívající se oči k žasnoucí Pollyanně.

"Podejte mi teď ten svícen, prosím vás, Pollyanno."

Přinesla jej, držíc jej oběma rukama; a ve chvílce sňal závěsek za závěskem, až jich leželo celých dvanáct vedle sebe na posteli.

"A teď, má milá, byste je mohla vzít a zavěsit na provázek, který Nora na okno uvázala. **Chcete-li** skutečně bydlit v duze — musíme vám opatřit duhu !"

Pollyanna zavěsila sotva tři závěsky do sluncem ozářeného okna a již tušila, co se stane. Byla tak vzrušena, že mohla sotva ovládnouti své třesoucí se prsty, aby zavěsila i ostatní. Ale konečně byla s tím hotova a odstoupila zpět s tichým výkřikem radosti.

Ona přepychová, ale pustá ložnice změnila se v pohádkový kraj. Všude tančily červené a zelené, fialové a oranžové, zlaté a modré plaménky. Stěna, podlaha a nábytek i postel, vše zářilo skvrnami třpytných barev.

"Ach, ach, to je krása !" žasla Pollyanna; potom se náhle zasmála. "Myslím si teď, že slunce samo chce hrát tu hru, co říkáte ?" zvolala, zapomínajíc v té chvíli, že pan Pendleton nemůže vědět, o čem ona mluví. "Ach, jak bych si přála mít hodně takových věcí ! Dala bych je tetičce Polly a paní Snowové a mnoha lidem. Myslím, že by potom byli opravdu rádi ! Myslím, že by i tetička Polly byla tak ráda, že by se neubránila, aby nebouchla dveřmi — kdyby bydlila v takové duze. Co myslíte ?"

Pan Pendleton se zasmál.

"Inu, pokud se pamatuji na vaši tetu, slečno Pollyanno, musím říci, že by bylo třeba něčeho více než několik skleněných hranolků na slunečním světle, aby — aby bouchala dveřmi — radostí. Ale hleďte, co jste to chtěla říci ?"

Pollyanna na něho chvílku překvapeně pohlédla; potom si zdlouha vydechla.

"Ach, zapomněla jsem, že vy nevíte o té hře. Teď si vzpomínám."

"Povězte mi to tedy."

Pollyanna mu to tedy pověděla. Řekla mu všechno od začátku — od berlí, které měly býti panenkou. Když mluvila, nedívala se mu do obličeje. Její rozradostněné oči pohlížely stále na tančící skvrny barev od skleněných hranolků, kolébajících se v okně ozářeném sluncem.

"A to je všecko," povzdechla, když skončila. "A teď víte, proč jsem řekla, že slunce chce také hrát tu hru."

Chvíli bylo ticho. Potom se od postele ozval nejistě tichý hlas: "Snad; ale myslím, že nejkrásnější hranolek ze všech jste vy sama, Pollyanno."

"Ale já neodrážím krásné červené, zelené a purpurové paprsky, když na mne slunce svítí, pane Pendletone."

"Ze ne?" usmál se pan Pendleton. A Pollyanna, pohlédnuvši mu do obličeje, divila se, proč má slzy v očích.

"Ne!" řekla. Potom chvíli dodala smutně: "Bojím se, že na mně slunce neudělá nic než píhy. Tetička Polly říká, že slunce dělá píhy."

Pan Pendleton se trochu zasmál a Pollyanna opět na něho pohlédla; jeho smích zněl skorem jako vzlyknutí.

(19)

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

KTERÁ PONĚKUD PŘEKVAPUJE

Pollyanna vstoupila v září do školy. Předběžné zkoušky ukázaly, že je na své stáří dosti pokročilá a brzy byla šťastným členem třídy dívek a hochů stejného věku s ní.

Škola byla z několika příčin překvapením Pollyanně; a Pollyanna byla jistě z mnohých příčin překvapením škole. Brzy však spolu dobře vycházely a Pollyanna se přiznala tetě, že chodit do školy znamená žítí — ačkoli předtím měla o tom jisté pochybnosti.

Ačkoli ji její nová práce těšila, nezapomínala Pollyanna na své staré přátele. Nemohla jim sice teď věnovatí tolik času, ale věnovala jim ho aspoň tolik, kolik mohla. Ale snad to byl John Pendleton, který byl v té příčině nejvíce ze všech zklamán.

Mluvil s ní o tom jedné soboty odpoledne.

"Hledíte, Pollyanno, co byste tomu říkala, kdybyste přišla a zůstala u mne?" tázal se poněkud mrzutě. "Ted' vás už skorem nikdy nevidím."

Pollyanna se zasmála — pan Pendleton byl takový žertovný člověk!

"Myslila jsem, že nemáte rád lidi kolem sebe," řekla mu.

Zatvářil se kysele.

"Ale to bylo ještě dříve než jste mne naučila hrát tu svou podivuhodnou hru. **Ted** jsem zcela rád, když je někdo u mne. Ale co na tom, jednou budu zas chodit po svých dvou nohách a potom uvidím, kdo mne bude obskakovat," dodal, uchopiv jednu z berlí, které měl po boku, a hroze jí žertovně dívce. Seděli tentokrát ve velké knihovně.

"Ale vy nejste opravdu rád těm věcem, vy to jen říkáte," pravila Pollyanna, pohlížeje na psa, dřímajícího u ohně. "Vy víte, že nehrajete dobře tu hru, pane Pendletone — vy to víte !"

Jeho obličej náhle velmi zvažněl.

"Právě proto bych vás tu chtěl mít, dívenko — abyste mi ji pomáhala hrát. Přijdete ?"

Pollyanna se překvapeně obrátila.

"Pane Pendletone, vy to přece nemyslíte — opravdu ?"

"Myslím. Chtěl bych vás tu mít. Přijdete ?"

Pollyanna se octla v rozpacích.

"Inu, pane Pendletone, já nemohu — vy víte, že nemohu. Vždyť jsem přece — tetičky Polly !"

Po jeho obličejí přeběhlo cosi rychlého, co Pollyanna dobře nechápala. Zvedl prudce hlavu.

"Nejste o nic víc její než — Snad by vám dovolila jít ke mně," dodal pak mírněji. "Šla byste — kdyby dovolila ?"

Pollyanna se hluboce zamyslí.

"Ale tetička Polly byla tak — hodná na mne," promluvila zvolna; "a vzala mne k sobě, když jsem neměla nikoho než dámy ze spolku a —"

V jeho obličejí se opět cosi pohnulo; ale tentokrát, když promluvil, byl jeho hlas tichý a velmi smutný.

"Pollyanno, před dávnými lety jsem měl někoho velmi rád. Doufal jsem, že ji přivedu do svého domu. Představoval jsem si, jak šťastni budeme spolu v našem domově po všechna příští léta."

"Ano," řekla Pollyanna a její oči se leskly soustrastí.

"Ale — inu, nepřivedl jsem ji sem. Nezáleží na tom, proč. Nepřivedl jsem ji — toť vše. A od té doby tato velká hromada kamene byla jen domem — ale ne domovem. Teprve ruka a srdce ženy nebo přítomnost dítěte činí z domu domov, Pollyanno; a já jsem neměl nic z toho. Přišla byste tedy, má milá ?"

Pollyanna vyskočila. Její obličej docela zářil.

"Pane Pendletone, vy — vy jste si přál — tu ruku a srdce ženy po celou tu dobu ?"

"Inu — ano, Pollyanno !"

"Ach, to jsem ráda ! Pak bude všecko v pořádku !" zvolala dívka. "Teď si nás tedy můžete vzít obě a všecko bude pak docela krásné."

"Vzít si — vás obě ?" opakoval muž zmateně. Jakási pochybnost se objevila na Pollyannině tváři.

"Inu, ovšem, nevím ještě, půjde-li tetička Polly, ale myslím, řeknete-li jí to, jako jste to řekl mně, dá si říci a pak přijdeme ovšem obě."

V očích pana Pendletona se objevila skutečná hrůza. "Teta Polly — aby přišla — **sem !**"

Pollyanniny oči se trochu rozšířily.

"Chtěl byste raději vy jít **tam ?**" otázala se. "Ten dům ovšem není tak hezký, ale je blíž —"

"Pollyanno, co to mluvíte ?" tázal se muž, teď docela tiše.

"Inu, o tom, kde budeme bydlet, ovšem," odpověděla Pollyanna se zřejmým překvapením. "Myslíla jsem, že jste to myslil zde, s počátku. Řekl jste, že po celá ta léta jste chtěl mít ruku a srdce tetičky Polly, abyste měl domov a —"

Z hrdla pana Pendletona zazněl zvláštní výkřik. Zvedl ruku a počal mluvit; ale v příštím okamžiku spustil ruku nervosně dolů.

"Přišel doktor, pane," hlásila dívka ve dveřích.

Pollyanna hned vstala.

John Pendleton se k ní živě obrátil.

"Pollyanno, pro všechno na světě, neříkejte ještě nikomu, oč jsem vás žádal," prosil ji tiše.

Pollyanna se zářivě usmála.

"Ovšem, že ne ! Vždyť já vím, že jí to chcete raději říci sám !" volala vesele za sebe.

John Pendleton poklesl chabě na židli vzad.

"Nuže, co se děje ?" tázal se doktor o chvíli později, pozoruje rychleji bijící puls svého pacienta.

Podivný úsměv zachvěl se na rtech Johna Pendletona.

"Přílišná dávka vašeho — sílicího prostředku, myslím," smál se, vida, že doktor sleduje zrakem Pollyanninu postavu na cestě.

KAPITOLA DVACÁTÁ

KTERÁ PŘEKVAPUJE JEŠTĚ VÍCE

V neděli ráno Pollyanna obyčejně chodila do kostela a do nedělní školy. V neděli odpoledne často chodila na procházku s Nancy. Chystala se na podobnou procházku v den po své sobotní návštěvě u pana Pendletona; ale na cestě z nedělní školy ji dohonil doktor Chilton se svým kočárkem a zastavil koně.

"Zavezu vás domů, Pollyanno," navrhol. "Rád bych s vámi chvíli mluvil. Jel jsem právě k vám, abych vám to řekl," pokračoval, když se Pollyanna posadila po jeho boku. "Pan Pendleton vám posílá zvláštní vzkaz, abyste k němu přišla dnes odpoledne, ale jistě. Řekl, že je to velmi důležité."

Pollyanna blaženě přikývla.

"Ano, to je, já vím. Přijdu."

Doktor na ni trochu překvapeně pohlédl.

"Ale nevím opravdu, mám-li vás tam nechat jít," prohlásil mžikaje očima. "Zdá se, že jste byla včera spíše rozčilujícím nežli uklidňujícím prostředkem, mladá dámo."

Pollyanna se zasmála.

"Ach, tím jsem nebyla vinna já, opravdu — spíše to byla tetička Polly."

Doktor se prudce obrátil.

"Vaše — teta ?" zvolal.

Pollyanna sebou blaženě na sedadle zavrtěla.

"Ano. A je to tak rozčilující a hezké, docela jako román, víte. Já — já vám to povím," vybuchla s náhlým rozhodnutím. "On sice chtěl, abych to neříkala; ale nebude mít nic proti tomu, budete-li to vědět vy, ovšem. On tím myslel, abych to neříkala jí."

"Jí ?"

"Ano, tetičce Polly ! A ovšem, on jí to chce říci sám místo mne — inu, milenci, víte !"

"Milenci !" Když doktor zvolal toto slovo, kůň sebou prudce trhl, jako by ruka, která ho držela, jím byla náhle šubla.

"Ano," přikyvovala blaženě Pollyanna. "To je ten román, víte. Nevěděla jsem to, až mi to řekla Nancy. Řekla, že tetička Polly měla před lety milence a že se rozhněvali. Nevěděla s počátku, kdo to byl. Ale teď jsme na to přišly. Je to pan Pendleton, víte."

Doktor náhle ochabl. Ruka, která držela otěže, padla mu bezvládně do klína.

"Ach ne ! — To jsem nevěděl," řekl tiše.

Pollyanna pospíchala — blížili se k domu Harringtonových. "Ano; a teď jsem tak ráda ! Skončilo to tak hezky ! Pan Pendleton chtěl, abych k němu šla a zůstala u něho, ale já ovšem nechci tak tetičku opustit — když byla ke mně tak hodná. Potom mi řekl o té ruce a srdci ženy, po níž toužil a poznala jsem, že po ní dosud touží; a byla jsem tak ráda ! Neboť ovšem, když se on chce smířit, bude všechno v pořádku a tetička Polly a já budeme u něho, nebo snad on u nás. Tetička Polly to ovšem ještě neví a ještě jsme všechno neuspořádali; a tak myslím, že jistě proto chce se mnou dnes mluvit."

Doktor se náhle vzpřímil. Na jeho rtech byl podivný úsměv.

"Ano; dovedu dobře pochopit, že pan John Pendleton chce — s vámi mluvit, Pollyanno," řekl když zastavil koně přede dveřmi.

"Tetička Polly je tamhle u okna," zvolala Pollyanna; a pak po vteřině dodala: "Ne, není tam — ale zdálo se mi, že ji vidím !"

"Ne, není tam — teď," řekl doktor. Úsměv s jeho rtů náhle zmizel.

Pollyanna shledala onoho odpoledne, že na ni čeká velmi nervosní John Pendleton.

"Pollyanno," počal hned mluvit, "celou noc jsem se namáhal rozřešit, co jste mínila tím vším včera — o tam, že jsem toužil po ruce a srdci vaší tety Polly po tu dobu. Co jste tím mínila ?"

"Inu, protože jste byli milenci, víte — kdysi; a byla jsem ráda, že dosud tak smýšlíte."

"Milenci ! — Vaše teta Polly a já ?"

Pozorujíc zřejmé překvapení v jeho hlase otevřela Pollyanna široce oči.

"Inu, pane Pendletone, Nancy řekla, že jste byli !"

Pan Pendleton se krátce zasmál.

"Tak ! Bojím se, že budu nucen říci, že se Nancy — mýlila."

"Vy jste - tedy nebyli milenci ?" Hlas Pollyanny byl tragický zklamáním.

"Nikdy !"

"A tedy to neskončí všechno jako v knize ?"

Pan Pendleton neodpověděl. Díval se zachmuřeně z okna ven.

"Ach je ! A všechno to tak krásně šlo," skorem vzlykala Pollyanna. "Byla jsem tak ráda, že budu moci přijít — s tetičkou Polly."

"A teď nechcete ?" Vyslovil tuto otázku, aniž obrátil hlavu.

"Ovšem, že ne ! Jsem teď tetičky Polly."

Obrátil se teď skorem divoce.

"Nežli jste byla její, Pollyanno, byla jste — své matky. A byla to ruka a srdce vaší matky, po níž jsem před léty toužil."

“Mé matky !”

“Ano. Nechtěl jsem vám to říci, ale teď snad bude lépe, učiním-li tak.” Jeho obličej byl velmi bledý. Mluvil se zřejmou obtíží. Pollyanna s očima široce otevřenými a vyděšenými a s ústy otevřenými dívala se upřeně na něho. “Měl jsem rád vaši matku, ale ona — neměla ráda mne. A po čase odešla s — vaším otcem. Teprve potom jsem poznal, jak velice jsem — po ní toužil. Zdálo se mi, že náhle celý svět zčernal pod mými prsty a — Ale na tom nesejde. Po dlouhá léta byl jsem mrzoutem, bručounem, starcem, kterého nikdo nemohl mít rád a neměl rád, ačkoli mi není ani šedesát, Pollyanno. Potom jednoho dne, tak jako ta duha z hranolků, kterou máte tak ráda, vtančila jste vy do mého života a poházela jste můj pustý, starý svět purpurovými, zlatými a červenými paprsky své jasné veselosti. Poznal jsem potom, kdo jste a — umínil jsem si, že se vám navždy vyhnu. Nechtěl jsem, abyste mi stále připomínala

— svou matku. Ale — víte, co se potom stalo. Musil jsem vás vidět. A teď bych rád, abyste byla u mne stále. Pollyanno, nechcete být u mne — **ted’** ?”

“Ale, pane Pendletone, já — Vždyť je tu tetička Polly !” Oči Pollyanny byly zakaleny slzami.

Pan Pendleton sebou netrpělivě pohnul.

“A co já ? Jak mohu být něčemu rád — bez vás ? Pollyanno, teprve od té doby, co jste přišla, začínal jsem být skorem rád, že žiji. Ale kdybych vás měl jako svou dceru, byl bych rád — všemu; a přičinil bych se, abyste i vy byla ráda, má milá. Vyplnil bych každé vaše přání. Vydal bych všechny své peníze do posledního centu, jen abych vás učinil šťastnou.”

Pollyannu cosi zarazilo.

“Pane Pendletone, vždyť bych ani nemohla připustit, abyste je vydal na mne — všechny ty peníze, které jste strádal na pohany !”

Jeho obličej zrudl. Chtěl teď něco říci, ale Pollyanna mluvila hned dále.

“A mimo to, kdo má tolik peněz jako vy, nepotřebuje mne, aby byl něčemu rád. Vy působíte jiným radost, když jim pomáháte, a máte z toho jistě sám také radost ! Vzpomeňte si jen na ty hranolky, které jste dal paní Snowové a mně a na ten zlaták, který jste dal Nancy k narozeninám a —”

“Ano, ano — na tom nesejde,” přerušil ji pan Pendleton. Jeho obličej byl teď silně zrudlý — a nebylo snad divu: John Pendleton neproslavil se v minulosti přílišnou štedrostí. “To všechno jsou hlouposti. Nebylo toho mnoho — ale co bylo, bylo jen k vůli vám. **Vy** jste vlastně darovala ty věci, já ne ! Ano, vy,” opakoval v odpověď na zaražené popření, jevící se v její tváři. “A to jen dokazuje tím více, jak velice je mi vás potřebí, dívkenko,” dodal a jeho hlas nabyl opět tónu něžné prosby. “Mám-li vůbec kdy hrát tu ‚hru radosti‘, Pollyanno, musíte vy přijít a hrát ji se mnou.”

Čelo dívky se svažilo v přemýšlení.

“Tetička Polly byla na mne tak hodná,” počala mluvit, ale on ji prudce přerušil. V jeho tváři jevila se opět bývalá popudlivost. Nakvašenost, která nesnesla odporu, byla tak dlouho rysem jeho povahy, že se nenechala omezovati.

"Ovšem, že byla hodná na vás ! Ale ručím za to, že ona vás nepotřebuje ani z polovice tolik jako já," namítl.

"Ale, pane Pendleton, já vím, že je ráda, že-----"

"Ráda !" přerušil ji, pozbyv teď úplně trpělivosti. "Vsadím se, že slečna Polly ani nedovede být něčemu ráda ! — Ach, ona zná svou povinnost, to vím. Je to žena velmi dbalá povinností. Měl jsem již dříve zkušenosti s její 'povinností'. Doznávám, že v posledních patnácti nebo dvaceti letech jsme nebyli právě nejlepšími přáteli. Ale znám ji. Každý ji zná — a ona není toho druhu, aby dovedla být 'ráda', Pollyanno. Ona to neumí. A pokud jde o to, že byste byla u mne — jen se jí zeptejte a uvidíte, nepustí-li vás. Ach, dívkenko, dívkenko, já vás tolik potřebuji !" dodal zkrušeně.

Pollyanna vstala a zdlouha vzdychla.

"Dobrá ! Zeptám se jí," řekla vážně. "Tím ovšem nechci říci, že bych nechtěla být u vás, pane Pendleton, ale —" Nedokončila svou větu. Chvilí bylo ticho a pak dodala: "Jsem aspoň ráda, že jsem jí to včera neřekla; protože tehdy jsem myslila, že **ji** také chcete."

John Pendleton se zasmušile usmál.

"Ano, Pollyanno; myslím, že je dobře, že jste se o tom nezmínila — včera."

"Nezmínila jsem se o tom — jen doktorovi; a tomu jsem to ovšem mohla říci."

"Doktorovi ! ?" zvolal John Pendleton, prudce se obrátiv. "Snad ne — doktoru Chiltonovi ?"

"Ano, když mi přišel říci, že chcete dnes se mnou mluvit, víte."

"Inu tohle —" zamručel, poklesnuv na židli zpět. Potom se vzpřímil s náhlým zájmem. "A co řekl doktor Chilton ?" otázal se.

Pollyanna se zamyslíla.

"Nepamatuji se již na to. Ne mnoho, myslím. Ach, on řekl, že dovede dobře pochopit, že chcete se mnou mluvit."

"Ach, to tedy řekl !" zvolal John Pendleton. A Pollyanna se divila, proč se náhle tak podivně usmál.

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

ZODPOVĚDĚNÁ OTÁZKA

Nebe se rychle tmělo a zdálo se, že se blíží bouřka, když Pollyanna pospíchala s vrchu dolů od domu Johna Pendletona. V polovině cesty domů potkala Nancy s deštníkem. V té chvíli se však mraky poněkud rozehnaly a déšť již tolik nehrozil.

"Myslím, že to táhne k severu," prohlásila Nancy pohlížejíc zkoumavě na oblohu. "Myslila jsem pořád, že to odtáhne, ale slečna Polly stála jen na svém, abych vám šla naproti s deštníkem. Mela o vás starost !"

"Že měla ?" řekla roztržitě Pollyanna hledíc také na mraky.

Nancy poněkud zafuněla.

"Myslím, že ani nevíte, co jsem řekla," poznamenala rozmrzele. "Řekla jsem, že měla o vás **starost** !"

"Ach," povzdechla Pollyanna, vzpomenuvši náhle na otázku, kterou měla dáti tak brzy své tetě. "To je mi líto. Nechtěla jsem jí způsobit starost."

"Inu, já jsem ráda," prohlásila neočekávaně Nancy. "To jsem, jistě jsem !"

Pollyanna žasla. "Ráda, že tetička Polly měla o mne starost ! Inu, Nancy, tak se ta hra nemá hrát — být rád něčemu takovému !" namítala.

"Nebyla to také žádná hra !" odvětila Nancy. "Ani jsem si na ni nevzpomněla. Zdá se, že vy nepoznáváte, co to znamená, když má slečna Polly **starost** o vás, dítě !"

"Inu, to znamená starost — a starost není nikdy příjemná," tvrdila Pollyanna. "Co jiného by to mohlo znamenat ?"

Nancy pohodila hlavou.

"Inu, povím vám tedy, co to znamená. To znamená, že konečně začíná být trochu lidskou — jako jiní lidé; a že už nekoná pořád jen svou povinnost k vám."

"Jakže, Nancy," odporovala pohoršená Pollyanna, "tetička Polly koná vždy svou povinnost. Ona — ona jest velmi dbalá svých povinností !" Pollyanna bezděky opakovala slova, která John Pendleton vyslovil před půl hodinou.

Nancy se zachechtala.

"To máte pravdu, že je — a vždycky byla, to si myslím ! Ale ona je teď něco víc, od té doby, co vy jste přišla."

Tvář Pollyanny se změnila. Její oboří se starostlivě stáhlo.

"To je právě to, co jsem se vás chtěla zeptat, Nancy," povzdechla. "Myslíte, že je tetička Polly ráda, že mne má u sebe ? — Mrzelo by ji to — kdybych — kdybych tu nebyla ?"

Nancy rychle pohlédla do zamyšlené tváře dívčiny. Již dávno očekávala tuto otázku a obávala se jí. Uvažovala, jak asi na ni odpoví — jak by na ni mohla odpovědět poctivě i nezpůsobit bolest tazateli. Ale teď, **ted'**, po svém novém tušení, které se změnilo v přesvědčení oním posláním deštníku — Nancy jen uvítala tuto otázku s otevřenou náručí. Byla dnes jista, že může s dobrým svědomím uklidnit srdce dívčino toužící po lásce.

"Je-li ráda, že vás má u sebe ? Zdali byste jí chyběla, kdybyste tu nebyla ?" volala Nancy rozhorleně. "Což jsem vám to zrovna neřekla ? Což mne neposlala nakvap s deštníkem, jak uviděla mráček na nebi ? Což mi neporučila snést vaše věci dolů, abyste mohla mít ten hezký pokoj, který jste si přála ? Slečno Pollyanno, když si vzpomenete, jak ji s počátku mrzelo —"

Nancy se vzpamatovala právě v čas a ukončila svou větu dusivým kašlem.

"A nejsou to jen věci, na které mohu sáhnout," pokračovala Nancy bez dechu. "Jsou to drobnosti v jejím jednání, které ukazují, jak jste ji zmírnila a obměkčila — ta kočka a ten pes a jak ona teď se mnou mluví a — inu, ještě mnoho jiného. Slečno Pollyanno, to se nedá ani říci, jak byste jí scházela — kdybyste tu nebyla," skončila Nancy mluvíc s nadšenou jistotou, která vlastně měla zakrýti onu nebezpečnou poznámku, kterou by byla předtím skorem vyslovila. Ale ani tak nebyla zcela připravena na náhlou radost, kterou se Pollyannina tvář rozjasnila.

"Ach, Nancy, já jsem tak ráda — tolik ráda ! Vy ani nevíte, jak jsem ráda, že tetička Polly — mne má ráda !"

"Což bych mohla od ní teď odejít ?" pomyslila si Pollyanna, když o něco později stoupala po schodech do svého pokoje. "Věděla jsem vždycky, jak jsem ráda, že jsem u tetičky Polly — ale myslím, že jsem nevěděla tak dobře, že toužím po tom, aby tetička Polly — byla ráda u **mne** !"

Pollyanna věděla, že nebude snadným úkolem oznámiti Johnu Pendletonovi své rozhodnutí a bála se toho. Měla Johna Pendletona ráda a bylo jí ho líto — protože jí připadal tak smutný. Litovala ho také pro jeho dlouho osamělý život, který ho činil tak nešťastným; a mrzelo ji, že její matka byla příčinou jeho smutného života. Představovala si, jak asi bude vypadat ten velký, šedý dům, až jeho pán bude opět zdrav, jak budou jeho místnosti tiché, podlaha poházená smetím, nepořádek na stole; a srdce ji bolelo nad opuštěností jeho pána. Přála si, aby mohla někde nalézt někoho, kdo by — A v tom okamžiku vyskočila s tichým výkřikem radosti nad myšlenkou, která ji napadla.

Při nejbližší příležitosti potom pospíchala do vrchu k domu Johna Pendletona; a brzy nato se octla ve velké, ponuré knihovně, sedíc vedle Johna Pendletona, jehož dlouhé, hubené ruce chabě spočívaly na postranních opěradlech jeho lenošky a u jehož nohou ležel jeho věrný psík.

"Nuže, Pollyanno, znamená to pro mne ‚hru radosti‘ po celý zbytek mého života ?" tázal se něžně pan Pendleton.

"Ach, ano," zvolala Pollyanna. "Vymyslila jsem pro vás nejradostnější věc a —"

"S — **vámi** ?" otázal se John Pendleton a kolem jeho úst se objevily chmurné rysy.

"Ne-ne; ale —"

"Pollyanno, snad nechcete říci, že ne ?" přerušil ji hlas plný pohnutí.

“Já — já musím — pane Pendletone; opravdu musím. Tetička Polly —”

“**Odepřela** — vás pustit ?”

“Já — já jsem se jí neptala,” koktala dívka zkormouceně.

“Pollyanno !”

Pollyanna odvrátila oči. Nemohla snést bolestný, zarmoucený pohled svého přítele.

“Vy jste se jí tedy ani neptala ?”

“Nemohla jsem — pane — opravdu,” koktala Pollyanna. “Víte, poznala jsem to — bez ptaní. Tetička Polly je ráda, že jsem u ní a — já jsem také ráda u ní,” doznala statečně. “Vy nevíte, jak byla hodná ke mně; a — a myslím opravdu, že někdy začíná být něčemu ráda — mnoha věcem. A víte sám, že nikdy nebývala. Sám jste to řekl. Ach, pane Pendletone, nemohla bych odejít od tetičky Polly — teď !”

Nastala dlouhá pomlčka. Jenom praskání dříví v krbu přerušovalo ticho. Konečně muž promluvil.

“Ne, Pollyanno; vidím to. Nemůžete ji opustit — teď,” řekl. “Nebudu toho od vás již žádat.” Poslední slova byla tak tichá, že byla skorem neslyšitelná; ale Pollyanna je slyšela.

“Ach, ale vy ještě nevíte to ostatní,” připomenula mu horlivě. “Je něco velmi radostného, co můžete udělat — opravdu je !”

“Pro mne ne, Pollyanno !”

“Ano, pane, pro vás. Vy sám jste to řekl. Řekl jste, že jen ruka a srdce ženy nebo přítomnost dítěte tvoří domov. A já vám ji mohu opatřit — tu přítomnost dítěte — totiž já ne, ale někdo jiný.”

“Nechci nikoho než vás !” zvolal roztrpčený hlas.

“Ale budete chtít — až to uslyšíte; vy jste tak hodný a laskavý ! Vzpomeňte si na ty hranolky a zlaťáky a na všechny ty peníze, které strádáte na pohany a —”

“Pollyanno !” přerušil ji divoce. “Jednou pro vždy nechte již těch nesmyslů ! Zkoušel jsem vám to říci již tolikrát. Nemám žádných peněz pro pohany. Nikdy v životě jsem jim neposlal ani penny. Tak, teď to víte !”

Zvedl bradu a chystal se čelit očekávanému — smutnému zklamání v Pollyanniných očích. K jeho úžasu nebylo však v jejích očích zármutku ani zklamání. Byla v nich jen překvapená radost.

“Ach, ach !” zvolala tleskajíc rukama. “To jsem ráda ! Totiž,” opravila se, trapně se rdíc, “nechci říci, že bych nelitovala těch pohanů, ale nemohu se ubránit radosti, že nechcete ty indické hochy jen proto, že všichni ostatní je chtějí. A jsem tak ráda, že chcete raději Jimmy Beana. Teď vím jistě, že si ho vezmete !” “**Koho** že si vezmu ?”

“Jimmy Beana. On je tou ‚přítomností dítěte‘, víte; a on jí bude tak rád ! Musila jsem mu říci minulý týden, že ani moje dámy ze spolku na západě ho nechtějí a jeho to tolik mrzelo ! A teď — až uslyší o tomhle — bude tolik rád !”

"Že bude ? Inu, ale já nebudu," zvolal muž rozhodně. "Pollyanno, to je holý nesmysl !"

"Snad nechcete říci — že si ho nevezmete ?"

"To právě chci říci."

"Ale on by byl docela hezkou přítomností dítěte," zajíkala se Pollyanna. Bylo jí do pláče.
"A ani by se vám nemohlo stýskat — kdybyste tu měl Jimmyho."

"O tom nepochybuji," odvětil pan Pendleton; "ale—myslím, že dám raději přednost tomu stýskání."

V tom okamžiku Pollyanna, po prvé za celé týdny, si náhle vzpomněla na něco, co jí kdysi Nancy řekla. Pozdvihla roztrpčeně bradu.

"Vy si snad myslíte, že hezký, živý hošík by nebyl lepší než ten starý, mrtvý kostlivec, kterého tu někde máte; ale já vím, že by byl !"

"Kostlivec ?"

"Ano. Nancy řekla, že tu máte jednoho, někde ve skříni."

"Inu, tohle —" Pan Pendleton pohodil náhle hlavou a dal se do smíchu. Smál se velmi upřímně — tak upřímně, že Pollyanna z pouhé nervosnosti se dala do pláče. Když to spatřil, John Pendleton se rychle vzpřímil. Jeho tvář byla ihned vážná.

"Pollyanno, myslím, že máte pravdu — a to víc než tušíte," řekl mírně. "Vlastně já **vím**, že 'hezký, živý hošík' by byl mnohem lepší — než ten můj kostlivec ve skříni; jenže — člověk nebývá vždy ochoten provést tu změnu. Člověk se obyčejně stále drží — toho svého kostlivce, Pollyanno. Ale snad byste mi mohla říci ještě něco o tom svém hezkém hošíkovi." A Pollyanna mu to řekla.

Snad onen smích pročistil vzduch; nebo snad dojemně smutné vypravování o Jimmy Beanovi, jak je podaly dychtivé rty Pollyanniny, dotklo se srdce, teď již podivně obměkčeného. Necht' tomu bylo jakkoli, když šla Pollyanna onoho večera domů, nesla pozvání pro Jimmy Beana, aby přišel do velkého domu s Pollyannou příští sobotu odpoledne.

"A jsem tolik ráda a jsem jista, že se vám bude líbit," povzdechla Pollyanna, když se s ním loučila. "Byla bych tak ráda, kdyby měl Jimmy Bean domov - a lidi, kteří by ho měli rádi, víte."

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

KÁZÁNÍ A BEDNA NA DŘÍVÍ

Onoho odpoledne, když Pollyanna mluvila s Johnem Pendletonem o Jimmy Beanovi, ctihodný pan Pavel Ford vystoupil na vrch a vešel do Pendletonského lesa doufaje, že tichá krása boží přírody uklidní vír, který jeho synové člověka způsobili.

Ctihodnému panu Pavlu Fordovi bylo těžko u srdce. Minulého roku se poměry v jeho farnosti měsíc od měsíce stále zhoršovaly; až na konec teď, necht' se obrátil kamkoli, všude viděl jen hašteření, klevety, pomluvy a řevnivost. Domlouval, prosil, káral postupně; a vždycky a neustále se modlil — upřímně, s nadějí. Ale dnes byl ke svému žalu nucen doznati, že poměry se nijak nezlepšily, ba značně zhoršily.

Dva z jeho jáhnů byli spolu na kordy pro jakousi hloupost, které jen nekonečné hloubání o ní dodalo jakési důležitosti. Tři z jeho nejenergičtějších pracovníků vystoupily z Dobročinného spolku pro nějaký drobný klípek, který byl mrštnými jazyky rozdmýchán v dravý požár pomluv. Chór se rozštěpil pro jakési sólo, svěšené domněle hýčkanému pěvci. Ba i Křesťanský pomocný spolek octl se ve víru neklidu pro veřejnou kritiku dvou z jeho úředníků. A pokud šlo o nedělní školu — tu resignace jejího dozorce a dvou jejích učitelů byla poslední kapkou do onoho poháru trpkosti, a to právě vyhnalo utrápeného kněze do klidu lesa, aby se tam modlil a rozjímal.

Pod zelenou klenbou stromů pohlédl ctihodný pan Pavel Ford věci přímo do tváře. Podle jeho mínění nadešla již krise. Něco se musí státi — a to hned. Veškerá církevní práce se octla v mrtvém bodu. Nedělní služby boží, pobožnosti všedních dnů, misionářské čaje, ba i společenské večere a schůzky byly navštěvovány stále méně a méně. Zbývalo sice ještě několik svědomitých pracovníků. Ale ti obyčejně táhli každý za jiný provaz; a nechávali se stále příliš znepokojovali oněmi kritickými zraky kolem sebe, jakož i jazyky, které patrně neměly nic jiného na práci než mluvit o tom, co ony zraky viděly.

A pro to všechno ctihodný pan Pavel Ford dobře chápal, že on (sluha Páně), náboženská obec, město, ba i křesťanstvo samo tím trpí; a bude trpěti i nadále, jestliže — Něco se rozhodně musí státi, a to hned. Ale co ?

Kněz vyňal zvolna z kapsy poznámky, které si připravil pro své kázání příští neděle. Pohlédl zamračeně na ně. Jeho ústa sevřela se ve chmurné rysy a nahlas, velmi důrazně Četl verše, o nichž se rozhodl mluvit:

“Ale běda vám, zákonníci a farizeové, pokrytci ! že zavíráte království nebeské před lidmi; nebo sami tam nevcházíte, ani těm, již by vejít chtěli, vcházeti nedopouštíte.

Běda vám, zákonníci a farizeové, pokrytci ! že sžíráte domy vdovské, a to pod zámyslem dlouhého modlení; protož těžší soud ponese.

“Běda vám, zákonníci a farizeové, pokrytci ! že dáváte desátky z máty a z kopru a z kmínu, ale opouštíte to, což těžšího jest v Zákoně, (totiž) soud a milosrdenství a věrnost. Tyto věci měli byste činiti a oněch neopouštět.”

Byla to trpká žaloba. Pod zelenou klenbou lesa zněl hluboký hlas knězův přísně a káravě. Zdálo se, že i ptáci a veverky ztrnuli v uctivé ticho. Poskytlo to knězi živou

představu, jak se asi ponesou jeho slova příští neděle, až je vysloví před svým lidem v posvátném tichu kostela.

Jeho lid ! — Oni **byli** jeho lid. Bude to moci učiniti ? Odváží se učiniti to ? Odváží se neučiniti to ? Byla to hrozná žaloba, i beze slov, která měla následovati — bez jeho vlastních slov. Již dávno se modlil a zase modlil. Prosil vroucně za pomoc, za pokyn. Hledal — ach, jak horlivě hledal — pravý krok, který by měl v této krizi učiniti. Ale je toto — tím pravým krokem ?

Kněz složil zvolna papíry a vsunul je opět do kapsy. Potom s povzdechem, který byl spíše zasténáním, usedl k patě stromu na zem a zakryl obličej rukama.

Tak ho našla Pollyanna, když se vracela od pana Pendletona domů. Vykřikla tiše a běžela k němu.

"Ach, ach, pane Forde ! Snad — snad jste si nezlomil také nohu — nebo ruku ?" zvolala ulekaně.

Kněz spustil ruce a vzhlédl rychle k ní. Pokusil se o úsměv.

"Ne, má milá — skutečně ne. Já jen — odpočívám."

"Ach," povzdechla Pollyanna ustoupivši trochu. "Pak je tedy dobře. Víte, pan Pendleton měl zlomenou nohu, když jsem ho našla — ale on ležel. A vy sedíte."

"Ano, já sedím; a nezlomil jsem si nic — co by doktoři mohli napravit."

Jeho poslední slova byla velmi tichá, ale Pollyanna je slyšela. Po její tváři přeběhla rychlá změna. Její oči zazářily něžným soucitem.

"Já vím, co tím myslíte — něco vás trápí. Tatičkovi bývalo také tak a velmi často. Myslím, že kněží se tak děje — obyčejně. Víte, oni mají na starosti tolik věcí !"

Ctihodný pan Pavel Ford se obrátil trochu užasle.

"Což byl váš otec knězem, Pollyanno ?"

"Ano, pane. Vy jste to nevěděl ? Myslila jsem, že to ví každý. On si vzal sestru tetičky Polly a to byla moje mamička."

"Ach, rozumím. Ale nejsem zde dlouho a proto neznám historii všech rodin."

"Ano, pane — totiž ne, pane," usmála se Pollyanna.

Nastala dlouhá pomlčka. Zdálo se, že kněz, stále sedící u paty stromu, zapomněl na přítomnost Pollyanny. Vytáhl nějaké papíry z kapsy a rozložil je; ale nedíval se do nich. Díval se na list na zemi opodál — a nebyl to ani hezký list. Byl hnědý a uschlý. Pollyanna se dívala na kněze a bylo jí ho jaksi líto.

"Dnes — je hezký den," počala nadějně.

Kněz chvíli neodpovídal; potom sebou trhl a vzhlédl k ní.

"Jak ? Ach, ano — dnes je velmi hezky."

"A není ani vůbec chladno, ačkoli je už říjen," poznamenala Pollyanna ještě nadějněji. "Pan Pendleton měl oheň v krbu, ale říkal, že ho nepotřebuje. Ten byl jen tak na divání. Já se ráda dívám do ohně; vy ne ?"

Tentokrát se jí nedostalo odpovědi vůbec, ačkoli Pollyanna dlouho čekala, než začala opět — s jiné strany.

"Jste rád, že jste knězem ?"

Ctihodný Pavel Ford k ní teď vzhledl velmi rychle.

"Jsem-li rád — Inu, to je divná otázka ! Proč se tak ptáte, má milá ?"

"Pro nic — jen proto, jak vypadáte. Připomněl jste mi mého tatíčka. On také vypadal takhle — někdy."

"Tak ?" Hlas kněze byl zdvořilý, ale jeho oči hleděly opět na suchý list na zemi.

"Ano, a já jsem se ho ptávala právě tak, je-li rád, že je knězem."

Muž pod stromem se poněkud smutně usmál.

"Nuže — a co říkal ?"

"Ach, on vždycky říkával, že je, ovšem, ale skoro vždycky říkal také, že by nezůstal knězem ani minutu, kdyby nebylo radostných textů."

"Čeho ?" Oči ctihodného pana Pavla Forda se odloučily od listu a spočinuly s úžasem na Pollyannině veselé tváři.

"Inu, tak tomu tatíček říkal," smála se. "Ovšem bible je tak nejmenuje. Ale jsou to všechny ty, které začínají 'Radujte se v Pánu, nebo 'Radujte se velice' nebo Jásejte radostí' a podobně, víte — je jich tolik. Jednou, když byl tatíček zvláště stísněný, počítal je. Bylo jich osm set."

"Osm set !"

"Ano — takových, které vybízejí, abychom se radovali a těšili, víte; a proto jim tatíček říkal 'radostné texty'."

"Ach !" V obličeji knězově byl podivný výraz. Jeho oči se sešinuly na svrchní papír v jeho ruce — "Ale běda vám, zákonníci a farizeové, pokrytci !". "A vašemu otci — se tedy líbily ty 'radostné texty' ?" promluvil tiše.

"Ano," přikyvovala důrazně Pollyanna. "Říkal, že je mu hned lehčeji, onoho prvního dne, když je spočítal. Říkal, že dal-li si Bůh tolik práce, že nám řekl osmsetkrát, že se máme radovat a těšit, jistě si přál, abychom se radovali — trochu. A tatíček se jaksí styděl, že se neradoval víc. Potom mu byly takovou útěchou, víte, když něco šlo špatně; když se dámy ze spolku dostaly do sebe — totiž, když spolu o něčem **nesouhlasily**," opravila se spěšně Pollyanna. "A byly to také ty texty, jak tatíček řekl, které ho přivedly na tu hru — on začal se **mnou** při těch berličkách — ale říkal, že ty radostné texty ho na to přivedly." "A jaká je to hra ?" tázal se kněz.

"Najít ve všem něco, čemu by člověk mohl být rád, víte. Jak jsem řekla, začal se mnou při těch berličkách." A Pollyanna počala opět s oním svým vypravováním - tentokrát k člověku, který jí naslouchal s něžným zrakem a chápavým sluchem.

O něco později sestupovala Pollyanna a kněz s vrchu ruku v ruce. Tvář Pollyannina zářila. Pollyanna ráda mluvila a teď? mluvila již po dlouhou dobu; zdálo se, že je tolik věcí o té hře, o otci a o životě ve starém domově, které chtěl kněz vědět.

Na úpatí vrchu se jejich cesty dělily a Pollyanna kráčela sama jednou, kdežto kněz druhou cestou.

Ctihodný pan Pavel Ford seděl toho večera ve své pracovně přemýšleje. Na stole před ním leželo několik volných listů papíru - jeho poznámky ke kázání. Pod tužkou, kterou držel v prstech, ležely jiné listy papíru, čisté — jeho budoucí kázání. Ale kněz nemyslel ani na to, co již napsal, ani na to, co chtěl psát. V myšlenkách byl daleko v malém městě na Západě u misionářského kněze, chudého, nemocného, starostmi přetíženého a skorem samotného na světě — který však seděl nahnut nad bibli, aby tam našel, kolikrát mu jeho Pán a Mistr řekl, aby se radoval a těšil.

Po chvíli se ctihodný pan Pavel Ford s dlouhým povzdechem vzpřímil, vrátil se z dalekého města na Západě a srovnal si listy papíru pod rukou.

"Sv. Matouš, kap. 23., verš 13.-14. a 23.," napsal; potom s netrpělivým posunkem odložil tužku a sáhl po časopise, který jeho žena před chvílí položila na stůl. Jeho unavené oči pobíhaly lhostejně od odstavce k odstavci, až ho upoutala tato slova:

"Kdysi řekl otec svému synu Tomovi, který ráno odepřel přinést matce dříví do bedny: 'Tome, jsem jist, že ti způsobí radost, když půjdeš a přineseš matce trochu dříví.' A Tom neřekl nic a šel. Proč? Jen proto, že jeho otec dal tak zřejmě najevo, že od něho očekává, že se zachová správně. Dejme tomu, že by byl řekl: 'Tome, slyšel jsem, co jsi řekl ráno matce a stydím se za tebe. Jdi hned a nanos do bedny dříví!' Ručím za to, že by byla bedna prázdná dosud, pokud by záleželo jen na Tomovi!"

Kněz četl dále - tu slovo, tam řádku a jinde tento odstavec:

"Lidem je třeba povzbuzení. Jejich přirozené síly mají být posilovány, ne oslabovány... Místo stálého mluvení o jejich chybách mluvte o jejich ctnostech. Snažte se vyšínouti je z: kokjí jejich špatných zvyků. Snažte se stavěti jim před oči jejich lepší já, jejich **skutečné** já, které se nebojí odvahy a činu a vítězství... Vliv krásného, energického, důvěry plného charakteru je nakažlivý a může zrevolucionovati celé město... Člověk vyznačuje to, co je v jeho mysli a v jeho srdci. Je-li člověk laskavý a úslužný, budou jeho sousedé zanedlouho také takoví. Ale jestliže se mračí, hubuje a kritizuje — jeho sousedé mu oplátí jeho škaredění škareděním, a to i s úroky!... Hledáte-li zlé, očekáváte-li je, dostane se vám ho. Jste-li plně přesvědčeni, že najdete dobro — najdete je... Řekněte svému synu Tomovi, že jste přesvědčeni, že naplní dřívím onu bednu — uvidíte, jak se do toho pustí, čile a se zájmem!"

Kněz odložil časopis a pozdvihl hlavu. V okamžiku vyskočil a přecházel po úzkém pokoji sem a tam. Po nějaké chvíli zhluboka vydechl a usedl na židli u stolu.

"Bůh mi pomoz, učiním to!" řekl tiše. "Řeknu všem svým Tomům, že jsem přesvědčen, že naplní onu bednu na dříví! Dám jim práci a vzbudím v nich tolik radosti z ní, že nebudou mít kdy dívat se po bednách svých sousedů!" Popadl své poznámky ke kázání, přetrhl je a odhodil, takže na jedné straně jeho židle leželo "Ale běda vám" a

na druhé "zákonníci a farizeové, pokrytci !" a jeho tužka rychle pobíhala po bílém papíru — když byl předtím přetřhl onen napsaný řádek "Sv. Matouš, kap. 23., verš 13.—14.

Tak se stalo, že kázání ctihodného pana Pavla Forda příští neděle se stalo pravým hlasem polnice, volajícím ke všemu, co bylo nejlepšího v každém muži, ženě a dítěti, kteří je slyšeli; a jeho textem byl jeden ze zářivých Pollyanniných osmi set:

"Radujte se v Pánu a těšte se, spravedliví, a jásejte radosti všichni, kteříž jste upřímní v srdci."

(23)

KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ

NEHODA

Na žádost paní Snowové šla Pollyanna jednoho dne k doktoru Chiltonovi, aby se ho zeptala na jméno léku, který paní Snowová zapoměla. Předtím nebyla Pollyanna dosud nikdy v ordinaci doktora Chiltona.

"Nebyla jsem ještě nikdy u vás ! To je váš domov, že ?" pravila rozhlížeje se se zájmem okolo sebe.

Doktor se poněkud smutně usmál.

"Ano — tak aspoň to vypadá," odpověděl, píše cosi na kousek papíru; "ale je to velmi ubohá náhražka domova, Pollyanno. Jsou to jen pokoje — ale ne domov."

Pollyanna pokývla moudře hlavou. Její oči zajiskřily sympatickým porozuměním.

"Já vím. Je třeba ruky a srdce ženy nebo přítomnosti dítěte, aby byl z domu domov," řekla.

"Cože ?" Doktor se rychle obrátil.

"Pan Pendleton mi to řekl," pravila Pollyanna, "o té ruce a srdci ženy nebo přítomnosti dítěte, víte. Proč si také neopatříte ruku a srdce ženy, doktore Chiltone ? Nebo snad byste si mohl vzít k sobě Jimmy Beana — nebude-li ho chtít pan Pendleton ?"

Doktor Chilton se poněkud nuceně usmál.

"Pan Pendleton tedy říká, že je třeba ruky a srdce ženy, aby byl učiněn z domu domov, co ?" otázal se vyhýbavě.

"Ano. On říká, že má také jen dům. A proč vy to neuděláte, doktore Chiltone ?"

"A co mám udělat ?" Doktor se obrátil ke svému stolu.

"Opatřit si ruku a srdce ženy. Ach — zase jsem zapomněla." Na Pollyannině tváři se objevila náhlá, rozpačitá červeň. "Myslím, že jsem vám to měla říci. To nebyla tetička Polly, kterou měl pan Pendleton před léty rád; a tak jsme — nepůjdeme tam k němu. Víte, řekla jsem vám to — ale mylila jsem se. Doufám, že **vy** jste to nepověděl nikomu," dodala starostlivě.

"Ne — neřekl jsem to nikomu, Pollyanno," odvětil doktor poněkud podivně.

"Pak je to tedy v pořádku," povzdechla si Pollyanna s úlevou. "Víte, vy jste jediný, komu jsem to řekla, a myslím, že pan Pendleton vypadal trochu podivně, když jsem mu řekla, že jsem to řekla **vám**."

"Tak ?" Doktorovy rty se zachvěly.

"Ano. A ovšem, on nechtěl, aby to mnoho lidí vědělo — když to nebyla pravda. Ale proč si neopatříte ruku a srdce ženy, doktore Chiltone ?"

Nastala chvíle ticha; potom řekl doktor velmi vážně:

"Není možno je vždycky dostat — jen na požádání, dívenko."

Pollyanna se zamyslíla.

"Ale já myslím, že **vy** byste je mohl dostat," namítala. Lichotný důraz byl neomylný.

"Děkuji vám," smál se doktor, zdvihnuv obočí. Pak řekl opět vážně: "Bojím se, že některá z vašich starších sester by nebyla tak — sdílná. Aspoň — se neukázaly tak laskavými," poznamenal.

Pollyanna se opět zamyslíla. Její oči se překvapením rozšířily.

"Jakže, doktore Chiltone, snad nechcete říci — že jste se někdy pokusil získat srdce a ruku někoho, jako pan Pendleton a — a nepodařilo se vám to ?"

Doktor vstal poněkud prudce.

"Tak, tak, Pollyanno, teď už na tom nezáleží. Netrapte si svou hlavičku starostmi jiných lidí. A teď byste se mohla vrátit k paní Snowové. Napsal jsem zde jméno toho léku i jeho užití. Chtěla jste ještě něco ?"

"Ne, pane; děkuji vám, pane," řekla vážně a zamířila ke dveřím. Z chodby však ještě zavolala, s tváří náhle rozjasněnou: "Jsem aspoň ráda, že to nebyla ruka a srdce mé maminky, po níž jste toužil a kterou jste nedostal, doktore Chiltone. S Bohem !"

Bylo to posledního dne v říjnu, když se ona nehoda stala. Pollyanna, pospíchajíc ze školy domů, přeběhla přes cestu ve zdánlivě bezpečné vzdálenosti před rychle se blížícím autem.

Jak se to udalo, nikdo potom nedovedl říci. Také se nenalezl nikdo, kdo by byl mohl říci, proč se to stalo nebo kdo má na tom vinu. Ale Pollyanna byla v pět hodin přinesena bez vlády a bez vědomí do pokoje, který jí byl tak milý. Tam byla něžně svlečena zsinanou tetou Polly a plačící Nancy a uložena na lože, a z města, naspěch povolán telefonem, pospíchal doktor Warren tak rychle, jak jen jiné auto stačilo jeti.

"A nemusil jste se ani po druhé podívat do obličeje její tety," vzlykala Nancy starému Tomovi v zahradě, když přijel doktor a uzavřel se ve ztichlém pokoji; "nemusil jste se ani

po druhé podívat do obličeje její tety a viděl jste, že to není povinnost, která ji tak trápí. Člověku se netřesou tak ruce a jeho oči nevypadají tak, jako by chtěly zadržet anděla smrti samého, když koná jen svou povinnost, pane Tome, to ne, to jistě ne !"

"A je to s ní — zlé ?" Starcův hlas se třásl.

"To nikdo neví," vzlykala Nancy. "Ona leží tak bledá a nehybná, že může být docela dobře mrtva; ale slečna Polly říká, že není mrtva — a slečna Polly to může vědět spíš než kdo jiný — ona pořád poslouchala a hmatala, jak jí srdce bije a jak dýchá !"

"A nevíte, co jí to udělalo ? To — to —" Tvář starého Toma křečovitě pracovala.

Rty Nancy se poněkud uvolnily.

"Byla bych ráda, kdybyste pro to našel nějaké jméno, pane Tome — ale nějaké dobré a silné. Aby to čert vzal ! A když si člověk pomyslí, že to přejelo to naše děvčátko ! Nemohla jsem jakživa vystát ty smradlavé vozy — to jistě ne !"

"Ale kde je poraněna ?"

"Já nevím, já nevím," stenala Nancy. "Je trochu odřená na hlavičce, ale to není zlé — to není - slečna Polly to říká. Ona říká, že se jí stalo něco uvnitř."

"To by tedy bylo vnitřní zranění," poznamenal starý Tom vážně: "To by bylo zlé, velmi zlé — hrom aby do toho automobilu ! Ale slečna Polly jistě takhle nemluví."

"Co ? Inu, já nevím, já nevím," naříkala Nancy a odcházela potřásajíc hlavou. "Tak se mi nějak zdá, že to ani nevydržím než ten doktor vyjde ven. Přála bych si, abych měla prádlo — nejhorší prádlo, jaké jsem kdy měla, to jistě, to jistě !" naříkala lomíc bezmocně rukama.

Ale ani když lékař odešel, nemohla Nancy mnoho povědět panu Tomovi. Zdálo se, že Pollyanna nemá žádnou kost zlomenou a odřenina byla bezvýznamná; ale doktor se tvářil velmi vážně, pokyvoval zvolna hlavou a řekl, že jen čas ukáže, co se jí stalo. Když odešel, byl obličej slečny Polly ještě bledší a přepadlejší než předtím. Pollyanna nenabyla plně vědomí, ale zdálo se, že odpočívá tak pohodlně, jak jen bylo možno. Poslali pro cvičenou ošetřovatelku a ta měla přijít večer. To bylo vše. A Nancy se obrátila s pláčem a odešla do kuchyně.

Teprve příštího dne dopoledne otevřela Pollyanna vědomě oči a poznala, kde je.

"Jak, tetičko Polly, co se děje ? Už je den ? Proč mne nevzbudíte ?" řekla. "Ach, tetičko Polly, já nemohu vstát," naříkala klesnuvši na podušku po marném úsilí zvednouti se.

"Ne, má milá, nevstávej — ještě," konejšila ji teta rychle, ale tiše.

"Ale co se děje ? Proč nemohu vstát ?"

Oči slečny Polly daly mučivou otázku mladé ženě v bílém čepečku, stojící u okna mimo dohled Pollyanniných očí.

Mladá žena přikývla.

"Povězte jí to," zašeptaly její rty.

Slečna Polly si odkašlala a snažila se polknouti cosi v hrdle, co jí bránilo mluvit.

"Včera odpoledne jsi byla poraněna automobilem, má drahá. Ale teď už si z toho nic nedělej. Tetička chce, aby sis odpočinula a zase usnula."

"Poraněna ? — Ach ano; já— utíkala jsem." Pollyanniny oči byly omámené. Pozvedla ruku k čelu. "Jak, už je — po všem — a přece to bolí !"

"Ano, má drahá; ale to nic není. Jen — jen lež klidně."

"Ale, tetičko Polly, mně je tak divně a tak ošklivě ! Cítím to v nohou — tak divně — ale já je **necítím** — vůbec !"

S prosebným pohledem do obličeje ošetřovatelky vstala namáhavě slečna Polly a odvrátila se. Ošetřovatelka rychle přistoupila k lůžku. "A teď si poslechněte také mne," počala vesele. "Myslím, že je již na čase, abychom se spolu seznámily a proto se vám představím. Jsem slečna Huntová a přišla jsem vaší tetě pomoci ošetřovat vás. A první věci, o kterou vás požádám, je, abyste spolkla tyhle malé, bílé pilulky."

Oči Pollyanniny se poplašily.

"Ale já nechci být ošetřována — totiž ne dlouho ! Chtěla bych vstát. Víte, že musím do školy. Budu moci jít už zítra do školy ?"

Od okna, kde teď stála teta Polly, zazněl přidušený výkřik.

"Zítra ?" usmála se vesele ošetřovatelka. "Inu, možná, že vás tak brzy nepustím, slečno Pollyanno. Ale prosím vás, spolkněte tyto pilulky a uvidíme, jak vám prospějí."

"Dobrá," svolila Pollyanna s jakousi pochybností; "ale pozítří musím do školy — to začíná zkoušení, víte."

O minutu později již zase mluvila. Mluvila o škole, o automobilu a o tom, jak ji hlava bolí; ale brzy její hlas ztichl pod blahodárným vlivem malých, bílých pilulek, které spolkla.

(24)

KAPITOLA DVACÁTÁ ČTVRTÁ

JOHN PENDLETON

Pollyanna nešla do školy "zítra" ani "pozítří". Neuvědomovala si to však, leda snad na okamžik, když krátká doba plného vědomí vyslala naléhavé otázky na její rty. Pollyanna si po celý týden vlastně neuvědomovala nic zcela jasně; potom horečka pominula, bolesti poněkud ustaly a její mysl se probudila k plnému vědomí. Museli jí pak říci znovu všechno, co se událo.

"Jsem tedy raněna a ne nemocná," povzdechla si nakonec. "Inu, jsem tomu ráda."

"Rá — ráda, Pollyanno ?" tázala se teta, která seděla u jejího lože.

"Ano, raději bych měla zlomenou nohu jako pan Pendleton, než abych byla po celý život nemocná jako paní Snowová, víš. Zlomená noha se uzdraví a doživotně nemocný ne."

Slečna Polly, která nepromluvila zcela nic o zlomené noze, náhle vstala a přešla k toaletnímu stolku na druhé straně pokoje.

Brala do ruky předmět za předmětem a zase jej odkládala. Její bezúčelné jednání bylo v naprosté protivě k její obvyklé rozhodnosti. Její tvář však nebyla lhostejná; byla velmi bledá a přepadlá.

Pollyanna ležela na posteli a dívala se na tančící barevné pruhy na stropě, které vycházely od jednoho ze skleněných hranolků v okně.

"Jsem také ráda, že to nejsou neštovice," mručela si spokojeně. "To by bylo horší než píhy. A jsem také ráda, že to není dusivý kašel — ten jsem jednou měla a je to hrozné — a jsem ráda, že to není slepé střevo ani spalničky, protože ty jsou nakažlivé — ty spalničky totiž — a to bys tu nemohla zůstat."

"Zdá se, že — že jsi ráda mnoha věcem, má drahá," koktala teta Polly sahajíc si k hrdlu, jako by jí límeček škrtil.

Pollyanna se tiše zasmála.

"To jsem. Myslíla jsem na to — na to všechno — po celou tu dobu, co jsem se dívala na tuhle duhu. Já mám ráda duhy. A jsem tolik ráda, že mi pan Pendleton dal ty hranolky ! Jsem ráda ještě jiným věcem, které jsem ještě neřekla. Nevím, ale jsem skoro ráda, že jsem raněna."

"Pollyanno !"

Pollyanna se opět tiše zasmála. Obrátila zářící oči k své tetě. "Inu víš, od té doby, co jsem raněna, jsi mi řekla ‚má drahá‘ už tolikrát — a před tím jsi mi to neříkala. Mám ráda, když mi někdo řekne ‚má drahá‘ — totiž když mi to řeknou moji lidé. Některé dámy ze spolku mi tak říkaly; a bylo to ovšem velmi hezké, ale nebylo to tak hezké, jako když mi to řeknou moji lidé."

Teta Polly neodpověděla. Její ruka byla opět u hrdla. Měla plné oči slz. Obrátila se a vyšla rychle z pokoje dveřmi, kterými tam právě vstoupila ošetřovatelka.

Toho odpoledne vyběhla Nancy ke starému Tomovi, který cídil otěže ve stodole. Oči měla celé poplašené.

"Pane Tome, pane Tome, hádejte, co se stalo !" volala udýchaně. To byste neuhodl ani za tisíc let — jistě ne, to jistě ne !"

"Myslím tedy, že udělám líp, když nebudu hádat," odvětil zasmušile Tom, "zvlášť když mi jich už zbývá sotva deset. Řekněte mi to raději hned, Nancy."

"Tak tedy poslouchejte. Kdo myslíte, že je teď v salonu s paní ? Kdo, mluvte !"

Starý Tom zavrtěl hlavou.

"To nejde říci," prohlásil.

"Ano, jde to říci. Já vám to řeknu. Je to — John Pendleton !"

"Dejte pokoj ! Vy žertujete, děvče."

"Docela ne — a já jsem ho sama uváděla — i s berlemi. A kočár, kterým přijel, čeká na něho u dveří právě teď ?, jako kdyby to nebyl ani ten starý, mrzutý bručoun, který na nikoho ani nemluví ! Jen si považte, pane Tome — **on a** přišel na návštěvu k ní !"

"Inu, proč by ne ?" otázal se stařec poněkud útočně.

Nancy na něho zlostně pohlédla.

"Jako kdybyste to nevěděl líp než já !" durdila se.

"Cože ?"

"Inu, nemusíte dělat nevinného," odsekla s dělaným rozhořčením, "vy zrovna jste mne nechal marně se honit !" "Co tím myslíte ?"

Nancy se ohlédla otevřenými vraty stodoly k domu a přistoupila k starci blíže.

"Poslechněte ! Vy sám jste mi řekl, že slečna Polly měla kdysi milence, že ? Nuže, jednoho dne jsem si dala dvě a dvě dohromady a spočetla jsem, že to jsou čtyři. Ale ukázalo se, že je to pět a vůbec ne čtyři, vůbec ne !"

Starý Tom se od ní odvrátil s lhostejným posunkem a dal se zase do práce.

"Chcete-li se mnou mluvit, musíte mluvit rozumně," prohlásil nevrle. "Nemám rád hlouposti."

Nancy se zasmála.

"Inu, to je takhle," jala se vykládati. "Slyšela jsem něco, co mne přivedlo na myšlenku, že on a slečna Polly byli milenci."

"Pan Pendleton !" Starý Tom se napřímil.

"Ano. Ale teď to vím; on to nebyl. Byl vlastně zamilován do matky toho milého dítěte a proto on chtěl - ale na tom nezáleží," dodala rychle rozpomenuvši se právě včas na svůj slib Pollyanně, že nepoví nikomu, že pan Pendleton chtěl, aby k němu šla a zůstala u něho. "A tak jsem se od té doby vyptala na něj u lidí a dověděla jsem se, že on a slečna Polly byli po léta znepřáteleni a že ona ho nenáviděla jako jed pro nějaké hloupé klepy, které je dávaly dohromady, když jí bylo asi osmnáct nebo dvacet let."

"Ano, na to se pamatuji," přikývl starý Tom. "Bylo to asi tři nebo čtyři léta na to, co mu slečna Jennie dala košem a odešla s tím druhým. Slečna Polly to ovšem věděla a bylo jí ho líto. Proto se hleděla chovat k němu vlídně. A snad to trochu přehnala - ona nenáviděla toho kněze, který jí odvedl její sestru. Aspoň někdo nadělal nějaké klepy. Říkalo se, že mu nadbíhá "

"Nadbíhat některému muži — ona !" zvolala Nancy.

"To já vím; ale říkalo se to," prohlásil starý Tom, "a ovšem žádné děvče, které za něco stojí, si to nenechá líbit. Potom za nějaký čas přišel ten její mileneček a pak ta různice s ním. A potom se zavřela jako ústřice do skořápky a nechtěla mít s nikým nic. Její srdce jaksi zatrpkl až na dno."

"Ano, to vím. Slyšela jsem o tom později," pravila Nancy; "a proto byste mne byl mohl porazit peříčkem, když jsem viděla **jeho** u dveří — jeho a ona s ním nepromluvila po léta ! Ale uvedla jsem ho dovnitř a potom jsem šla a řekla jsem jí to."

"Co řekla ?" Starý Tom zadržel dech.

"Nic — s počátku. Mlčela, takže jsem myslila, že to ani neslyšela a už jsem jí to chtěla říci po druhé, když se tiše ozvala: ‚Řekněte panu Pendletonovi, že přijdu hned.‘ Šla jsem tedy a řekla jsem mu to. Potom jsem šla sem, abych vám to pověděla," dodala Nancy ohlednuvši se opět k domu.

"Hm !" zamručel starý Tom a dal se opět do práce.

V okázaném ‚salonu‘ domu Harringtonových nečekal pan John Pendleton dlouho; brzy mu rychlé kroky ohlašovaly příchod slečny Polly. Když se pokoušel vstáti, protestovala proti tomu posunkem. Nepodala mu však ruku a její obličej byl chladně zdržlivý.

"Přišel jsem, abych se poptal po — Pollyanně," počal ihned poněkud drsně.

"Děkuji vám, je jí stále stejně," odpověděla slečna Polly.

"A to znamená — nechtěla byste mi říci, jak jí je ?" Jeho hlas nebyl tentokrát zcela pevný.

Rychlá křeč bolesti přeběhla po její tváři.

"Nemohu. Byla bych tak ráda, kdybych mohla !"

"To znamená — že nevíte ?"

"Ano."

"A což — doktor ?"

"Zdá se, že doktor Warren sám — si neví rady. Psal nějakému odborníkovi do New Yorku. Smluvili se na konsultaci — co nejdříve."

"Ale — jaké měla viditelné poranění ?"

"Lehký řez na hlavě, asi dvě pohmožděniny a — úraz pátere, který snad způsobil — paralyzu od boků dolů."

Pan Pendleton dušeně vykřikl. Nastalo krátké ticho; potom se otázel chraptivým hlasem:

"A což Pollyanna — jak ona — na to pohlíží ?"

"Ona neví — vůbec — jak s ní je. A já jí to nemohu pověděti."

"Ale ona musí zvědět — aspoň něco !"

Slečna Polly zvedla ruku k límci na krku posunkem, který teď u ní tak častý.

"Ach ano. Ona ví, že — se nemůže pohnouti; ale myslí, že má — zlámané nohy. Říká, že je ráda, že ‚má zlámané nohy jako vy‘ a že není ‚doživotně nemocná‘ jako paní

Snowová; protože zlomené nohy se uzdraví, ale doživotně nemocný ne. A tak mluví neustále, až — až se mi zdá, že toho — nepřežiji !"

Mihou slz ve vlastních očích pozoroval přepadlou tvář proti sobě, ztrýzněnou bolestí. Jeho myšlenky bezděky zaletěly k tomu, co řekla Pollyanna, když jí naposledy prosil, aby k němu šla. "Ach, nemohla bych opustit tetičku Polly — teď !"

Tato vzpomínka ho přiměla., že se ptal velmi jemně, jakmile jen nabyl vlády nad hlasem:

"Rád bych věděl, slečno Harringtonová, víte-li, jak usilovně jsem se snažil přimět Pollyannu, aby žila u mne ?" "**U vás !** — Pollyanna !"

Zasvíjel se při zvuku jejího hlasu; ale jeho hlas byl neosobně chladný, když opět promluvil.

"Ano. Zamýšlel jsem ji adoptovat — zákonitě, rozumíte; učinit ji svou dědičkou, ovšem."

Zena na židli proti němu jaksi zmalátněla. Napadlo jí náhle, jak skvělou budoucnost by to znamenalo pro Pollyannu — toto adoptování; a uvažovala, je-li Pollyanna již tak stará — a zlá — aby se dala zvábiti penězi a postavením tohoto muže.

"Mám Pollyannu velice rád," pokračoval pan Pendleton. "Mám ji rád jak pro ni samu, tak i vzhledem — k její matce. Chtěl jsem věnovati Pollyanně všechnu tu lásku za dvacet pět let nastřádanou."

"Lásku !" Slečna Polly si náhle vzpomněla, proč ona vzala to dítě k sobě — a s touto myšlenkou přišla vzpomínka na slova, která pronesla Pollyanna právě dnes ráno: "Mám ráda, když mi moji lidé řeknou ‚má drahá‘." A této dívce po lásce toužící byla nabídnuta láska po dvacet pět let nahromaděná — a je tak dospělá, že by ji mohla zvábiti láska ! Slečna Polly si to uvědomila s pokleslým srdcem. S pokleslým srdcem si uvědomila ještě něco jiného: pustotu své vlastní budoucnosti teď — bez Pollyanny.

"Nuže ?" řekla. A muž, vycitíuje sebevládu, která se chvěla v drsnosti jejího tónu, smutně se usmál. "Nechtěla jít," odpověděl.

"Proč ?"

"Nechtěla opustit vás. Řekla, že jste byla tak hodná k ní.

Chtěla zůstat jen u vás — a řekla, že si **myslí**, že ji máte ráda u sebe," dodal a zvedl se.

Nepohlédl již na slečnu Polly. Obrátil se rozhodně ke dveřím. Ale ihned zaslechl rychlé kroky vedle sebe a spatřil podávanou třesoucí se ruku.

"Až přijde ten odborník a zvím — něco určitého o Pollyanně, oznámím vám to," řekl chvějící se hlas. "S Bohem — a děkuji vám, že jste přišel. Pollyanna bude — potěšena."

KAPITOLA DVACÁTÁ PÁTÁ

DNY ČEKÁNÍ

V den po návštěvě Johna Pendletona v domě Harringtonových ujala se slečna Polly sama úkolu připravit Pollyannu na návštěvu odborníka.

"Pollyanno, má drahá," počala jemně, "rozhodli jsme se, že chceme pozvat ještě jiného doktora kromě doktora Warrena, aby se na tebe podíval. Jiný nám třeba řekne něco jiného, co máme dělati — abys se rychleji uzdravila, víš."

V Pollyannině tváři zazářilo radostné světlo.

"Doktora Chiltona ! Ach, tetičko Polly, jsem tolik ráda, že budu mít doktora Chiltona ! Přála jsem si ho po celou tu dobu, ale myslila jsem, že ty nechceš, protože tě viděl na té verandě tenkrát, víš; a proto jsem raději nic neříkala. Ale jsem tolik ráda, že pro něho pošleš !"

Tvář tety Polly zbledla, potom zrudla a pak opět zbledla. Ale když pak promluvila, bylo zřejmo, že se snaží mluvit jako obyčejně a vesele.

"Ach ne, má drahá. Nemyslila jsem tím doktora Chiltona. Je to nový doktor z New Yorku, který — který zná velmi mnoho o — o poranění jako je tvoje."

Na obličeji Pollyanny se objevilo zklamání.

"Myslím, že nezná ani tolik, jako doktor Chilton."

"Ach ano, zná, tím jsem jista, má drahá."

"Ale vždyť to byl doktor Chilton, který vyléčil zlomenou nohu pana Pendletona, tetičko Polly. Jestli ti — jestli ti nezáleží na tom tak **příliš**, já bych měla **ráda** doktora Chiltona, opravdu !"

Ruměnec rozpaků zbarvil tvář slečny Polly. Chvíli nepromluvila; potom řekla mírně, ač s nádechem své bývalé přísné rozhodnosti:

"Ale mně na tom záleží, Pollyanno. Záleží mi na tom mnoho. Učinila bych všecko — skorem všecko pro tebe, má drahá; ale — z důvodů, o nichž nechci teď mluvit, nechci sem volat doktora Chiltona — pro tento případ. A věř mi, on nemůže tolik vědět o tvém poranění jako onen proslulý doktor, který přijede z New Yorku zítra."

Pollyanna stále ještě nebyla jaksi přesvědčena.

"Ale, tetičko Polly, kdybys měla ráda doktora Chiltona —"

"**Cože**, Pollyanno ?" Hlas tety Polly byl teď velmi ostrý. Její obličej byl také velmi zardělý.

"Říkám, že kdybys měla ráda doktora Chiltona a neměla ráda toho druhého," povzdechla Pollyanna, "zdá se mi, že by to mělo nějaký vliv na dobré, které může vykonat; a já mám ráda doktora Chiltona."

Vtom vešla ošetřovatelka do pokoje a slečna Polly rychle vstala se známkami úlevy ve tváři.

"Lituji velice, Pollyanno," řekla poněkud upjatě; "ale obávám se, že tentokrát musíš ponechat rozhodnutí mně. Mimo to jest již o tom rozhodnuto. Onen doktor z New Yorku přijede zítra."

Avšak stalo se, že onen doktor z New Yorku nepřijel "zítra". V poslední chvíli přinesl telegram zprávu o náhlém ochuravění onoho odborníka samého. To pohnulo Pollyannu k nové přímluvě za povolání doktora Chiltona — "což by bylo teď tak snadné, víš."

Ale jako předtím teta Polly zavrtěla hlavou a řekla "ne, má drahá", velmi rozhodně, ale opět s ještě úzkostlivějším ujištěním, že by učinila všecko — všecko kromě toho — aby vyhověla své drahé Pollyanně.

Jak ony dny čekání postupně mýjely, zdálo se skutečně, že teta Polly činí všecko (kromě toho jednoho), aby vyhověla své neteři.

"Nebyla bych tomu uvěřila — nenamluvil byste mi to," řekla Nancy starému Tomovi jednoho rána. "Není snad jediné minutky za celý den, aby slečna Polly nebyla u ní a nechtěla něco udělat pro tu ubohou ovečku, i kdyby to nebylo nic jiného než pustit k ní tu kočku — a ona přece ještě před týdnem nechtěla pustit Fluffa ani Buffa nahoru za nic na světě; a teď je nechá převalovat se po posteli jen proto, že se to líbí slečně Pollyanně !"

"A když nedělá nic jiného, aspoň přenáší ty skleněné cetky z okna do okna, aby byly na slunci a aby tam 'tančila duha', jak to ubohé dítě tomu říká. Poslala Timothyho do Cobbova skleníku třikrát pro čerstvé květiny — a to kromě všech těch kyticek, které dostává. A nedávno jsem jí docela viděla, jak sedí u postele a ošetřovatelka jí rozčesává vlasy a slečna Pollyanna k tomu přihlíží s postele a poroučí, jak se to má udělat a oči jí radostí jen zářily. A jako že tu stojím, slečna Polly nosí ty vlasy tak od té doby každý den — jen aby se zavděčila tomu ubohému dítěti !"

Starý Tom se zasmál.

"Inu, zdá se mi, že to slečně Polly nesluší nijak hůř — když má ty kudrnky kolem čela," poznamenal suše.

"Ovšem, že ne," odvětila rozhořčeně Nancy. "Ona vypadá teď aspoň jako jiní lidé. Ona je opravdu skorem —"

"Jen dejte pozor, Nancy," přerušil ji stařec směje se. "Víte, co jste odpověděla, když jsem vám řekl, že byla kdysi hezká."

Nancy pokrčila rameny.

"Ona není hezká; ale to musím říci, že vypadá teď docela jinak, zvláště s těmi pentličkami a krajkami, které jí slečna Pollyanna přiměla nosit kolem krku."

"Říkal jsem vám to," pokyvoval stařec. "Řekl jsem vám, že není — stará."

Nancy se dala do smíchu.

"Inu, to musím přiznat, že nevypadá tak staře — jako vypadala, nežli sem slečna Pollyanna přišla. Poslechněte, pane Tome, kdo vlastně byl tím jejím milencem ? To jsem dosud nemohla vyzvědět; nemohla a nemohla."

"Že nemohla ?" otázal se stařec s podivným výrazem ve tváři. "Inu, myslím, že to tedy nevyzvíte — ode mne."

"Ale, pane Tome, hleďte," domlouvala mu. "Víte, není tu mnoho lidí, kterých se na to mohu zeptat."

"Snad ne. Ale je tu aspoň jeden, který na to neodpoví," smál se starý Tom. Potom náhle pohaslo světlo v jeho očích. "Jak pak je jí dnes — té dívence ?"

Nancy zavrtěla hlavou. Také její obličej zvažněl.

"Pořád stejně, pane Tome. Neukazuje se v tom žádný rozdíl, pokud já vidím — nebo každý jiný, myslím. Ona jen leží a spí a trochu mluví a snaží se usmívat a být 'ráda', protože slunce zapadá a měsíc vychází nebo pro něco jiného, až z toho člověku div nepukne srdce bolesti."

"Já vím; to je ta její 'hra' — aby ji Bůh pozdravil !" pokyvoval starý Tom, mrkaje trochu očima.

"Ona vám to tedy také řekla, o té své — hře ?"

"Inu ano. Řekla mi to už dávno." Stařec zaváhal a pak mluvil dále a jeho rty se poněkud chvěly. "Bručel jsem jednou na to, že jsem tak shrbený a sehnutý; a víte, co mi ta děvenka na to řekla ?"

"To je těžko hádat. Ale řekla bych, že dovedla i při tom něco najít, čemu být rád."

"A našla. Řekla, že mohu být aspoň rád, že se **nemusím tolik shýbat, když vytahuji plevel** — protože už jsem zčásti sehnutý."

Nancy se smutně usmála.

"Inu, to mne docela nic nepřekvapuje. To se dalo myslet, že na to něco najde. Hrály jsme tu — hru — skorem od začátku, protože nebylo nikoho jiného, s kým by ji hrála — ačkoli ona mluvila také — o své tetě."

Nancy se zasmála.

"Myslím, že nemáte o paní o nic lepší mínění než já," řekla.

Starý Tom se naježil.

"Myslil jsem tím jenom, že by to bylo — tak trochu překvapení — pro ni," vysvětloval důstojně.

"Inu ovšem, to si myslím, že by to bývalo — **tenkrát,**" odvětila Nancy. "Neříkám, že by to bylo **ted'**. Nadála bych se od paní všeho **ted'** — i toho, že by tu hru sama hrála !"

"Ale což jí o tom ta děvenka neřekla — ještě ? Řekla o tom už každému jinému, myslím. Slyším o tom všude **ted'**, od té doby, co se jí to stalo," řekl starý Tom.

"Inu, ona to slečně Polly neřekla," pravila Nancy. "Slečna Pollyanna mi řekla už dávno, že jí to nemůže říci, protože její teta nechce, aby mluvila o svém otci; a byla to přece hra jejího otce a ona by musila mluvit o něm, když by jí to měla říci. A proto jí to neřekla vůbec."

"Rozumím, rozumím," stařec pokyvoval zvolna hlavou. "Oni byli vždycky proti tomu knězi — všichni, protože jim odvedl slečnu Jennii. A slečna Polly — i dokud byla mladá — mu nemohla nikdy odpustit; ona měla tak ráda slečnu Jennii — tenkrát. Rozumím tomu, rozumím. Byla to zlá věc," povzdechl a obrátil se.

"Ano, to byla — a docela, docela," povzdechla také Nancy a šla do kuchyně.

Ony dny čekání nebyly pro nikoho lehké. Ošetřovatelka se snažila tvářit se vesele, ale její oči byly plny starosti. Doktor byl zřejmě nervosní a neklidný. Slečna Polly mluvila málo; ale ani ony zkrášlující kučery kolem obličeje, ani slušivé krajky kolem krku nemohly zakrýt, že je stále hubenější a bledší. A Pollyanna — ta si hrála s psíkem, hladila hladkou hlavu kočky, měla radost z květin a jedla ovoce a zavařeniny, které jí lidé posílali; a odpovídala vesele na četné projevy lásky a na dotazy, které jí byly vyřizovány. Ale také ona byla stále bledší a hubenější; a nervosní činnost ubohých drobných rukou a paží jen zdůrazňovala žalostnou nehybnost oněch kdysi tak čilých nožek, které teď ležely tak bolestně bez pohybu pod pokrývkami.

A pokud šlo o tu hru — Pollyanna řekla v té době Nancy, jak ráda bude, až bude moci jít opět do školy, k paní Snowové, na návštěvu k panu Pendletonovi a až bude zase jezdit s doktorem Chiltonem; ale zdálo se, že si neuvědomuje, že všechny tyto "radosti" jsou jen v budoucnosti a ne v přítomnosti. Ale Nancy si to uvědomovala a plakala nad tím, když byla o samotě.

(26)

KAPITOLA DVACÁTÁ ŠESTÁ

POOTEVŘENÉ DVĚŘE

Doktor Mead, onen odborník, přišel asi za týden po dnu, kdy byl očekáván. Byl to vysoký člověk se širokými rameny, s laskavýma, šedýma očima a s veselým úsměvem. Pollyanně se zalíbil ihned a také mu to řekla.

"Vy vypadáte skorem docela jako **můj** doktor, víte," řekla mu lichotivě.

"**Váš** doktor?" Doktor Mead pohlédl zřejmě překvapen na doktora Warrena, který mluvil právě s ošetřovatelkou několik kroků odtud. Doktor Warren byl malý muž s hnědýma očima a hnědými vousy do špičky vybíhajícími.

"Ach, **to** není můj doktor," usmála se Pollyanna uhodnuvši jeho myšlenku. "Doktor Warren je doktor tetičky Polly. Mým doktorem je doktor Chilton."

"A—ach!" řekl doktor Mead trochu podivně a jeho oči utkvěly na slečně Polly, která se živě zarděla a spěšně se odvrátila.

"Ano." Pollyanna zaváhala a potom mluvila dále se svou obvyklou upřímností: "Víte, já jsem chtěla po celou tu dobu doktora Chiltona, ale tetička chtěla vás. Ona řekla, že víte víc než doktor Chilton o — zlámaných nohách jako jsou moje. A ovšem, víte-li víc, mohu tomu být ráda. Víte vy víc ?"

Cosí rychlého přeběhlo po doktorově tváři, co Pollyanna nemohla zcela dobře vystihnouti.

"To nám poví jen čas, dívenko," řekl jemně; potom se obrátil s vážnou tváří k doktoru Warrenovi, který právě přistoupil k posteli.

Každý říkal potom, že to byla kočka, která to způsobila. Je jisto, že kdyby Fluffy nebyla vstrčila svou všetečnou pracku a nosík mezi Pollyanniny špatně zavřené dveře, nebyly by se tyto tiše otevřely až asi na stopu; a kdyby dveře nebyly bývaly pootevřené, Pollyanna by nebyla slyšela slov své tety.

V hale stáli oba doktoři, ošetřovatelka a slečna Polly a rozmlouvali spolu. Fluffy právě vyskočila v Pollyannině pokoji na postel s radostným zamňoukáním, když pootevřenými dveřmi zaznělo jasně a ostře do pokoje bolestné zvolání tety Polly:

"To ne ! Doktore, jen to ne ! Snad nechcete říci, že — to dítě **nebude nikdy již chodit !**"

A teď nastal všeobecný zmatek. Nejdříve zazněl z ložnice Pollyanniny vyděšený výkřik: "Tetičko Polly ! Tetičko Polly !"

Potom teta Polly, spatřivši pootevřené dveře a poznavši, že Pollyanna slyšela její slova, slabě zastenala a — po prvé ve svém životě — omdlela jako špalek.

Ošetřovatelka vykřikla přiškrčeně: "Ona to slyšela !" a vrávorala k pootevřeným dveřím. Oba doktoři zůstali u slečny Polly. Doktor Mead musil zůstat — zachytil slečnu Polly, když padala. Doktor Warren stál bezradně u něho. Teprve když Pollyanna opět ostře vykřikla a ošetřovatelka zavřela dveře, oba muži se zoufalým pohledem sobě vzájemně do očí se probudili k bezprostřední povinnosti přivést ženu v náruči doktora Meada k zoufalému vědomí.

Ošetřovatelka našla v Pollyannině pokoji na posteli předoucí šedivou kočku, která se marně snažila obrátit k sobě pozornost dívky s bledým obličejem a vyděšenýma očima.

"Slečno Huntová, prosím vás, chci tu mít tetičku Polly. Zavolejte ji rychle, hned, prosím !"

Ošetřovatelka zavřela dveře a přistoupila spěšně k ní. Její obličej byl velmi bledý.

"Ona nemůže hned přijít, má drahá. Ona přijde — za chvíli. Co si přejete ? Mohu vám to — já udělat ?"

Pollyanna zavrtěla hlavou.

"Ale já chci vědět, co řekla — teď právě. Slyšela jste ji ? Chci tetičku Polly ! Ona něco řekla. Chci, aby mi řekla, že to není pravda — že to není pravda !"

Ošetřovatelka se snažila promluvit, ale nemohla vypravit ze sebe ani slova. Cosí v jejím obličejí ještě více zvýšilo hrůzu v Pollyanniných očích.

"Slečno Huntová, vy jste ji **slyšela** ! **Je** to pravda ? Ach, to **není** pravda ! Snad nemyslíte, že nebudu — už nikdy chodit ?"

"Ale, ale, má drahá — upokojte se !" těžce mluvila ošetřovatelka. "Doktor to snad ani dobře neví. Snad se mýlí. Víte, stane se leckdy všelicos."

"Ale tetička Polly řekla, že on tomu rozumí. Řekla, že on ví víc než každý jiný o — o zlámaných nohách jako jsou moje !"

"Ano, ano, já vím, má drahá; ale každý doktor se někdy mýlí. Jen — jen už na to ani nemyslete — prosím vás, má drahá !" Pollyanna rozhodila divoce pažema.

"Ale já na to musím myslet," vzlykala. "Nemohu teď myslet na nic jiného. Slečno Huntová, jakpak bych mohla chodit do školy nebo k panu Pendletonovi nebo k paní Snowové nebo — nebo ke každému jinému ?" Vydechla prudce a chvíli bolestně štkala. Náhle ustala a vzhledla k ošetřovateli s novou hrůzou v očích. "Slečno Huntová, nebudu-li moci chodit, jak bych mohla být kdy ráda — **něčemu** ?"

Slečna Huntová nevěděla o "té hře"; ale věděla, že její pacient musí být uklidněn, a to ihned. Přes svůj zmatek a zármutek nezapomněla na potřebné a její ruce mezitím přichystaly uklidňující prášek.

"Nuže, nuže, má drahá, vezměte tohle," konejšila ji; "a pomalu se trochu upokojíme a potom uvidíme, co se dá dělat. Víte, ono všechno vypadá s počátku hůř než to je."

Pollyanna vzala poslušně lék a srkala vodu ze sklenice v ruce slečny Huntové.

"Já vím; je to asi to, co říkával tatíček," mluvila Pollyanna mžikajíc usazenými očima. "On říkal, že při všem je vždycky něco, co by mohlo být horší; ale myslím, že nikdy o sobě neslyšel, že nebude nikdy moci chodit. To už opravdu nevím, co by mohlo být horšího než to — víte vy něco ?"

Slečna Huntová neodpověděla. Nebyla si v té chvíli jista, že by mohla promluvit vůbec.

(27)

KAPITOLA DVACÁTÁ SEDMÁ

DVĚ NÁVŠTĚVY

Byla to Nancy, která byla vyslána k panu Pendletonovi se vzkazem o výroku doktora Meada. Slečna Polly nezapomněla na svůj slib, že mu pošle přímou zprávu z domu. Usoudila, že je jí skorem stejně nemožné jít tam sama, jako napsat dopis. Rozhodla se tedy, že tam pošle Nancy.

Byly doby, kdy by byla Nancy ohromně potěšila tato neobyčejná příležitost spatřit něco o tom Domu tajemství a o jeho pánu. Ale dnes měla srdce příliš těžké, aby se mohla vůbec něčemu těšit. Dokonce se sotva rozhlédla kolem sebe za oněch několik minut, kdy čekala, až se objeví pan Pendleton.

"Já jsem Nancy, pane," řekla uctivě v odpověď na překvapenou otázku v jeho očích, když vstoupil do pokoje. "Slečna Harringtonová mne posílá, abych vám řekla o — slečně Pollyanně."

"Nuže ?"

Jakkoli krátké a břítké bylo ono slovo, Nancy dobře vycítila úzkost, která se skrývala za tím krátkým "Nuže ?"

"Není to nic dobrého, pane Pendletone," řekla dušené. "Snad nechcete říci —." Odmlčel se a sklonil zarmouceně hlavu.

"Ano, pane. Doktor řekl — že nebude chodit — už nikdy."

Chvilí vládlo v pokoji naprosté ticho; potom muž promluvil hlasem chvějícím se pohnutím:

"Ubohé — děvčátko ! Ubohé děvčátko !"

Nancy na něho pohlédla, ale ihned sklopila oči. Nikdy jí ani nenapadlo, že by tento mrzutý, nevlídný, zamračený John Pendleton mohl také takhle vypadat. Za chvíli opět promluvil, stále tím tichým, nejistým hlasem:

"To je kruté — nikdy již netančit v slunečním světle ! Má ubohá duhová dívenka !"

Nastalo opět ticho; potom se muž náhle otázel:

"Ona sama to ovšem neví — že ne ?"

"Ale ví to, pane," vzlykala Nancy; "a zrovna proto je to všechno tak těžké. Ona na to přišla — čert aby vzal tu kočku ! Odpust'te," omlouvala se spěšně, "bylo to tím, že kočka otevřela dveře a slečna Pollyanna je zaslechla, jak spolu mluvili. Tak na to přišla."

"Ubohá — dívenka !" povzdechl muž opět.

"Ano, pane. Řekl byste to, kdybyste ji tak mohl vidět, pane," dusila se Nancy. "Viděla jsem ji jen dvakrát od té doby, co to ví, ale měla jsem toho dost po obojí. Víte, je to pro ni všechno tak náhlé a ona si teď neustále jen vymýšlí, co všechno nebude moci dělat — **ted'**. Trápí jí to taky ,protože ted' nemůže být ráda — ale vy snad ani nevíte o té její hře," přerušila se Nancy omlouvavě.

"O té ,hře radosti' ?" otázel se. "Ach ano; ona mi to řekla." "Ach, řekla vám to ? Inu, myslím, že to řekla mnoha lidem. Ale víte, ted' — ted' ji nemůže hrát sama a to ji trápí. Říká, že si nemůže vymyslet nic — docela nic o tom, čemu by mohla být ráda, že nebude moci chodit."

"Inu, a proč by měla být ?" řekl na to muž skorem divoce.

Nancy přestoupila neklidně s nohy na nohu.

"To jsem já také řekla — až mi napadlo — že by to bylo pro ni lehčí, kdyby mohla něco najít. Proto jsem jí to — chtěla připamatovat."

"Připamatovat jí ! Co ?" Hlas pana Pendletona byl stále hněvivě netrpělivý.

"To — jak říkala jiným, aby ji hráli — paní Snowové a těm druhým — a co jim řekla, aby dělali. Ale ta ubohá ovečka jen pláče a říká, že je to jiné. Ona říká, že je snadné říkat doživotně nemocným, čemu mohou být rádi, ale že je to něco jiného, když je člověk sám doživotně nemocný a má to hledat. Říká, že si už řekla mnohokrát, jak je ráda, že jiní lidé nejsou v tom jako ona; ale že i když to říká, myslí jen na to, že nebude už nikdy moci chodit."

Nancy ustala, ale pan Pendleton nemluvil. Seděl maje ruce přitisknuté na očíh.

"Potom jsem zkusila připomenout jí, jak říkala, že hra je tím hezčí — čím je těžší," pokračovala Nancy mdlým hlasem. "Ale ona říká, že i to je jiné — když je to opravdu těžké. Ale teď už musím jít, pane," přerušila se náhle.

U dveří zaváhala, obrátila se a tázala se bojácně:

"Nemohla bych říci slečně Pollyanně, že — že jste mluvil zase s Jimmy Beanem, myslím, pane, že ne?"

"Jak byste to mohla říci — když jsem s ním nemluvil," poznamenal trochu prudce. "Proč?"

"Pro nic, pane, jen — inu, víte, to je také jedna věc, která jí leží na srdci, když ho teď nemůže sama k vám vést. Ona řekla, že by ho sem byla vzala hned, ale že toho dne nevypadal zrovna hezky a že se bála, že byste si myslil, že by nebyl moc hezkou přítomností dítěte. Vy snad budete vědět, co tím myslela; já tomu nerozumím."

"Ano, já vím — co tím myslela."

"Dobrá, pane. Ona řekla, že ho chtěla k vám přivést, jen abyste věděl, že by byl docela hezkou přítomností dítěte. A teď — ona nemůže — čert aby vzal ten automobil — s odpuštěním, pane. S Bohem!" A Nancy rychle odběhla.

Netrvalo dlouho a celé město Beldingsville vědělo, že ten proslulý doktor z New Yorku řekl, že Pollyanna Whittierová nebude již nikdy chodit; a jistě nikdy předtím nebylo město tolik vzrušeno. Všichni znali teď onu svěží, píhovatou tvářičku, která měla pro každého úsměv na uvítanou; a skorem všichni věděli o té 'hře', kterou Pollyanna hrála. A když teď lidé pomysleli, že již nikdo nikdy nespatri tu usmívající se tvářičku na ulici — že nikdy již nebude onen veselý hlásek hlásati radost z nějaké každodenní věci! Bylo to neuvěřitelné, nemožné, kruté!

V kuchyních a ve světnicích a při plotech dvorů mluvily ženy o tom a netajeně plakaly. Na rozích ulic a v krámech mluvili o tom také muži a plakali — ačkoli ne tak netajeně. A mluvících a plačících nijak nebylo, když hned za touto zprávou přišla zpráva Nancy, že Pollyanna, stojíc tvář v tvář svému osudu, je nejvíc zarmoucena tím, že nemůže hrát tu hru; že nedovede teď být ráda — ničemu.

V té době patrně táž myšlenka napadla Pollyanniným přátelům. Necht' tomu bylo jakkoli, skorem hned poté počaly se u paní domu Harringtonových, k jejímu velkému překvapení, objevovati návštěvy; návštěvy lidí, které znala, a lidí, kterých neznala; návštěvy mužů, žen i dětí, z nichž o mnohých slečna Polly ani netušila, že by je její neť vůbec znala.

Někteří přišli a usedli na škrubených pět nebo deset minut. Jiní zůstali státi ostýchavě na schodech verandy mačkajíce v rukou klobouk nebo kabelku, podle toho, kterého pohlaví byli. Někteří přinášeli knihu, kytici nebo nějaký pamlsek. Někteří bez obalu plakali. Jiní se obraceli zády a smrkali zuřivě do šátků. Ale všichni se s velkou úzkostí poptávali po dívce, stížené úrazem; a všichni měli pro ni nějaký vzkaz — a byly to jistě tyto vzkazy, které po jisté době pohnuly slečnu Polly k činu.

Nejdříve přišel pan John Pendleton. Přišel tentokráte již bez berlí.

"Nemusím vám ani říkat, jak jsem zarmoucen," počal skoro drsně. "Ale — nedalo by se něco dělat?"

Slečna Polly učinila zoufalý posunek.

"Ach, my ovšem 'děláme něco' po celou tu dobu. Doktor Mead předepsal jistě ošetřování a léky, které by snad mohly pomoci a doktor Warren koná ovšem všecko do písmene. Ale — doktor Mead nedal skorem žádné naděje."

John Pendleton náhle vstal — ačkoli teprve přišel. Jeho obličej byl bledý a jeho ústa byla sevřena v přísné rýsy. Slečna Polly na něho pohlédla a poznala zcela dobře, proč nemůže déle vydržeti v její přítomnosti. U dveří se obrátil.

“Mám pro Pollyannu vzkaz,” řekl. “Řekněte jí, že jsem mluvil s Jimmy Beanem — a že ode dneška bude on mým hochem. Řekněte jí, že jsem si myslil, že bude — **ráda**, až to uslyší. Přijmu ho podle všeho za vlastního.”

Slečna Polly na krátký okamžik ztratila svou sebevládu, nabytou dobrým vychováním.

“Vy chcete adoptovati Jimmy Beana ?” zvolala.

Muž pozdvihl trochu hlavu.

“Ano. Myslím, že Pollyanna to pochopí. Řekněte jí, že jsem si myslil, že bude — **ráda** ?

“Inu, o—ovšem,” koktala slečna Polly.

“Děkuji vám,” uklonil se John Pendleton a obrátil se k odchodu.

Slečna Polly stála uprostřed pokoje mlčky a užaslá, stále pohlížeje za mužem, který právě odešel. John Pendleton chce adoptovati Jimmy Beana ? John Pendleton, bohatý, nezávislý, mrzutý, známý jako skrbník a nadmíru sobecký člověk, by adoptoval hocha — a takového hocha ?

S poněkud zmámeným obličejem vydala se slečna Polly nahoru do Pollyannina pokoje.

“Pollyanno, mám ti vyřídit vzkaz od pana Johna Pendletona. Právě byl zde. Uložil mi, abych ti řekla, že si vzal Jimmy Beana za svého hocha. Řekl, že si myslil, že budeš ráda, až to uslyšíš.”

Pollyannina smutná tvářička se rozzářila náhlou radostí.

“Ráda ? **Ráda** ? Inu, to bych řekla, že jsem ráda ! Ach, tetičko

Polly, toužila jsem tolik, abych našla místo pro Jimmyho — a tohle je takové krásné místo ! A mimo to jsem tolik ráda i k vůli panu Pendletonovi. Víš, teď bude mít aspoň přítomnost dítěte.”

“Cože bude mít ?”

Pollyanna se zarděla rozpaky. Zapomněla, že dosud neřekla tetě o přání pana Pendletona přijmouti ji za vlastní — a jistě nepřála si říkati jí teď, že kdy na chvíli pomyslí na to, že by mohla opustit ji — tu drahou tetičku Polly !

“Přítomnost dítěte,” koktala Pollyanna spěšně. “Víš, pan Pendleton mi jednou řekl, že jen ruka a srdce ženy nebo přítomnost dítěte může připravit — domov. A teď ji bude mít — tu přítomnost dítěte.”

“Ach, rozumím,” řekla slečna Polly velmi tiše; a rozuměla tomu — víc než Pollyanna tušila. Poznávala poněkud onen nátlak, kterému byla Pollyanna vydána v době, kdy ji John Pendleton žádal, aby ona byla tou “přítomností dítěte,” která měla změnit jeho velkou hromadu šedého kamene v domov. “Rozumím,” opakovala a oči ji pálily náhlými slzami.

Pollyanna, obávajíc se, že by teta mohla jí dávatí další otázky uvádějící v rozpaky, spěchala převéstí hovor s Pendletonova domu a s jeho pána.

"Doktor Chilton to říká také — že je třeba ruky a srdce ženy nebo přítomnosti dítěte k dosažení domova, víš," poznamenala. www.andele-svetla.cz

Slečna Polly se prudce obrátila.

"Doktor Chilton ! Jak — to víš ?"

"On mi to řekl. Bylo to, když řekl, že bydlí jen v pokojích, víš — a ne v domově."

Slečna Polly neodpověděla. Její oči byly obráceny z okna ven.

"Ptala jsem se ho tedy, proč se o ně nepostará — o tu ruku a srdce ženy, aby měl domov."

"Pollyanno !" Slečna Polly se prudce obrátila. Její tváře byly náhle zardělé.

"Inu, ptala jsem se ho. On vypadal tak — tak smutně."

"A co — říkal ?" Slečna Polly vyslovila tuto otázku, jako by přemáhala nějakou vnitřní sílu, která ji nabádala, aby mlčela.

"Neřekl chvilku nic; a potom řekl docela tiše, že ty nejsou vždycky jen na požádání."

Chvíli bylo ticho. Slečna Polly obrátila oči opět od okna. Její tváře byly stále nepřírozeně růžové.

Pollyanna si povzdechla.

"On touží po nějaké, to vím a přála bych si, aby ji dostal."

"Jakže, Pollyanno, **jak** to víš ?"

"Protože potom jiného dne řekl ještě něco jiného. Řekl to tiše, ale já jsem ho slyšela. Říkal, že by dal celý svět za to, kdyby mohl mít ruku a srdce jedné ženy. Jak, tetičko Polly, co se stalo ?" Teta Polly náhle vstala a přistoupila k oknu.

"Nic, má drahá. Chtěla jsem jen převésiti jinam tento hranolek," řekla teta Polly, jejíž obličej se teď celý zarděl.

KAPITOLA DVACÁTÁ OSMÁ

HRA A JEJÍ HRÁČI

Brzy po druhé návštěvě Johna Pendletona přišla jednoho odpoledne Milly Snowová. Milly Snowová nebyla dosud nikdy v domě Harringtonových. Rděla se a byla ve velkých rozpacích, když slečna Polly vstoupila do pokoje.

“Přišla — přišla jsem se zeptat, jak se vede tomu děvčátku,” koktala.

“Jste velmi laskavá. Je jí stále stejně. Jak se vede vaší matce ?”

“To právě jsem vám přišla říci — totiž požádat vás, abyste to řekla slečně Pollyanně,” mluvila dívka spěšně, bez dechu a nesouvisle. “Myslím, že je to — tak hrozné — tak ukrutně hrozné, když ta ubohá dívenka nebude již nikdy moci chodit; a po tom všem, co vykonala pro nás — pro matku, jak ji učila hrát tu hru a ještě mnohé jiné. A když jsme slyšely, že ji teď sama nedovede hrát — ubožátko ! A nedivím se pranic, že to nemůže dovést, v tom svém postavení ! Ale když jsme si vzpomněly na všechno, co nám říkala, myslily jsme si, kdyby jen věděla, co udělala pro nás, snad by jí to pomohlo v jejím vlastním případě, v té hře, protože by snad byla ráda — totiž trochu ráda —.” Milly se bezmocně odmlčela a zdálo se, že čeká, aby promluvila slečna Polly.

Slečna Polly seděla zdvořile, naslouchajíc však se zmatenou otázkou v očích. Rozuměla jenom asi polovině toho, co bylo řečeno. Vzpomněla si teď, že vždy slychala, že Milly Snowová je “divná”, ale nikdy jí nenapadlo, že by snad byla pomatená. Nedovedla si však jinak vysvětliti tento nesouvislý, nelogický, významu postrádající proud jejích slov. Když se Milly odmlčela, promluvila tiše:

“Myslím, že vám nerozumím zcela, Milly. Co mám vlastně vyřídit své neteři ?”

“Ano, tak je to; byla bych ráda, kdybyste jí to řekla,” odpoděla horlivě dívka. “Ukažte jí, co pro nás udělala. Ovšem, ona už leccos viděla, protože k nám chodila a viděla, že matka je už jiná; ale chci, aby věděla, jaký je to teď u matky rozdíl — u mne také. Jsem už docela jiná. Snažila jsem se hrát tu hru — také trochu.”

Slečna Polly se zamyslela. Chtěla se již otázati, co Milly míní tou “hrou”, ale nedostalo se jí k tomu příležitosti. Milly mluvila spěšně dále s nervosní obšírností.

“Víte, že matce nebylo dříve nikdy nic vhod. Ona vždycky chtěla mít všechno jinak. A myslím, že jí to ani nemůžeme mít za zlé — uvážíme-li její stav. Ale teď nechá záclony vytažené a zajímá se o všechno — o to, jak vypadá, o svůj noční kabátek a o všechno. A už se také pustila do pletení různých věcí — dětských kabátků a pokrývek pro bazary a nemocnice. A tolik ji to zajímá a je tak ráda, že to dovede ! A to všechno je dílem slečny Pollyanny, protože ona říkala matce, že může být ráda, že má alespoň ruce a paže a to přivedlo matku na myšlenku, že by mohla něco dělat rukama a pažema. A začala tedy dělat — dala se do pletení. A nedovedete si představit, jak zcela jinak vypadá teď naše světnice s červeným, žlutým a modrým vyšíváním a s těmi hranolky v okně, které jí **ona** dala — člověk se cítí hned nějak lepším, když tam vejde; a dříve jsem se tam bála vejít — byla tak tmavá a zasmušilá a matka byla tak — nešťastná.

A tak bychom byly rády, kdybyste řekla laskavě slečně Pollyanně, že víme, že toho příčinou je ona. A prosím, řekněte jí, že jsme rády, že jsme se s ní seznámily a že myslíme, až to bude vědět, že bude snad trochu ráda, že nás poznala. A — a to je všechno," vydechla Milly spěšně vstávajíc. "Řeknete jí to, prosím ?"

"Inu, ovšem," odpověděla slečna Polly, uvažujíc, kolik z této podivuhodné řeči si bude pamatovati, aby to mohla vyřídit.

Ona návštěva Johna Pendletona a Milly Snowové byly jen první z mnohých; a vždy tu byl nějaký vzkaz — který byl někdy tak podivný, že slečna Polly musila stále více o nich uvažovati.

Jednoho dne přišla vdova Bentonová. Polly ji znala dobře, ačkoli se spolu nikdy nenavštěvovaly. Věděla, že podle pověsti je to nejsmutnější žena v celém městě - která chodila jen v černých šatech. Dnes však měla paní Bentonová bledě modrou stužku u krku, ačkoli její oči byly plny slz. Mluvila o svém žalu a hrůze nad tou nehodou; a tázala se důvěřivě, může-li mluvit s Pollyannou.

Slečna Polly zavrtěla hlavou.

"Je mi líto, ale ona nemůže ještě mluvit s nikým. Snad někdy později."

Paní Bentonová si utřela oči, vstala a obrátila se k odchodu. Ale když došla až skorem ke dveřím haly, spěšně se vrátila.

"Slečno Harringtonová, snad byste mohla — jí něco vyřídit," řekla.

"Ovšem, paní Bentonová; učiním to ráda."

Žena však stále váhala; potom promluvila.

"Řekla byste jí, prosím, že — že jsem si vzala **tohle**," řekla dotknuvši se rukou modré stužky na krku. Potom, na špatně utajený překvapený pohled slečny Polly, dodala: "Ta dívenka se tak dlouho snažila přimět mne, abych nosila — něco barevného, že jsem si myslila, že uslyší — ráda, že jsem s tím už začala. Říkala, že by to Freddy tak rád viděl, kdybych to nosila. Víte, Freddy je všechno, co teď mám. Jiné mají všechny —" Paní Bentonová potřásla hlavou a odvrátila se. "Řekněte to Pollyanně, **ona** tomu porozumí." A dveře se za ní zavřely.

O něco později téhož dne přišla jiná vdova — aspoň nosila smutek. Slečna Polly jí neznala vůbec. Divila se, jak se mohla Pollyanna s ní seznámiti. Dáma udala své jméno jako "paní Tarbellová".

"Vy mne ovšem neznáte," počala ihned. "Ale vaše neť Pollyanna mne zná. Bydlila jsem v hotelu po celé léto a konala jsem každodenně dlouhé procházky ze zdravotních důvodů. Na jedné té procházce jsem se setkala s vaší neteří — taková milá dívka ! Ráda bych vám vylíčila, čím mi byla ! Byla jsem velmi smutná, když jsem přišla sem; a její jasná tvář a veselé počínání mi připomínaly — mou vlastní dcerušku, která mi před lety zemřela. Byla jsem tak poděšena, když jsem slyšela o tom neštěstí; a když jsem se dověděla, že to ubohé dítě již snad nebude vůbec chodit a že je z toho tak nešťastná, že již nedovede být ráda — to ubohé dítě ! — musila jsem přijít k vám."

"Jste velmi laskavá," řekla slečna Polly.

"Ale teď bych chtěla od vás nějakou laskavost," rozpakovala se dáma. "Chtěla bych — chtěla bych, abyste jí vyřídila něco ode mne. Učinila byste tak ?"

"Ovšem."

"Vyřídíte jí tedy laskavě, že paní Tarbellová je ráda. Ano, vím, že to zní podivně a že tomu snad neporozumíte. Ale — prominete-li, raději bych to nevysvětlovala." Kolem úst dámy se objevil smutný výraz a z jejích očí zmizel úsměv. "Vaše neteř bude již vědět, co tím míním; a cítím jaksí, že jí to musím říci. Děkuji vám; a promiňte mi, prosím, zdá-li se vám moje návštěva podivnou," prosila, když odcházela.

Slečna Polly, teď naprosto zmatená, pospíšila nahoru do pokoje Pollyannina.

"Pollyanno, znáš nějakou paní Tarbellovou ?"

"Ach ano. Mám paní Tarbellovou ráda. Ona je nemocná a hrozně smutná; a bydlí v hotelu a chodí na dlouhé procházky. Chodíme často spolu. Totiž — chodívaly jsme." Hlas Pollyannin se zlomil a dvě velké slzy skanuly jí po lících.

Slečnu Polly přepadl náhlý kašel.

"Nuže, ona byla právě zde, má drahá. Zanechala pro tebe vzkaz — ale neřekla mi, co to znamená. Mám ti vyříditi, že paní Tarbellová je teď ráda."

Pollyanna slabě zatleskala.

"Řekla to tak — opravdu ? Ach, to jsem ráda !"

"Ale, Pollyanno, co to vlastně znamená ?"

"Inu, je to ta hra a —" Pollyanna se zarazila a přitiskla prsty ke rtům.

"Jaká hra ?"

"Ni—nic zvláštního, tetičko Polly; totiž — nemohu to říci, abych nemluvila o jiných věcech, o — o kterých nesmím mluvit."

Slečna Polly chtěla se již dotazovati své neteře dále; ale zřejmé rozpaky na drobné tváři dívky zarazily její slova než byla vyslovena.

Nedlouho po návštěvě paní Tarbellové přišel vrchol všeho. Objevil se ve způsobě návštěvy jakési mladé ženy s nepřírozeně rudými rty a abnormálně žlutými vlasy; mladé ženy, která měla střevice s vysokými podpatky a laciné skvosty; mladé ženy, kterou slečna Polly znala dobře podle pověsti — a zmocnil se jí hněvivý úžas, když se s ní setkala pod střechou domu Harringtonových.

Slečna Polly jí nepodala ruky. Ucouvla dokonce, když vstoupila do pokoje.

Žena ihned vstala. Její oči byly velmi zarudlé, jako by byla plakala. Tázala se zpola vzdorně, nemohla-li by na okamžik mluvit s tou malou dívkou, Pollyannou.

Slečna Polly odpověděla, že ne. Začala mluvit velmi přísně, ale cosi v prosebném pohledu ženy ji přimělo, že přidala zdvořilé vysvětlení, že nikomu není dosud dovoleno mluvit s Pollyannou.

Žena zprvu váhala; potom promluvila poněkud drsně. Její brada byla stále vzdorně pozdvižena.

"Jmenuji se paní Paysonová — paní Tom Paysonová. Myslím, že jste slyšela o mně — většina dobrých lidí ve městě o mně slyšela — a možná, že něco z toho, co jste slyšela, není pravda. Ale na tom nezáleží. Přišla jsem k vůli té dívence. Slyšela jsem o tom neštěstí a — a to mne úplně zdrtilo. A minulý týden jsem slyšela, že snad nebude již nikdy chodit a — a přála jsem si,

abych jí mohla dát své dvě neužitečné zdravé nohy za její. Ona vykoná víc dobrého, když po nich běhá hodinu, než bych já vykonala za sto let. Ale na tom nezáleží. Nohy nejsou vždy dány člověku, který jich dovede nejlépe užívat, myslím."

Odmlčela se a odkašlala si; ale když pak mluvila dál, byl její hlas stále chraptivý.

"Možná, že to nevíte, ale vídala jsem často tu vaši dívenku. My bydlíme na Pendleton Hill Roadu a ona často chodívala podle nás — jenže nechodila vždy jen mimo. Zašla někdy k nám a hrála si s dětmi a hovořila se mnou — a s mým mužem, když byl doma. Zdálo se, že k nám ráda chodí a že je nám nakloněna. Nevěděla, myslím, že lidé její třídy obvykle nenavštěvují lidi mé třídy. Možná, kdyby je navštěvovali víc, slečno Harringtonová, že by nebylo tolik lidí — mého druhu," dodala s náhlou trpkostí.

"Ale ať je jakkoli, ona k nám přicházela; a sobě neublížila a nám prospěla — velice prospěla. Jak mnoho, nebude ani vědět — a nemůže vědět, doufám; protože kdyby to věděla, věděla by také jiné věci — které bych ani nechtěla, aby věděla."

"Ale je to tak: letos vedlo se nám špatně, a to v nejednom směru. Byli jsme na suchu a ztráceli jsme mysl — můj muž i já a byli jsme hotovi — skoro ke všemu. Chtěli jsme se dát rozvést a děti nechat — inu, nevěděli jsme, co si počít s dětmi. Potom přišlo to neštěstí a ta zpráva o tom, že ta dívenka nebude už nikdy chodit. A tu jsme si vzpomněli, jak k nám chodívala a sedala na našem prahu a hrála si s dětmi a smála se a — byla prostě ráda. Ona byla stále něčemu ráda; a potom nám jednou řekla proč, a vše o té hře; a chtěla nás přimět, abychom ji také hráli.

Nuže, slyšeli jsme teď, jak ji to hrozně trápí, že už nemůže hrát tu hru — že nemá nic, čemu by mohla být ráda. A proto jsem dnes přišla říci vám — že snad by mohla být trochu ráda nad námi, protože jsme se rozhodli, že zůstaneme spolu a budeme také hrát tu hru. Víím, že bude ráda, protože ji mrzelo, co jsme si někdy řekli. Nevím sice, v čem nám ta hra pomůže; ale snad nám přece nějak pomůže. Alespoň to zkusíme — protože ona si to vždy přála. Řeknete jí to ?"

"Ano, řeknu jí to," slíbila slečna Polly slabým hlasem. Potom, vedena náhlým popudem, přistoupila k ní a podala jí ruku. "A děkuji vám za to, že jste přišla," řekla prostě.

Vzdorná brada poklesla. Rty nad ní se zřetelně chvěly. Mručíc cosi nesouvisle, paní Paysonová slepě stiskla podanou ruku, obrátila se a utekla z pokoje.

Dveře se za ní sotva zavřely, když slečna Polly stála již v kuchyni před Nancy.

"Nancy !"

Slečna Polly mluvila drsně. Dlouhá řada návštěv během oněch několika posledních dní působících zmátek a rozpaky vyvrcholila v tom, co tak neobyčejně podivného zažila odpoledne, a napjala její nervy do nejvyšší možné míry. Od úrazu slečny Pollyanny neslyšela Nancy svou paní mluvit tak drsně.

"Nancy, povíte mi konečně, co to je, ta hloupá hra, o níž, jak se zdá, celé město žvaní ? A co, prosím, má s tím moje neť společného ? Proč každý, od Milly Snowové až k paní Tom Paysonové, jí vzkazuje, že ji hraje ? Pokud mohu já souditi, půl města se zdobí modrými stuhami nebo zastavuje rodinné sváry nebo se učí nalézati zálibu v něčem, co se mu dosud nelíbilo a to vše k vůli Pollyanně. Pokusila jsem se dotazovati se na to toho dítěte samého, ale nepodařilo se mi to jaksi a nechci ji ovšem s tím trápit — teď. Ale soudím z toho, co s vámi mluvila včera večer, že vy také jste jednou z nich. Povíte mi tedy, co to všecko znamená ?"

Slečnu Polly překvapilo a zarazilo, když se Nancy dala do pláče.

"To znamená, že od posledního června to ubohé dítě jen roznášelo radost po celém městě a teď jí to oni oplácejí a přičiňují se, aby byla taky trochu ráda."

"A čemu ráda ?"

"Jen tak ráda. To je ta hra."

Slečna Polly docela dupla nohou.

"Vy jste jako ti ostatní, Nancy ! Jaká hra ?"

Nancy zvedla hlavu. Obrátila se ke své paní a pohlédla jí přímo do očí.

"Povím vám to, paní. Jest to hra, kterou slečnu Pollyannu naučil její otec. Dostala jednou v misionářské bedně pár berlí, když toužila po panence; a ovšem plakala, jako všechny děti by plakaly. A tu patrně jí její otec řekl, že na všem se vždycky může najít něco, čemu by člověk mohl být rád; a že ona může být ráda těm berličkám."

"Ráda — těm **berličkám** !" Slečna Polly potlačila vzlyknutí — vzpomněla si na bezmocné nožky na posteli nahoře.

"Ano, paní. To jsem já také řekla a slečna Pollyanna řekla, že ona to také řekla. Ale otec jí řekl, že **může** být ráda — protože **jich nepotřebuje.**"

"A—ach !" zvolala slečna Polly.

"A řekla, že on potom z toho udělal pravidelnou hru — najít na všem něco, čemu by člověk mohl být rád. A ona řekla, že to také udělala a že už ji potom tak nemrzelo, že nedostala panenku, protože byla ráda, že nepotřebuje berliček. A říkali tomu hra ,být rád'. To je ta hra, paní. A ona ji od té doby hraje pořád."

"Ale jak — jak —" Slečna Polly skončila bezmocnou pomlčkou.

"A podivila byste se, jak ta hra taky působí, paní," tvrdila Nancy skorem s horlivostí Pollyanny samé. "Ráda bych vám vylíčila, jak hodně pomohla matce a našim doma. Taky mně ukázala, jak mohu být ráda mnohým věcem — maličkostem i důležitým věcem; a ta hra je udělala mnohem snadnějšími. Na příklad teď mě nemrzí to jméno ,Nancy' ani z polovice tolik jako dřív, od té doby, co mi řekla, že mohu být ráda, že se nejmenuji ,Hepzibah'. A potom jsou to ty pondělky ráno, které mě vždycky tak trápily. A ona způsobila, že jsem opravdu ráda, když je pondělí ráno."

"Ráda — když je pondělí ráno !"

Nancy se dala do smíchu.

"Vím, že to vypadá hloupě, paní. Ale já vám to vyložím. Ta ubohá ovečka viděla, že mě hrozně mrzí pondělí ráno; a tu ke mně jednou přijde a povídá mi: ,Inu, Nancy, myslím, že byste mohla být spíš ráda v pondělí ráno než v každý jiný den v týdnu, protože máte do příštího celý týden !' A ať mě kozel, jestli si od té doby na to nevzpomenu každé pondělí ráno — a **pomohlo** to, paní ! Musím se tomu smát pokaždé, když si na to vzpomenu; a smích pomáhá, víte — opravdu pomáhá !"

"Ale proč — neřekla mně — o té hře ?" koktala slečna Polly.

"Proč z toho dělala takové tajemství, když jsem se jí na to ptala ?" Nancy se chvíli rozpakovala.

"S odpuštěním, paní, ale vy jste jí řekla, že nemá mluvit o — svém otci; a proto vám to nemohla říci. Víte, byla to hra jejího otce."

Slečna Polly se kousla do rtu.

"Chtěla vám to říci hned ze začátku," pokračovala Nancy trochu nejistě. "Potřebovala někoho, s kým by ji mohla hrát. Proto jsem ji začala hrát, aby někoho měla."

"A — a ti ostatní ?" Hlas slečny Polly se teď třásl.

"Ach, teď to zná už skoro každý. Aspoň si tak myslím podle toho, že o tom slyším všude, kam jen přijdu. Ona ovšem mluvila o tom hodně a ostatní mluvili dál. Takového něco se šíří rychle, jak to jednou začne. A ona se vždycky tak usmívala a byla přívětivá na každého a byla — docela jen tak ráda po celou tu dobu, že to musili vidět. Ale od doby toho jejího úrazu je každý smutný — zvláště když slyšeli, jak ona je smutná, protože nemůže najít nic, čemu by byla ráda. A proto přicházejí každý den, aby jí řekli, jak jsou teď rádi, ovšem jejím přičiněním, a doufají, že ji to potěší. Víte, ona vždycky chtěla mít někoho, s kým by tu hru hrála."

"Dobrá, znám někoho, kdo ji bude hrát — teď," vypravila ze sebe škrceně slečna Polly, obrátila se a vyběhla ze dveří kuchyně.

Nancy stála zírajíc užasle za ní.

"Inu, teď už budu věřit všemu — docela všemu," mručela sama k sobě. "Teď už se nenajde nic, Čemu bych nevěřila — o slečně Polly !"

O něco později octla se slečna Polly o samotě s Pollyannou v jejím pokoji.

"A měla jsi tu ještě jinou návštěvu dnes, má drahá," ohlašovala slečna Polly hlasem, který se marně snažila učinit pevným. "Pamatuješ se na paní Paysonovou ?"

"Na paní Paysonovou ? To bych řekla ! Ona bydlí na cestě k panu Pendletonovi a má takovou hezkou, malou holčičku, které jsou tři roky a hocha skoro pětiletého. Je hrozně hodná a její muž také — jenže o sobě navzájem nevědí, jak jsou hodní. Někdy se spolu hádají — totiž nesouhlasí docela spolu. Jsou prý také chudí a ovšem nedostávají nikdy bedny, protože on není misionářským knězem, víš, jako — inu, není jím."

Slabý ruměnec objevil se na lících Pollyanny a objevil se náhle také na lících tetiných.

"Ale ona nosí opravdu hezké šaty, někdy, ačkoli jsou tak chudí," pokračovala Pollyanna jaksí spěšně. "A má docela krásné prsteny s diamanty a rubíny a safíry; ale říká, že má jeden prsten zbytečný a že jej zahodí a místo něho si pořídí rozvod. Co je to rozvod, tetičko Polly ? Myslím, že to není nic hezkého, protože ona nevypadá docela nic šťastně, když o tom mluví. A říká, že dosáhne-li ho, nebudou už tady bydlet a že pan Payson odejde někam pryč a děti snad také. Ale myslím, že by si měla raději nechat prsten, i když jich má tolik. Nemyslíš ? Tetičko Polly, co je to rozvod ?"

"Ale oni neodejdou odtud, má drahá," vyhýbala se teta Polly přímé odpovědi. "Zůstanou tu spolu."

"Ach, to jsem ráda ! To tam aspoň budou, až půjdu — Ach já !" přerušila se dívka smutně. "Tetičko Polly, proč si **nemohu** zapamatovat, že moje nohy nebudou už chodit a že už nikdy, nikdy nepůjdu tam nahoru k panu Pendletonovi ?"

"Ale, ale, nemluv tak !" zvolala teta podivným hlasem. "Snad tam někdy pojeděš. Ale poslyš ! ! Neřekla jsem ti dosud všechno, co řekla paní Paysonová. Chtěla, abych ti řekla, že — zůstanou spolu a budou hrát tu hru, právě tak, jak ty jsi chtěla."

Pollyanna se usmála s usazenýma očima.

"Zůstanou ? Zůstanou opravdu ? Ach, to jsem ráda !"

"Ano, ona řekla, že doufá, že budeš ráda. Proto to řekla, abys byla — **ráda**, Pollyanno."

Pollyanna k ní rychle vzhledla.

"Jak, tetičko Polly, ty — ty mluvíš, jako bys věděla — — — **Ty** víš o té hře, tetičko Polly ?"

"Ano, má drahá." Slečna Polly násilně donutila svůj hlas, aby byl vesele lhostejný. "Řekla mi to Nancy. Myslím, že je to krásná hra. Budu ji hrát teď — s tebou."

"Ach, tetičko Polly — **ty** ? To jsem ráda ! Víš, mně by bylo bývalo po celý ten čas nejmilejší, kdybys ji byla hrála ty se mnou."

Teta Polly nemohla jaksi vydechnouti. Bylo to tentokrát ještě těžší ovládnouti hlas; ale podařilo se jí to.

"Ano, má drahá; a jsou tu ještě jiní. Pollyanno, myslím, že celé město hraje teď tu hru s tebou — ba i kněz ! Neměla jsem dosud příležitost říci ti to, ale dnes ráno jsem potkala pana Forda, když jsem byla v městě, a on mi řekl, abych ti vyřídila, že jakmile budeš moci s ním mluvit, přijde sem, aby ti řekl, že nepřestává být rád těm osmi stům radostných textů, o nichž jsi mu pověděla. A tak vidíš, má drahá, že ty jsi toho příčinou. Celé město hraje tu hru a celé město je jaksi podivuhodně šťastnější, a to všechno způsobila jedna malá dívka, která naučila lidi nové hře a řekla jim, jak ji mají hrát."

Pollyanna zatleskala rukama.

"Ach, jsem tolik ráda !" zvolala. Potom ozářilo náhle podivuhodné světlo její tvář. "Tetičko Polly, přece jenom je něco, čemu mohu být ráda. Jsem aspoň ráda, že jsem měla své nohy — jinak bych nebyla dokázala — tohle !"

KAPITOLA DVACÁTÁ DEVÁTÁ

OTEVŘENÉ OKNO

Krátké zimní dny postupně přicházely a mýjely — ale Pollyanně nebyly krátké. Byly velmi dlouhé a někdy plné bolesti. Ale i v těch dnech Pollyanna velmi srdnatě ukazovala veselou tvář každému, kdo k ní přišel. Vždyť byla zvláště povinná hrát svou hru teď, když ji hrála také teta Polly. A tetička Polly vynalézala tolik věcí, kterým mohl člověk být rád! Právě tetička Polly to byla, která si vymyslela povídku o dvou chudých sirotcích, kteří našli větrem odnesené dveře a schovali se pod ně a litovali pak těch ubohých lidí, kterým dveře uletěly. A byla to také tetička Polly, jež přišla s jinou povídkou, kterou prý slyšela o ubohé, staré paní; ta prý měla jenom dva zuby, ale byla ráda, že tyto dva zuby jsou proti sobě!

Pollyanna, tak jako paní Snowová, pletla teď rozkošné věci z krásné barevné vlny, které se vesele prodlužovaly na bílé pokrývky a byly příčinou, že Pollyanna — opět jako paní Snowová — byla ráda, že má aspoň ruce a paže.

Pollyanna přijímala teď již někdy návštěvy a neustále přijímala láskyplné vzkazy od těch, s nimiž nemohla mluvit; a vždycky jí přinesli něco nového, o čem mohla přemýšlet — a Pollyanna potřebovala nových věcí, o nichž by mohla přemýšlet.

Mluvila jednou s Johnem Pendletonem a dvakrát s Jimmy Beanem. John Pendleton jí řekl, jaký slušný hoch z Jimmyho bude a jak dobře si počíná. Jimmy jí řekl, jaký znamenitý domov má a jaký „chlapácký“ „svůj člověk“ je pan Pendleton; a oba jí řekli, že za to mohou děkovat jen jí.

„A teď jsem zato ještě raději, víš, že jsem **měla** své nohy,“ svěřila se potom Pollyanna své tetě.

Zima minula a nastalo jaro. Starostliví pozorovatelé Pollyannina stavu nemohli vypořádat, že by předepsané ošetřování působilo nějakých změn k lepšímu. Měli naopak všechny důvody věřit, že se uskuteční nejhorší obavy doktora Meada — že Pollyanna nebude již nikdy chodit.

Beldingsville se ovšem staralo o to, aby mělo stále nové zprávy o Pollyanně; a z celého Beldingsvillu byl to hlavně jeden muž, který se soužil a trápil horečkou úzkosti nad každodenními zprávami, které si opatřoval, neznámo jak, přímo od lože pacientky. Když však čas mýjel a tyto zprávy nebyly o nic lepší, ba spíše horší, cosi jiného kromě úzkosti počínalo se jevit v jeho tváři: zoufalost a velmi pevné odhodlání a to obojí zápasilo mezi sebou o nadvládu. Nakonec zvítězilo pevné odhodlání; a to bylo tehdy, když panu Johnu Pendletonovi, poněkud k jeho překvapení, byla ohlášena jednoho sobotního rána návštěva doktora Tomáše Chiltona.

„Pendleton,“ počal doktor přímo, „přišel jsem k vám, protože vy, spíš než kdo jiný v městě, znáte cosi o mých vztazích ke slečně Polly Harringtonové.“

John Pendleton si byl vědom, že sebou pozorovatelně trhl — on skutečně znal cosi o poměru mezi Polly Harringtonovou a Tomášem Chiltonem, ačkoli se o této věci nezmínili mezi sebou po celých patnáct let, ne-li více.

"Ano," řekl snaže se upravit svůj hlas, aby z něho sice zněly dostatečný zájem a sympatie, ale ne dychtivost zvědavosti. Ihned však poznal, že mu nebylo této opatrnosti třeba; doktor byl tak zabrán svým předsevzetím, že si nevšiml, jak je jeho předsevzetí přijímáno.

"Pendleton, já musím vidět to dítě. Rád bych si je prohlédl. **Musím** si je prohlédnout !"

"Nuže — což nemůžete ?"

"**Mohu-li !** Pendleton, vy víte zcela dobře, že jsem nepřekročil práh toho domu po dobrých patnáct let. Vy nevíte — ale já vám to povím — že mi paní toho domu řekla, že až mne kdy pozve, abych do něho vstoupil, mohu to pokládat za znamení, že mne prosí za odpuštění a že vše bude tak, jak bylo předtím — což značí, že svoluje k sňatku. A teď snad vy vidíte nějakou možnost toho pozvání — ale já ne !"

"Ale což tam nemůžete jít — bez pozvání ?"

Doktor se zamračil.

"Inu, sotva. Také **já** mám svou pýchu, víte."

"Ale máte-li takovou starost — což nemůžete spolknout tu svou pychu a zapomenout na ten hněv ?"

"Zapomenout na ten hněv !" vybuchl doktor divoce. "Nemluvím o **tomto** druhu pýchy. Kdyby šlo jen o ten, plazil bych se tam po kolenou — nebo bych tam šel po hlavě — kdyby to v něčem prospělo. Je to **profesionální** pýcha, o níž mluvím. Je to případ nemoci a já jsem doktor. Nemohu tam vpadnout a říci: ‚Tady jsem, vezměte si mne !‘ — či mohu ?"

"Chilton, co bylo příčinou toho hněvu ?" otázal se Pendleton.

Doktor učinil netrpělivý posunek a vyskočil.

"Co to bylo ? Co bývá příčinou hněvu milenců — když se na to podíváme za nějaký čas ?" zavrčel přecházeje zlostně po pokoji. "Hloupý spor o velikosti měsíce nebo hloubce řeky, snad — nic důležitějšího, pokud to má nějaký skutečný význam při srovnání s lety trampot, která potom následují. Ten hněv nemá významu. Pokud by šlo o mne, jsem ochoten říci, že nebylo vlastně žádného hněvu. Pendleton, já to dítě musím prohlédnout. Snad to znamená život nebo smrt. Znamená to — a v to poctivě věřím — možnost devíti proti jedné, že Pollyanna Whittierová bude opět chodit."

Tato slova byla pronesena jasně a s důrazem; a byla pronesena právě v té chvíli, kdy mluvčí stál skorem u otevřeného okna poblíž židle, na níž seděl John Pendleton. A tak se stalo, že zcela zřetelně zaletěla k uším malého hochy, který seděl venku u záhonu pod oknem.

Jimmy Bean, který jako obvykle v sobotu ráno plel květinové záhony, usedl s ušima a očima bystře otevřenýma.

"Chodit ? ! Pollyanna !" zvolal John Pendleton. "Co tím míníte ?"

"Míním — z toho, co jsem slyšel a dověděl se, na míli od jejího lůžka — že její případ je zcela podobný jinému, který jeden můj spolužák z university vyléčil. On se už po léta

věnoval studiu podobných případů. Byl jsem s ním ve stálém spojení a studoval jsem to také. A podle toho, co jsem slyšel — ale musím to dítě **vidět !**"

John Pendleton usedl zpříma na židli.

"Musíte ji vidět, člověče ! Což byste ji nemohl vidět — řekněme, prostřednictvím doktora Warrena ?"

Doktor zavrtěl hlavou.

"Obávám se, že ne. Warren se ovšem zachoval ke mně velmi slušně. Řekl mi sám, že hned s počátku navrhl konsultaci se mnou, ale — slečna Harringtonová to odmítla tak rozhodně, že se o to už nepokoušel po druhé, ačkoli věděl, jak toužebně bych si přál to dítě vidět. Ale později někteří z jeho nejlepších pacientů přešli ke mně — a to mi ovšem váže ruce ještě pevněji. Ale, Pendletone, já musím to dítě vidět ! Považte, co to může znamenat pro ni — prohlédnu-li ji !"

"Ano, a považte, co to může znamenat — neprohlédnete-li ji !" odvětil Pendleton.

"Ale jak mohu — bez přímého požádání od její tety — kterého nedosáhnu nikdy ?"

,Je nutno přimět ji k tomu, aby vás požádala !" "A jak ?"

"To nevím."

"Ne, myslím, že nevíte — a nikdo jiný to neví. Ona je příliš hrdá a příliš pohněvaná, aby mne o to požádala — uvážíme-li, co by to znamenalo podle toho, co řekla před lety. Ale když si vzpomenu na to dítě, odsouzené k takové doživotní strasti, a když si pomyslím, že snad v mých rukou spočívá možnost záchrany a že tomu brání jen ten prokletý nesmysl, kterému se říká pýcha a profesionální etiketa, hned bych —" Nedokončil svou větu, vrazil ruce do kapes, obrátil se a přecházel zuřivě po pokoji.

"Ale co kdyby jí to někdo — vysvětlil ?" navrhoval John Pendleton.

"Ano, ale kdo to udělá ?" otázal se doktor, divoce se obrátiv.

"To nevím, to nevím !" stenal zarmouceně John Pendleton.

Jimmy Bean venku pod oknem sebou náhle pohnul. Až do té chvíle sotva dýchal, tak napjatě poslouchal, aby mu ani jediné slovo neuniklo.

"Inu, u všech kozlů, to zas vím já !" zašeptal si s jásavou radostí. "A taky to udělám !" Rychle se zvedl, odplížil se kolem rohu domu a upaloval, co mu nohy stačily, s Pendleton Hillu dolů.

VĚCI SE CHÁPE JIMMY

Je tu Jimmy Bean. Rád by s vámi mluvil, paní," ohlašovala Nancy ve dveřích.

"Se mnou ?" řekla slečna Polly zřejmě překvapena. "Víte to jistě, že nemyslí slečnu Pollyannu ? Může s ní dnes chvilku mluvit, chce-li."

"Ano, paní. To jsem mu řekla. Ale on řekl, že chce mluvit s vámi."

"Dobrá, jdu tedy." A slečna Polly vstala poněkud mrzutě se židle.

V obývacím pokoji spatřila hocha s kulatýma očima a červenou tvář, který na ni čekal a počal ihned mluvit.

"Paní, myslím, že je to hrozné — co dělám a co říkám; ale není žádná pomoc. Je to pro Pollyannu a pro tu je mi jedno, jít po žhavém uhlí nebo jít k vám nebo — ať je to co chce a kdykoli. A myslím, že vy byste to udělala zrovna tak, kdybyste věděla, že je pro ni možnost, že bude zase dobře běhat. A proto jsem vám přišel říci, že když je to jenom pýcha a — a já nevím co ještě, co by bránilo Pollyanně, že by nemohla chodit, tak jsem jist, že byste zavolala doktora Chiltona, kdybyste věděla —"

"Co—že ?" přerušila ho slečna Polly a úžas v jejím obličeji se změnil v hněvivé rozhořčení.

Jimmy si zoufale vzdychl.

"Tak, ale to jsem nechtěl, dopálit vás. Proto jsem začal s tím, že ona bude zase chodit. Myslil jsem, že **to** budete jistě poslouchat."

"Jimmy, o čem to mluvíš ?"

Jimmy si opět vzdychl.

"To právě vám chci vypovědět."

"Dobrá, pověz mi to tedy. Ale začni od začátku a můžeš být jist, že porozumím všemu. Nezačínej z prostředka, jako jsi teď začal — a nepleť všechno dohromady."

Jimmy si navlhčil odhodlaně jazykem rty.

"Nu tak, abych tedy začal, doktor Chilton přišel k panu Pendletonovi a mluvili spolu v knihovně. Tomu přece rozumíte ?"

"Ano, Jimmy." Hlas slečny Polly byl poněkud slabý.

"Nu tak, okno bylo otevřené a já jsem plel záhon květin pod ním; a slyšel jsem je mluvit."

"Ach, Jimmy ! Ty jsi **naslouchat** ?"

"Nebylo to o mně a nebylo to schválně," ježil se Jimmy. "A jsem rád, že jsem naslouchal. A vy budete taky, až vám to povím. Vždyť to pomůže Pollyanně, že bude — chodit !"

"Jimmy, co to mluvíš ?" Slečna Polly se nahnula dychtivě k němu.

"Tak, už jsem vám to řekl," přikývl si Jimmy spokojeně. "Tak tedy doktor Chilton zná někde jednoho doktora, který prý dovede vyléčit Pollyannu — že bude zase chodit, rozumíte; ale on to ještě neví jistě, dokud ji neprohlédne. A hrozně rád by ji prohlédl, ale řekl panu Pendletonovi, že vy ho nenecháte."

Tvář slečny Polly se silně zarděla.

"Ale, Jimmy, já — nemohu — nemohla jsem ! Totiž nevěděla jsem !" Slečna Polly spínala bezmocně ruce.

"Ano a proto jsem vám to přišel říci, abyste to **věděla**," ujišťoval horlivě Jimmy. "Oni řekli, že pro nějakou příčinu — já jsem tomu dobře nerozuměl, proč — nechcete zavolat doktora Chiltona a že jste to řekla doktoru Warrenovi; a proto doktor Chilton nemůže přijít sám, když jste ho nezavolala, pro nějakou pýchu a pro-fe—si—o—nál—ní a já nevím, co ještě. A oni by byli tak rádi, kdyby vám to někdo vyložil, jenže nevědí, kdo by to mohl být; a já jsem byl venku pod oknem a tu jsem si řekl hned: ,U všech kozlů, udělám to tedy já !' A proto jsem přišel — a rozuměla jste mi ?"

"Ano, ale Jimmy, ještě něco o tom doktorovi," žádala horečně slečna Polly. "Kdo je to ? Co dělá ? A jsou oni **jisti**, že by mohla Pollyanna chodit ?"

"Já nevím, kdo to je. Oni to neřekli. Doktor Chilton ho zná a on prý právě vyléčil někoho, který v tom byl zrovna jako ona, jak doktor Chilton myslí. Aspoň to jim nedělalo docela žádnou starost. Měli starost hlavně z vás, protože nechcete, aby ji doktor Chilton prohlédl. A hleďte — vy ho zavoláte, že ano ? — když tomu teď rozumíte ?"

Slečna Polly obracela hlavu se strany na stranu. Oddychovala v drobných, nestejných, rychlých rázech. Jimmy, pozoruje ji úzkostlivými očima, myslil, že se snad dá do pláče. Ale ona neplakala. Po chvíli promluvila přerývaně:

"Ano — zavolám — doktora Chiltona — aby ji — prohlédl. A teď — běž domů, Jimmy — rychle ! Musím mluvit — s doktorem Warrenem. On je právě — nahoře. Viděla jsem před chvílí — že přijel."

O chvíli později byl doktor Warren překvapen, když spatřil rozrušenou, zardělou slečnu Polly v hale. Byl ještě více překvapen, když ji slyšel mluvit, s velkými obtížemi dechu:

"Doktore Warrene, žádal jste mne kdysi, abych připustila, aby byl doktor Chilton zavolán ke konzultaci a — já jsem to odmítla. Rozmyslila jsem si to teď. Přála bych si vroucně, abyste přivolal doktora Chiltona. Požádal byste ho o to hned, prosím vás ? Děkuji vám !"

KAPITOLA TŘICÁTÁ PRVNÍ

NOVÝ STRÝC

Když pak příště vstoupil doktor Warren do pokoje, kde ležela Pollyanna pozorujíc hru barev, tančících na stropě, jakýsi vysoký, širokoplecí muž vstoupil hned za ním.

"Doktor Chilton ! Ach, doktore Chiltone, jak jsem ráda, že **vás** vidím !" zvolala Pollyanna. A radostné vzrušení jejího hlasu naplnilo nejeden pár očí náhlými slzami. "Ale ovšem, jestli tetička Polly nechce —"

"To je odbyto, má drahá, o to se nestarej," konejšila ji rozčileně slečna Polly, rychle přistoupivši. "Řekla jsem doktorovi Chiltonovi, že — že chci, aby tě prohlédl — s doktorem Warrenem, dnes ráno."

"Ach, tedy jsi ho zavolala," pravila Pollyanna spokojeně. "Ano, má drahá, pozvala jsem ho. Totiž —" Ale bylo již pozdě. Vroucí štěstí, které se objevilo v očích doktora Chiltona, bylo příliš zřejmé a slečna Polly je viděla. Obrátila se s velmi růžovými tvářemi a odešla rychle z pokoje.

Doktor Warren a ošetřovatelka stáli u okna a mluvili vážně spolu. Doktor Chilton podával Pollyanně obě ruce.

"Moje dívenko, myslím, že jste dnes vykonala jeden z nejradostnějších úkolů, jaké jste kdy vykonala," řekl hlasem, chvějícím se pohnutím.

Za soumraku jaksi podivuhodně rozechvělá, podivuhodně jiná tetička Polly přišla k Pollyanninu lůžku. Ošetřovatelka byla u večeře. Byly v pokoji samy.

"Pollyanno, má opravdu drahá, něco ti povím — a jsi první, komu to říkám. Za nějakou dobu dám ti doktora Chiltona — za strýce. A to jsi dokázala všechno jen ty ! Ach, Pollyanno, jsem tolik — šťastna ! A tolik — ráda ! Můj drahoušku !"

Pollyanna chtěla zatleskat rukama; ale sotva tleskla drobnými dlaněmi po prvé, zarazila se a ruce jí ztrnuly na místě.

"Tetičko Polly, tetičko Polly, tos byla **ty** tou rukou a srdcem ženy, po níž on tak dávno toužil ? Byla jsi — vím, žes byla ! A to je to, co on myslel, když řekl, že jsem vykonala nejradostnější úkol ze všech — dnes ! Jsem tolik ráda ! Inu, tetičko Polly, jsem tak ráda, že už mi nezáleží — ani na mých nohou teď !"

Tetička Polly potlačila vzlyknutí.

"Snad přece, má drahá, jednou —" Ale teta Polly nedokončila. Teta Polly se dosud neodvážila vysloviti onu velkou naději, kterou jí doktor Chilton uložil v srdce. Ale řekla toto — a jistě to připadalo Pollyanně dosti krásným:

"Pollyanno, příští týden se vydáš na cesty. Na pěkné, pohodlné postýlce se povezeš v autech a vagonech k slavnému doktorovi, který má velký dům mnoho mil odtud právě pro takové pacienty, jako jsi ty. Je velmi dobrým přítelem doktora Chiltona a uvidíme, co s tebou dokáže !"

KAPITOLA TŘICÁTÁ DRUHÁ
PSANÍČKO OD POLLYANNY

Drahá tetičko Polly a strýčku Tome,

ach, já už mohu — mohu — mohu chodit ! Dnes jsem už přešla od postele až k oknu. Bylo to šest kroků. Jemine, jak je to hezké, když člověk stojí zase na vlastních nohou !

Všichni doktoři stáli kolem a usmívali se a všechny ošetřovatelky stály za nimi a plakaly. Nějaká dáma z vedlejšího oddělení, která začala zase chodit minlý týden, stála ve dveřích a jiná, která doufá, že bude chodit příští měsíc, byla k tomu pozvána a ležela na posteli mé ošetřovatelky a tleskala rukama. 1 černá Tilly, která myje podlahy, dívala se zvenku do okna a volala na mne: "Drahousku, děťátko," protože plakala a dál nemohla mluvit.

Nevím opravdu, proč plakaly. Já bych byla nejraději zpívala a volala a křičela ! Ach, ach, ach ! Jen si považte, já už mohu chodit — chodit — chodit ! Ted už je mi jedno, že jsem tu skoro deset měsíců, jen když jsem nepřišla o tvou svatbu. Ale bylo to od tebe hezké, tetičko Polly, když jsi přišla najednou sem a dali jste se oddat v mém pokoji, abych tě mohla vidět ! Ty jsi dovedla vždycky vymyslet nejradostnější věc !

Už prý pojedou docela brzy domů. Šla bych tam nejraději celou cestu pěšky. To jistě ! Myslím, že už nebudu nikdy nikam jezdit. Bude to tak hezké chodit — jen chodit ! Ach, já jsem tolik ráda ! Jsem ráda všemu. Jsem docela ráda i pro to, že jsem na chvíli ztratila nohy, protože člověk nikdy, nikdy neví, jak krásné je mít nohy, dokud o ně nepříjde — totiž o takové, které chodí. Zítra již půjdu na osm kroků.

Všecky všude srdečně pozdravuje vaše

Pollyanna.

Přes 7000 stran a 5000 obrázků o Vesmírných lidech najdete na internetu:

www.vesmirni-lide.cz

www.vesmirnilide.cz

www.andele-svetla.cz

www.andelesvetla.cz

www.universe-people.cz

www.universe-people.com

www.cosmic-people.com

www.angels-light.org

www.angels-heaven.org

www.ashtar-sheran.org

www.himmels-engel.de

www.angeles-luz.es

www.angely-sveta.ru

www.anges-lumiere.eu

www.angelo-luce.it

www.anioly-nieba.pl

www.feny-angyalai.hu

www.anjos-ceu.eu

www.angeli-raja.eu

15.9.2007

IVO A. BENDA